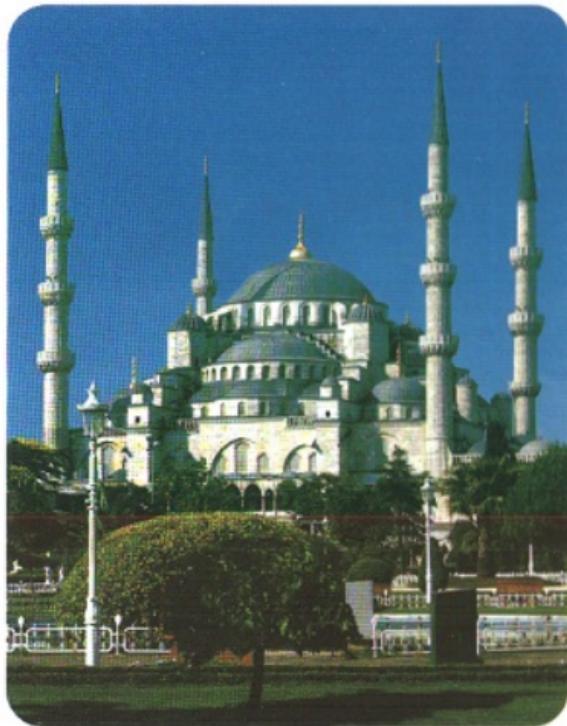

فرهنگ روزمره ترکی استانبولی

با تلفظ کامل

تالیف: ناصر الدین احمدی نیا ●

فرهنگ روزمره ترکی استانبولی

با تلفظ کامل

تألیف: ناصرالدین احمدی نیا

سرشناسه : احمدی نیا، ناصر، - ۱۳۳۴
عنوان و پدیدآور : فرهنگ روزمره ترکی استانبولی با تلفظ کامل / تالیف ناصر الدین احمدی نیا.
مشخصات نشر : تبریز: اختر، ۱۳۹۰
مشخصات ظاهری : ۲۴۸ ص.
شابک : ۹۷۸-۹۶۴-۵۱۷-۱۵۹-۷
وضعيت فهرست‌نويسی : فیبا
موضوع : زبان ترکی -- خودآموز
موضوع : زبان ترکی -- مکالمه و جمله سازی -- فارسی
رده بندی کنگره : PL۱۲۷/۴۳۴۰
رده بندی دیوبی : ۳۹۴/۳۵۸۲۴
شماره کتابخانه ملی : ۲۵۸۶۱۹۸

نشر اختر

فرهنگ روزمره ترکی استانبولی

مؤلف: ناصر الدین احمدی نیا

حروف چینی: موسسه آئین کامپیووتر ۵۲۴۷۰۵۱ - ۰۴۱

چاپ اول / ۱۳۹۱ صفحه/قطع رقعی / شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۵۱۷-۱۵۹-۷

مرکز فروش: تبریز- اول خیابان طالقانی، جنب داروخانه رازی، نشر اختر

تلفن: ۰۴۱-۵۵۵۳۹۳

قیمت: ۷۵۰۰ تومان

مقدمه

باری دیگر خداوند متعال به من توفيق داد تا قدمی دیگر در توسعه فرهنگی کشور عزیزمان ایران و آشنایی هرچه بیشتر هموطنان با فرهنگ کشوری همسایه در غرب ایران بردارم. اندکی بیش از یک دهه قبل بنا به نیاز هموطنان عزیزی که عازم کشور ترکیه بودند کتابی به نام «خودآموز فرهنگ ترکی استانبولی» که حاوی لغات روزمره ترکی استانبولی بود هرچند قدمی ناچیز ولی بنا به ضرورت زمان و باعجله تالیف کرد. اندکی بعد به دنبال شناخت بیشتر از نوع نیازهای هموطنان (عازم ترکیه و یا علاقمند به یادگیری آن) کتاب دیگری تحت عنوان «مکالمات روزمره ترکی استانبولی» به رشتہ تحریر درآورم. در این کتاب سعی شده بود خواننده را با مکالمات روزمره‌ای که یک مسافر می‌تواند به آن نیاز داشته باشد آشنا سازد. اطلاعات پراکنده‌ای که حتی سال‌ها پس از انتشار آن به دست می‌رسید حاکی از آن بود که کتاب فوق توانسته است به میزان قابل توجهی نیازهای اولیه آنان را مرتفع نماید. اکنون که بیش از یک دهه از انتشار این کتاب می‌گذرد، اطلاعاتی که از طریق مراجعات و تلفن‌های مکرر برخی از آشنایان و همچنین از ناشر آن به دست می‌رسد، تجدیدنظر در کتاب فوق را در راستای بهبود محتوا و توسعه فرهنگ لغات بیش از پیش ضروری ساخته است. از طرف دیگر علاوه بر افزایش مسافران توریستی که دامنه نیازهای فرهنگی را گسترشده‌تر می‌کند، افزایش ارتباطات بازارگانی، شاخه‌ای دیگر از مراودات را ایجاد می‌کند که نیازمند بخشی دیگر از فرهنگ ترکی برای ایجاد ارتباط هرچه بهتر است. از اینرو تصمیم بر آن شد که به جای تجدیدنظر کتاب قبلی و توسعه آن، فرهنگ جدیدی تدوین گردد که پاسخگوی همه اقسام و آحاد جامعه در ایجاد ارتباط فرهنگی به زبان ترکی استانبولی شود.

در تدوین فرهنگ جدید سعی بر آن شده است که علاوه بر توسعه همه جانبه فرهنگ، به خودآموز آن نیز پرداخته شود. در بخش خودآموز ابتدا حروف الفبای ترکی، شیوه نگارش و معادل فارسی آن، بعد حروف صدادار و صدای این حروف در زبان فارسی و ترکی و طرز نوشتن آنها در زبان فارسی آورده شده است. در زبان ترکی

استانبولی صدای برخی از حروفات مانند (G, K و...) نسبت به محل قرار گرفتنشان در بعد یا قبل از حروف صدادار فرق می‌کند که در متن کتاب پس از حروف صدادار به این موضوع پرداخته شده است تا خواننده بتواند با استفاده از این توضیحات، کلمات ترکی را به صورت کامل و صحیح و همانند ترک‌ها بیان کند. لذا مطالعه بخش خودآموز قبل از بخش فرهنگ آن به خوانندگان و مطالعه‌کنندگان کتاب توصیه می‌شود.

همچنین اطلاعاتی در زمینه روزهای هفته، ماه‌ها، سبزیجات، میوه‌ها، خوارکی‌ها و... به بخش خودآموز اضافه شده است تا استفاده‌کنندگان برای برخی موارد خاص به سهولت بدان دسترسی داشته باشند و نیازی به یافتن آن از داخل فرهنگ که قطعاً زمان بیشتری می‌طلبد نداشته باشند.

از ضمایم دیگر بخش خودآموز اعداد و ارقام ترکی است که به دو شکل عددی و حروفی آورده شده است.

در بخش فرهنگ لغات علاوه بر مجموعه لغات قبلی سعی شده است طیف وسیعی از لغات دیگر که مورد نیاز قشرهای مختلف جامعه باشد به آن اضافه شود. از ویژگی‌های دیگر مهم این کتاب اضافه نمودن تلفظ لغات به آن است تا خواننده به راحتی بتواند کلمات را بیان کند و در گویش آن مشکلی نداشته باشد. خاطرنشان می‌سازد که تلفظ لغات در مشابه قبلی آن وجود نداشت.

هموطنانی که به هر دلیل علاقمند یادگیری زبان ترکی استانبولی هستند با مطالعه این کتاب به روشنی که در بالا توصیه شد به راحتی قادر خواهند بود ضمن تلفظ کامل و صحیح کلمات، نیازهای لنوى و اطلاعاتی خود را برطرف نمایند و در صورت تمرين و تکرار بیشتر به آن تسلط یابند. امید است کتاب فوق مورد استفاده خوانندگان و علاقمندان به زبان ترکی استانبولی قرار گرفته و مفید واقع شود.

الفبای ترکی استانبولی

الفبای جدید ترکی که به ترکی استانبولی معروف است در تاریخ اول نوامبر ۱۹۲۸ به موجب قانون شماره ۱۳۵۳ تصویب شد و شامل ۲۹ حرف است که ترتیب، نام و شکل آنها به قرار زیر است.

شماره ترتیب	حروف بزرگ	حروف بزرگ	حروف کوچک	صدای ترکی	حروف فارسی	
۱	A		a	A	آ، ا، ع	
۲	B		b	Be	ب	
۳	C		c	Ce	ج	
۴	Ç		ç	Çe	ج	
۵	D		d	De	د	
۶	E		e	e	ا، ا	
۷	F		f	Fe	ف	
۸	G		g	Ge	گ، ق	
۹	Ğ		ğ	Ge	گ، غ	ملايم
۱۰	H		h	He	ھ	
۱۱	İ		i	İ	ای، ی	ملايم
۱۲	I		ı	I	ای، ی	ضخیم
۱۳	J		j	je	ژ	
۱۴	K		k	Ke	ک	-
۱۵	L		l	Le	ل	
۱۶	M		m	Me	م	
۱۷	N		n	Ne	ن	
۱۸	O		o	o	او، و	ضمه

شماره ترقیب	حروف بزرگ	حروف کوچک	صدای ترکی	حروف فارسی	
۱۹	Ö	ö	ö	او، و	ضمه ملایم
۲۰	P	p	Pe	پ	
۲۱	R	r	Re	ر	
۲۲	S	s	Se	س، ص، ث	
۲۳	Ş	ş	Şe	ش	
۲۴	T	t	Te	ت، ط	
۲۵	U	u	u	او، و	ضخیم
۲۶	Ü	ü	ü	او، و	ملایم
۲۷	V	v	ve	و	
۲۸	Y	y	ye	ی	
۲۹	Z	z	ze	ز، ذ، ض، ظ	

حروف صدادار

حروف با صدای ترکی استانبولی ۸ تاست که به دو دسته زیر تقسیم می‌شوند.

۱- حروف با صدای ملایم E, İ, Ö, Ü

۲- حروف با صدای کلفت (ضخیم) A, I, O, U

در تشکیل هر کلمه ترکی حتماً باید یکی از حروف صدادار به کار برده شود. در زبان ترکی استانبولی هر کلمه‌ای با هر یک از حروف صدادار ملایم یا ضخیم شروع شود، به یکی از حروف صدادار همان گروه (ملایم یا ضخیم) نیز ختم می‌شود. در غیر این صورت آن کلمه یک کلمه خارجی است. به عنوان مثال اگر اولین حرف صدادار کلمه‌ای، از حروف صدادار ملایم باشد، کلیه حروف صدادار به کار رفته در آن نیز حتماً یکی از حروف صدادار ملایم خواهد بود. و اگر اولین حرف صدادار کلمه‌ای، از حروف صدادار ضخیم باشد، بقیه حروف صدادار نیز از نوع ضخیم خواهد بود.

به مثال‌های زیر در این زمینه توجه کنید. جهت سهولت بررسی حروف صدادار آنها به صورت مجزا نوشته شده و نوع آن نیز مشخص شده است.

کلمات ترکی:

مثال: به کلمات زیر توجه کنید. در همه آن‌ها حروف صدادار به کار رفته از نظر گروه‌بندی ملایم و ضخیم دارای هماهنگی لازم می‌باشند.

نوع حروف صدادار	حروف صدادار	معنی	کلمه
ضخیم	o- a	ترسیدن	korkmak
ملايم	ö- e	تقسیم کردن	bölmek
ملايم	ü- e- i	زیبایی	güzellik
ضخیم	u- u- a	خلاص شدن	kurtulmak
ملايم	i- e- e	رساندن	iletmek

کلمات فارجی:

مثال: در کلمات زیر هماهنگی لازم از نظر گروه‌بندی حروف صدادار وجود ندارد. یعنی در هر یک از این کلمات هم حروف صدادار ملايم و هم ضخیم به کار رفته است. بنابراین کلمات فوق یا ریشه آنها خارجی می‌باشد.

نوع حروف صدادار	حروف صدادار	معنی	کلمه
ضخیم- ملايم	i- i- a	انتقام	intikam
ضخیم- ملايم	e- a- a- a	حساب کردن	hesaplanmak
ملايم- ضخیم	a- e	حق امتیاز	patent
ملايم- ضخیم	a- i- e	تعریفه	tarife

صدای حروف صدادار ترکی و نوشتار فارسی
صدای حروف صدادار ترکی و نوشتار آن با الفبای فارسی با نمونه مثال‌هایی
برای هر یک در جدول زیر آمده است.

جدول صدای حروف صدادار و نوشتار فارسی آن

نوع حروف	حروف صدادار	نوشتار فارسی				تلفظ	Türkçe	تلفظ	معنی
		اول کلمہ	وسط کلمہ	آخر کلمہ					
حروف صدادار ضخیم	A	آ	ا	ا	آ-عا	ada	آدا	جزیره	
	I	اڑ	ؤ	ئ	ؤ	işik	اشک	روشنایی	
	O	او	و	و	ُا-عُ	olay	ولای	اتفاق-واقع	
	U	او'	و'	و'	او-عو	uzun	ازوون	دراز	
حروف صدادار ملایم	E	آ-ا	-	هـ-هـ	آ-ا	ekşi	اکشی	ترش	
	İ	ای	ې	ى	ای-ى	işçi	ایشچی	کارگر	
	Ö	او	و	ؤ	-	ördek	اوردک	اردک	
	Ü	او'	و'	و'	-	üzüm	اوْزُوم	انگور	

به طوری که از جدول ملاحظه می‌شود حرف (E) با معادل فارسی (آ و ا) در نوشتار فارسی در وسط کلمات به ندرت نوشته می‌شود. زمانی که دو حرف بی‌صدا پشت سر هم بباید بین آنها فتحه یعنی صدای (ا) نیز وجود دارد ولی نوشته نمی‌شود. مانند: چمن، قلم، تبریز، سحر ولی اگر (E) با معادل فتحه (ا) در آخر کلمات بباید، به صورت (ه-ه) نوشته می‌شود. مانند: پنجره، ساده، کادیفه،

در نوشтар ترکی با الفبای فارسی اگر در کلمه‌ای دو حرف بی‌صدا پشت سر هم بباید می‌توان یکی را نوشت و روی آن علامت تشدید گذاشت. مانند: باقال، آیاکابی، آنه. همچنین می‌توان هر دو حرف را پشت سر هم نوشت و از تشدید استفاده نکرد. مانند: باقال، آیاککابی، آنه

قوانین صدای حروفات در زبان ترکی استانبولی

در زبان ترکی استانبولی کلمات به هر شکلی که نوشته شوند به همان شکل نیز خوانده می‌شوند: فقط کافی است که تلفظ صحیح حروف را در جاهای مختلف کلمات رعایت نموده و به محل قرار گرفتن برخی حروف در قبل یا بعد از حروف صدادار توجه نماییم، زیرا صدای آنها نسبت به نوع حروف صداداری که در قبل یا بعد از آن قرار دارند فرق می‌کند. حروفاتی که صدای آنها نسبت به محل قرار گرفتنشان فرق می‌کند به قرار زیر است.

۱- حرف (G)

الف- در صورتی که حرف (G) پیش از حروف صدادار ضخیم یعنی (A- I- O- U) قرار گیرد، صدای (گ یا ق) مثل صدای «گ» در کلمه «گفتن» و صدای «ق» در کلمه « قادر» در زبان فارسی را می‌دهد.

مثال:

gaga	گاگا	منقار
girgir	قرقر	غروند- غرغر
gol	گل	گل در بازی فوتbal
guguk	قوقوک	فاخته (پرنده)

ب- حرف (G) اگر پیش از حروف صدادار ملايم (Ü- Ö- E- İ) بباید، صدای «گ» در کلمه «اگر» در زبان فارسی را می‌دهد.

مثال:

gel	گل	بیا
giriş	گیریش	ورود
göç	گوچ	کوچ- هجرت
güç	گوچ	زور- قوه

(Ğ) - حرف (G)

الف- اگر حرف «Ğ» پیش از حروف صدادار ملایم (A- I- U) بیاید، صدای «غ» ملایم می‌دهد. (غ) ملایم در زبان ترکی، صدایی است بین «غ» و «ع» که در گلو گفته می‌شود. این صدا کامل نبوده و گاه چنان تلفظ می‌شود که گویی این حرف صدایی ندارد.

مانند:

mağara	ماغار	غار
olağan	اولagan	امکان‌پذیر
bağırmak	باڭرماك	داد زدن
kâğıt	کائىت	کاغذ
koğuş	کوغوش	سلول
doğum	دوغوم	تولد

ب- اگر حرف «Ğ» پیش از حروف صدادار ملایم (Ü- İ- E) بیاید، صدای نزدیک به (ى) در زبان فارسی را می‌دهد.

eğer	ایر	اگر
değer	ذیر	ارزش، بہا
eğim	اییم	میل - انحراف
değil	دیل	نیست، نه خیر
söğüt	سوئیوت	بید
ögüt	اویوت	پند - نصیحت

۳- حرف (K)

الف- در صورتی که حرف «K» پیش از حروف صدادار ضخیم (A- I- O- U) بیاید صدای (ک) در کلمه «کار» در زبان فارسی را می دهد.
مانند:

kaldırıım	کالدیرئم	پیاده رو
kıskanç	کئس کانچ	حسود
konuşmak	کوئوشماک	حرف زدن - صحبت کردن
kulak	کولاک	گوش

ب- اگر حرف (K) پیش از حروف صدادار ملايم یعنی (Ü- İ- E- Ö) و حروف (Â) بیاید، صدای (ک) در کلمه «کرگدن» در زبان فارسی را می دهد. اگر چنانچه بر بالای حرفی علامت «^» گذاشته شود، آن حرف نسبتاً طولانی ادا می شود.
مانند:

kelebek	کلبک	پروانه
kimya	کیمیا	شیمی
köşe	کوئشه	گوشه

küfür	کُفُور	دشنا�- فحش
kâşif	کاشیف	کاشف
kûfi	کُوفی	کوفی

ج- صدای حرف (K) در آخر کلمات نسبت به نوع حرف ماقبل آن فرق می‌کند.
 اگر حرف (K) در آخر کلمات پس از حرف صدادار ملايم (Ü- Ö- İ- E-) و حروف با ادای طولانی (Â, Ü) بباید صدای (ك) در کلمه «کرگدن» و در سایر موارد صدای (ك) در کلمه «کار» در زبان فارسی را می‌دهد.
 مانند:

ekmek	اکمک	نان
erkeklik	ارککلیک	مردی- مردانگی
kök	کؤک	ریشه
köpük	کؤپوک	کف روی آب یا مایعات
eflâk	افلاک	آسمان‌ها
meşkûk	مشکوک	شک‌دار- شبهدار

۴- حرف (B)

الف- در صورتی که حرف (B) در آخر کلمه واقع شود به حرف (P) تبدیل می‌شود.
 مانند:

kitap	کیتاب پ	کتاب
kabap	کباب پ	کباب
câlip	جالیپ	جالب
cazip	جادیپ	جادب
çorap	چوراپ	جوراب

حرف آخر همه این کلمات در واقع (b) است که به علت واقع شدن در آخر کلمات به (p) تبدیل شده‌اند. به عنوان مثال کلمه kitap در اصل kitab است که حرف (b) به دلیل واقع شدن در آخر کلمه به (p) تبدیل شده است. در بقیه کلمات نیز وضعیت به همین شکل است.

ب- در صورتی که به آخر کلمات اشاره شده در بند الف (کلماتی که حرف b آخر آنها به p تبدیل شده است) یکی از حروف صدادار باید، حرف (p) دوباره به حالت اولیه خود بر می‌گردد، یعنی مجدداً به (b) تبدیل می‌شوند. به کلمات زیر توجه کنید. ببینید چگونه در کلمات بالا حروف (p) به (b) تبدیل می‌شوند.
مثال:

kitap	kitabı	کیتابی	کتاب را
kebap	kebabı	کبابی	کباب را
çorap	çorabı	چورابی	چوراب را
kitap	kitaba	کیتابا	به کتاب

(C)- حرف ۵

الف- در صورتی که حرف (c) در آخر کلمه قرار گیرد به حرف (ç) تبدیل می‌شود.
مانند:

ağaç	آغاچ	درخت
bakraç	باکراج	سطل کوچک مسی
döveç	دُوج	گوشت کوب
harç	هارج	مصرف- هزینه- ملاط

حرف آخر همه این کلمات در واقع (c) می‌باشد که به علت واقع شدن در آخر کلمات به (ç) تبدیل شده است. به عنوان مثال کلمه ağaç در اصل ağaç است که حرف (c) به دلیل واقع شدن در آخر کلمه به (ç) تبدیل شده است. در بقیه کلمات نیز وضعیت به همین شکل است.

ب- در صورتی که به آخر کلمات اشاره شده در بند الف (کلماتی که حرف c آخر آنها به ç تبدیل شده است) یکی از حروف صدادار باید، حرف (ç) دوباره به حالت اولیه خود بر می‌گردد، یعنی مجدداً به (ç) تبدیل می‌شود. به کلمات زیر توجه کنید، ببینید چگونه در کلمات بالا حرف (ç) به حرف (c) تبدیل می‌شوند.

مثال:

ağaca	آغاچا	به درخت
bakracı	باکراچی	سطل را
döveci	دؤوجی	گوشت کوب را
harca	هارجا	به هزینه- به ملاط

۶- حرف (D)

در صورتی که حرف (d) در آخر کلمات واقع شود، بجز کلمات تک هجایی در بقیه کلمات به حرف (t) تبدیل می‌شود.
مانند:

karpit	کارپیت	کاربید
madut	مادوت	معدود
asit	آسیت	اسید
oksit	اوکسیت	اکسید

حرف آخر همه این کلمات در اصل (d) است که به دلیل واقع شدن در آخر کلمه به (t) تبدیل شده‌اند. در کلمات تک هجایی این تبدیل اتفاق نمی‌افتد یعنی حرف (d) به حرف (t) تبدیل نمی‌شود و به همان شکل خود یعنی (d) باقی می‌ماند.

مانند:

ad	اد	اسم
ced	جد	جد
had	حاد	حد و حدود

ساختن مصدر

مصدر در زبان ترکی استانبولی با اضافه نمودن دو پسوند «mak» و «mek» به آخر فعل امر کلمات ساخته می‌شود. مشخص نمودن پسوند «mek» یا «mak» به صورت زیر انجام می‌گیرد.

۱ - پسوند mak

اگر آخرین حرف صدادار کلمه‌ای (فعل امری) یکی از حروف صدادار ملایم (U- Ö- İ- E) باشد، آن کلمه با افزودن پسوند «mek» به آخر کلمه به مصدر تبدیل می‌شود. به چگونگی ساختن مصدر در مثال‌های زیر توجه کنید.

فعل امر	آخرین حرف صدادار	پسوند	مصدر	تلفظ	معنی
gel	e	mek	gelmek	گلمک	آمدن
gir	i	mek	girmek	گیرمک	وارد شدن
gör	ö	mek	görmek	گؤرمک	دیدن
gül	ü	mek	gülmek	گولمک	خندیدن

۲ - پسوند mak

در صورتی که آخرین حرف صدادار کلمه‌ای (فعل امری) یکی از حروف صدادار ضخیم (A-I-O-U) باشد، آن کلمه با افزودن پسوند «mak» به آخر کلمه به مصدر تبدیل می‌شود. به چگونگی ساختن مصدر در مثال‌های زیر توجه کنید.

فعل امر	آخرین حرف صادار	پسوند	مصدر	تلفظ	معنی
al	a	mak	almak	آلماك	خریدن
yırt	I	mak	yırtmak	ييرتماك	پاره کردن
koş	o	mak	koşmak	كوشماك	دویدن
konus	u	mak	konusmak	كۇنوشماك	صحبت کردن

اسامی روزهای هفته

Türkçe	تلفظ	فارسی
pazartesi	پازارتسی	دوشنبه
salı	سالی	سه شنبه
çarşamba	چارشامبا	چهارشنبه
perşembe	پرشمبه	پنجشنبه
cuma	جوما	جمعه
cumartesi	جومارتتسی	شنبه
pazar	پازار	یکشنبه

اسامی ماه‌ها

Aylar

sayı	Türkçe	تلفظ	فارسی مطابق ماه‌های ایران
۱	Ocak	اوْجاک	۱۱ دی تا ۱۱ بهمن
۲	Şubat	شوبات	۱۲ بهمن تا ۹ اسفند
۳	Mart	مارت	۱۰ اسفند تا ۱۱ فروردین
۴	Nisan	نیسان	۱۲ فروردین تا ۱۰ اردیبهشت
۵	Mayıs	مایس	۱۱ اردیبهشت تا ۱۰ خرداد
۶	Haziran	هازیران	۱۱ خرداد تا ۹ تیر
۷	Temmuz	تموز	۱۰ تیر تا ۹ مرداد
۸	Ağustos	آغوسْتوس	۱۰ مرداد تا ۹ شهریور
۹	Eylül	ایلُول	۱۰ شهریور تا ۸ مهر
۱۰	Ekim	اکیم	۹ مهر تا ۹ آبان
۱۱	Kasım	کاسئم	۱۰ آبان تا ۹ آذر
۱۲	Aralık	آرالیک	۱۰ آذر تا ۱۰ دی

اعضای بدن

Türkçe	تلفظ	معنی
Ağız	آغز	دهان
Alın	آلئن	پیشانی
Ayak	آیاک	پا
Bacak	باجاک	پا
Baldır	بالدئر	ساق پا
Baş	باش	سر
Boğaz	بوغاز	گلو
Boyun	بوینون	گردن
Burun	بورون	بینی
Çene	چنه	چانه
Diz	دیز	زانو
Dudak	دوداک	لب
El	آل	دست
Göbek	گوبک	ناف
Göz	گؤز	چشم
Karın	کارئن	شکم
Kaş	کاش	ابرو
Kol	کوئل	بازو
Kulak	کولاک	گوش
Omuz	اوْموز	شانه
Parmak	پارماک	انگشت
Saç	ساج	موی سر

رنگ‌ها
Renkler

Türkçe	تلفظ	معنی
Ak	آک	سفید
Avanak Ak	آواناک آک	سفید سفید - کاملاً سفید
Al	آل	قرمز
Beyaz	بیاز	سفید
Bembeyaz	بَم بیاز	سفید سفید - کاملاً سفید
Boz	بوز	خاکستری
Eflatuni	أَفْلَاتُونِي	بنفس - کبود
Gri	گری - قری	خاکستری - طوسی
Kara	کارا	سیاه
Kırmızı	کِرْمِیْزی	قرمز
Kıpkırmızı	کِشپ کِرْمِیْزی	قرمز قرمز - کاملاً قرمز
Kızıl	کِزِیْل	سرخ
Lacivert	لاچیورت	لاجوردی
Mâvi	ماوی	آبی
Masmavi	ماس ماوی	آبی آبی - کاملاً آبی
Mor	مؤز	کبود - تیره - بنفش
Mosmor	مونس مؤز	کاملاً کبود یا بنفش
Pembe	پمبه	صورتی

Türkçe	تلفظ	معنی
Sarı	ساری	زرد
Sapsarı	ساب ساری	زرد زرد - کاملاً زرد
Siyah	سیباخ - سی یاھ	سیاه
Simsiyah	سیم سی یاھ	سیاه سیاه - کاملاً سیاه
Turuncu	تورونجو	نارنجی
Yeşil	یشیل	سبز
Yemyeşil	یم یشیل	سبز سبز - کاملاً سبز

سبزجات و میوه‌جات

Sebzeler ve Meyveler

Türkçe	تلفظ	معنی
Armut	آرموت	امرود - گلابی
Ayva	آیوا	به
Ceviz	جویز	گردو
Çelik	چلیک	توت‌فرنگی
Domates	دوماتس	گوجه‌فرنگی
Dut	دوت	توت
Elma	الما	سیب
Erik	آریک	آلوا - گوجه
Fındık	فندیک	فندق
Fıstık	فستیک	پسته
Havuç	هاووج	هویج
Hıyar	حئیار	خیار
İncir	اینجیر	انجیر
Kabak	کاباک	کدو
Karpuz	کارپوز	هندوانه
Kavun	کاوون	خریزه
Kaysı	کایسی	زردآلوا (نوع مرغوب)
Kiraz	کیراز	گیلاس

Türkçe	تلفظ	معنی
Limon	لیمون	لیمو
Mandalina	ماندالینا	نارنگی
Marul	مارول	کاهو
Maydanoz	مایدانوز	جفری
Muz	موز	موز
Patates	پاتاتس	سیبزمینی
Patlıcan	پاتلچان	بادمجان
Portakal	پورتاكال	پرتقال
Salata	سالاتا	خیار
Soğan	سوغان	پیاز
Şeftali	شفتالی	شفتالو - هلو
Üzüm	اوْزُوم	انگور
Vişne	ویشنہ	آلبالو

خواراکی‌ها

Yemekler

Türkçe	تلفظ	معنی
Adana kebap	آدانا کباب	کباب کوییده فلفل دار
Çig köfte	چی کوفته	گوشت چرخ کرده را با فلفل قرمز آنقدر ور می‌دهند تا قابل خوردن باشد. غذایی بسیار تلخ است.
Çorba	چوزبا	سوب
Dolma	دوّلما	دولمه
Domates dolması	دوماتس دوّلماسی	دلمه گوجه‌فرنگی
Haşlama	هاشلاما	آبپز - گوشت آبپز غذای آبپزی مانند خوراک ماهیچه
İskender kebap	ایسکندر کباب	کباب کوییده معمولی
Kadınbudu	کادن بودو	نوعی غذای مخصوص ترکیه
Karnıyarık	کارنیه یارئک	غذایی از کدو که داخل آن را خالی کرده و به جای آن گوشت چرخ کرده تف داده با پیاز پر می‌کنند. گاه اندکی برنج نیز به آن قاطی می‌کنند و از چند محل شیار باز می‌کنند.
Kebap	کباب	کباب

Türkçe	تلفظ	معنی
Köfte	کوفته	کوفته
Kuru fasulya	کورو فاسولیا	لوبیا گرم
Mercimek çorbası	مرجیمک چورباسی	سوب عدس (عدس لپه شده)
Pathıcan dolması	پاتلچان دوْلماسی	دلمه بادمجان
Pilâv	پیلاو	پلو
Piliç	پیلیچ	مرغ سرخ شده در فر
Şiş kebab	شیش کباب	کباب شیشلیک
Yayla çorbası	یایلا چورباسی	آش ماست یا دوغ نوعی سوب ماست

درجات نظامی
Askeri Rütbeleri

Askeri rütbe	Deyiş	Kara ve Hava Kuvvetleri	Deniz Kuvvetleri
درجه نظامی	تلفظ	نیروهای هوایی و زمینی	نیروی دریایی
Er	آر	سریاز	ملوان
Onbaşı	اون باشی	سرجوخه	مهناوی سوم
Çavuş	چاووش	گروهبان ۳	مهناوی دوم
Üstçavuş	اوست چاووش	گروهبان ۲	مهناوی یکم
Başçavuş	باش چاووش	گروهبان ۱	استوار دوم
Kıdemli başçavuş	کندملی باش چاووش	استوار یکم	استوار یکم
Asteğmen	آس تیمن	ستوان سوم	ناوبان سوم
teğmen	تیمن	ستوان دوم	ناوبان دوم
Usteğmen	اوست تیمن	ستوان یکم	ناوبان یکم
Yüzbaşı	یوڑباشی	سروان	ناوسروان
Binbaşı	بین باشی	سرگرد	ناخدا ۳
Yarbay	یار بای	سرهنج ۲	ناخدا ۲
Albay	آلبای	سرهنج	ناخدا
Tuğgeneral	توغ گنزال	سرتیپ	-
Tümgeneral	توّم گنزال	سرلشکر	-
Korgeneral	کؤز گنزال	سپهبد	-

Askeri rütbe	Deyiş	Kara ve Hava Kuvvetleri	Deniz Kuvvetleri
Orgeneral	اوزگنرال	ارتشید	-
Tuğamiral	توغ آمیرال	-	دریادار
Tümamiral	توّم آمیرال	-	دریابان
Koramiral	کوژ آمیرال	-	دریاسالار
Oramiral	اوز آمیرال	-	دریابد

اعداد
Sayılar

sayı	Türkçe	عدد	فارسی
۰	sıfır	۰	صفر
۱	bir	۱	یک
۲	iki	۲	دو
۳	üç	۳	سه
۴	dört	۴	چهار
۵	beş	۵	پنج
۶	altı	۶	شش
۷	yedi	۷	هفت
۸	sekiz	۸	هشت
۹	dokuz	۹	نه
۱۰	on	۱۰	ده
۱۱	onbir	۱۱	یازده
۱۲	oniki	۱۲	دوازده
۱۳	onuç	۱۳	سیزده
۱۴	ondört	۱۴	چهارده
۱۵	onbeş	۱۵	پانزده
۱۶	onaltı	۱۶	شانزده
۱۷	onyedi	۱۷	هفده

فارسی	عدد	Türkçe	sayı
هجدہ	۱۸	onsekiz	۱۸
نوزده	۱۹	ondokuz	۱۹
بیست	۲۰	yirmi	۲۰
بیست و یک	۲۱	yirmibir	۲۱
بیست و دو	۲۲	yirmiiki	۲۲
بیست و سه	۲۳	yirmiüç	۲۳
بیست و چهار	۲۴	yirmidört	۲۴
بیست و پنج	۲۵	yirmibes	۲۵
بیست و شش	۲۶	Yirmialtı	۲۶
بیست و هفت	۲۷	yirmiyedi	۲۷
بیست و هشت	۲۸	yirmisekiz	۲۸
بیست و نه	۲۹	yirmidokuz	۲۹
سی	۳۰	otuz	۳۰
سی و پنج	۳۵	otuzbeş	۳۵
چهل	۴۰	Kırk	۴۰
چهل و پنج	۴۵	kırkbeş	۴۵
پنجاه	۵۰	Elli	۵۰
شصت	۶۰	altmış	۶۰
هفتاد	۷۰	yetmiş	۷۰
هشتاد	۸۰	seksten	۸۰
نود	۹۰	doksan	۹۰
صد	۱۰۰	yüz	۱۰۰
صد و یک	۱۰۱	yüzbir	۱۰۱

فارسی	عدد	Türkçe	sayı
صد و دو	۱۰۲	yüziki	۱۰۲
صد و سه	۱۰۳	yüzuç	۱۰۳
صد و چهار	۱۰۴	yüzdötr	۱۰۴
صد و پنج	۱۰۵	yüzbeş	۱۰۵
صد و شش	۱۰۶	yüzaltı	۱۰۶
صد و هفت	۱۰۷	yüzyedi	۱۰۷
صد و هشت	۱۰۸	yüzsekiz	۱۰۸
صد و نه	۱۰۹	yüzdokuz	۱۰۹
صد و ده	۱۱۰	yüzon	۱۱۰
صد و بیست	۱۲۰	yüzyirmi	۱۲۰
صد و سی	۱۳۰	yüzotuz	۱۳۰
صد و چهل	۱۴۰	yüzkırk	۱۴۰
صد و پنجاه	۱۵۰	yüzelli	۱۵۰
صد و شصت	۱۶۰	yüzaltmış	۱۶۰
صد و هفتاد	۱۷۰	yüzyetmiş	۱۷۰
صد و هشتاد	۱۸۰	yüzseksen	۱۸۰
صد و نود	۱۹۰	yüzdoksan	۱۹۰
دویست	۲۰۰	ikiyüz	۲۰۰
دویست و پنجاه	۲۵۰	ikiyüzelli	۲۵۰
سیصد	۳۰۰	üçyüz	۳۰۰
سیصد و پنجاه	۳۵۰	üçyüzelli	۳۵۰
چهارصد	۴۰۰	dörtsüz	۴۰۰
چهارصد و پنجاه	۴۵۰	dörtyüzelli	۴۵۰

sayı	Türkçe	عدد	فارسی
۵۰۰	beş yüz	۵۰۰	پانصد
۶۰۰	altı yüz	۶۰۰	ششصد
۷۰۰	yediyüz	۷۰۰	هفتصد
۸۰۰	sekiz yüz	۸۰۰	هشتصد
۹۰۰	dokuz yüz	۹۰۰	نه صد
۱۰۰۰	bin	۱۰۰۰	هزار
۲۰۰۰	ikibin	۲۰۰۰	دو هزار
۱۰۰۰۰	on bin	۱۰۰۰۰	ده هزار
۱۰۰۰۰۰	yüz bin	۱۰۰۰۰۰	صد هزار
۹۰۰۰۰۰	dokuzyüz bin	۹۰۰۰۰۰	نه صد هزار
۱۰۰۰۰۰۰	milyon	۱۰۰۰۰۰۰	میلیون
۲۰۰۰۰۰۰	ikimilyon	۲۰۰۰۰۰۰	دو میلیون
۱۰۰۰۰۰۰۰	yüzmilyon	۱۰۰۰۰۰۰۰	صد میلیون
۱۰۰۰۰۰۰۰۰	Milyar	۱۰۰۰۰۰۰۰۰	میلیارد

اعداد ترتیبی

Sıra Sayılar

Türkçe		تلفظ	فارسی
sayı	Türkçe	تورکچه	اعداد ترتیبی
۱.	birinci	بیرینجى	اولین، يكىم، نخست
۲.	ikinci	ايكىنچى	دوم، دومين
۳.	üçüncü	اوچونجو	سوم، سومين
۴.	dördüncü	دئوردونجو	چهارم، چهارمين
۵.	beşinci	بشىن جى	پنجم، پنجمين
۶.	altıncı	آلشنجى	ششم، ششميان
۷.	yedinci	يدىنچى	هفتم، هفتمين
۸.	sekizinci	سکيزينچى	هشتم، هشتمين
۹.	dokuzuncu	دوگوزونجو	نهم، نهمين
۱۰.	onuncu	اۇنۇنچو	دهم، دهمين
۱۱.	onbirinci	اۇن بىرینچى	يازدهم، يازدهمين
۲۰.	Yirminci	بىرمىنچى	بىستم، بىستمين
۲۵.	yirmibeşinci	بىرمى بشىن جى	بىست و پنجم، بىست و پنجمين
۳۰.	otuzuncu	اۇتۇزونچو	سىام، سىامين
۳۵.	otuzbeşinci	اۇتۇز بشىن جى	سى و پنجم، سى و پنجمين
۴۰.	kırkıncı	كېڭىنچى	چهلەم، چەلەمین

Türkçe		تلفظ	فارسی
sayı	Türkçe	تورکچه	اعداد ترتیبی
۵۰.	ellinci	آلینجى	پنځاهم، پنځاهمين
۶۰.	altmışinci	آلتمنشئن جى	شصتم، شصتمين
۷۰.	yetmişinci	یتمیش اینجى	هفتادم، هفتادمين
۸۰.	sekseninci	۸ سکسنین جى	هشتادم، هشتادمين
۹۰.	doksaninci	دوکسانئن جى	نودم، نودمين
۱۰۰.	yüzinci	یوڑاینجى	صدم، صدومين

دلسوزی، ترجمه

آجتنماک

A

A, a

آ

آ، اولين حرف القبای تركى

abla

آبلا

خواهر بزرگتر

acaba

آجاپا

آيا، آيا چنین است

acar

آجار

قوى بنیه، پر قوت

acayip

آجاپیپ

عجبیب، عجیب و غریب

acele

آجله

باعجله، فوری

Acem

آجم

ایرانی، فارسی

acami

آجمی

ناشی، غریبیه، نا آشنا به چیزی

acenta

آجتنا

نمایندگی

aci

آجئنی

تلخ، تند، تیز

acıklı

آجئکلی

پر غصه، ماتم زده

acikmak

آجئکماک

گرسنه شدن

acili

آجئیلی

تلخ دار، عزادار

acima

آجئما

acil

آجیل

فوری

ac

آج

گرسنه، فقیر

açar

آچار

آچار

açı

آچن

زاویه، گوش

açık

آچیک

باز، رو باز، کمرنگ

açıkça

آچنکچا

رک، علنی، بی برده

açıklamak

آچئک لاماک

توضیح دادن، شرح دادن، فاش کردن

açılış

آچنلش

افتتاح، گشاپیش، شروع

açılmak

آچنلماک

افتتاح، باز شدن، آغاز

açmak

آچماک

باز کردن، گشودن

açtırmak

آچئترماک

باز کردن توسط دیگری

ad

آد

اسم، نام

ada

آدا

جزیره

adak

آداک

نذر، نذری

adam	آدام	ارباب، خان
	آدم، انسان، شخص، فرد	
adamak	آداماک	درخت
	نذر کردن	
adamca	آدامچا	سفید کردن
	مثل آدم، انسان وار	
adaş	آداش	زهر، سم
	هم اسم، هم نام	
aday	آدای	سنگین، سخت، آهسته، یواش
	نامزد (برای وکالت یا شغل و غیره)	
adet	آدت	محکمه جنابی، جزای سنگین
	تعداد، دانه	
adım	آدمیم	دهان، سر یا در ظرف، دهانه
	قدم	
adres	آدرس	بی دهان، بی سر و زبان، بی زبان، آدم ملایم
	آدرس	
adsız	آدسیز	آغلاماک
	بی نام	گریستن
af	آف	آغلاتماک
	عفو	به گریه درآوردن، سبب گریه شدن، به گریه
		انداختن
afacan	آفاجان	آغزیز
	بچه شیطان	درد
affetmek	آف اتمک	آغزیز
	عفو کردن	دردمند، دردناک
afiş	آفیش	آغزیزماک
	اعلان دیواری	درد کردن، درد گرفتن
afiyet	آفیت - آفیت	آغزیز
	عافیت، نوش جان	بی درد، بدون درد
afyon	آفیون	آغزیز ماک
	افیون، حشیش، تریاک	درد آوردن
ağa	آغا	آه
		آه

ahbab	آحباب	ریش سفید
	دوست، رفیق	
ahlâk	آحلاک	لئگى، معطلى
	اخلاق، خلق، خوى	
	آحلاک دىشى	ع蹀سە
	غیراخلاقى	
ahlâksız	آحلاک سىز	ع蹀سە كىردىن
	بداخلاق	
ahmak	آحماك	برعڪىن، برخلاف
	احمق، نادان	
aile	آيله - عايله	شب
	عايله، خانواده	
ak	آك	اكسىنه
	سفید	
akar	آكار	آكشام اوستۇ
	جارى، روان	عصر، بىداز ظهر
akıl	آكتىل	آل
	عقل، فكر	
akıllı	آكتىلىن - آكتىلىنىن	سرخ، سرخ كىمنىڭ، حىلە، گۈل
	باعقل، عاقل، بافكىر	
akılsız	آكتىلسىز	آلا
	بى عقل، بى فكر، نادان	
akım	آكتىم	رنگ به رنگ
	جريان، جريان برق، جريان آب	
akın	آكتىن	اعلا، عالي
	هجوم، حمله	
akraba	آكراپا	آلاجاڭلى
	قوم و خويش، نزدېكان، فاميل	
aksak	آكساكى	طلېكار
	چلاق، لئگ	
aksakal	اكساكال	الان
		ميدان، مساحت
		آلاي
		مسخره، استهزاء
		آلاي جىن
		مسخره كىندە، كىسى كە مسخره مى كىند
		آلبوم
		آلبوم
		آلچاڭ
		پائين، پست، كوتاه

alçaklık	آلچاکلیک	عادت دادن، معتاد کردن
	پستی، دنائی	آشش و تریش
alçalmak	آلچالماک	خرید و فروش، داد و ستد
	پست شدن، پائین آمدن	آکشش
aldanmak	آلدانماک	کف زدن، دست زدن
	گول خوردن، فریب خوردن	آلکشلاماک
aldatıcı	آلداتیچی	کف زدن، دست زدن، تشویق کردن
	فریبدهنده	آلماس
aldatmak	آلدانماک	خریدن، وصول کردن، گرفتن
	گول زدن، فریب دادن	آلمانجا
alet	آلت	به زبان آلمانی
	وسیله، آلت	آلمانیا
alev	آلو - آلنو	آلمان
	شعله	آلنی آچشک
alıcı	آنچی	روسیید، سربلند
	گیرنده، دریافت‌کننده، مشتری، خریدار	آلت
almı	آلنم	زیر، پائین
	خرید، عمل خرید	آلتن
ahın	آشن	طلاء، زر
	پیشانی، جیبین	آلشن لئن
alingan	آلنتنان	طلانی
	حساس، زودرنج	آللت اوست
ahinteri	آلشن تری	زیوروو، درهمبرهم؛ بالا و پائین
	عرق جیبین، عرق پیشانی، زحمت	آمما - آتا
ahın yazısı	آلشن یازنسی	اما، ولی، لكن
	سرنوشت، تقدیر	اماچ
alışmak	آلشماک	هدف، نشانه
	خو گرفتن، عادت کردن	آمجا
alışkanlık	آلشکان لیک	عمو، عموجان
	عادت، اعتیاد	آمپول
alıştırmak	آلش ترمماک	آمپول، لامپ

ana	آنا	توافق، قرارداد
	نهنه، مادر، پایه، اساس	آنلاشماک
anne	آننه - آنه	به توافق رسیدن
	مادر، مامان، والدہ	آنلاشماساک
anahtar	آناختار	توضیح دادن، تعریف کردن، فهماندن
	کلید، آچار	آننه آنه
analık	آنالیک	مادربرگ، مادر مادر
	مادری، نامادری	آنستزین
anarşî	آنارشی	ناغهان، غفلتاً
	اختناش، هرج و مرج	آنتلن
anayasa	آنایاسا	قسم خورده، سوگند یاد کرده
	قانون اساسی	آپتال
anayurt	آنایورت	احمق، بی‌شمار
	وطن اصلی	آپتاکنک
ancak	آنچاک	حماقت، نادانی
	فقط، ولی، اما	آپتس
and (ant)	آند- آنت	وضو
	قسم، سوگند	آپتس آلماك
and içmek	آند ایچمک	وضو گرفتن
	قسم خوردن، سوگند یاد کردن	آرابا
ani	آنئی	اتومبیل، ماشین، ارباب، چرخ دستی
	خطا	آرابولوجو
anıt	آننت	میانجی، واسطه
	بنای یادگاری	آراچن
anlam	آنلام	میانجی، واسطه
	معنی، مفهوم	آراج
anlamak	آنلاماک	وسیله، واسطه
	فهمیدن، متوجه شدن، تفهیم	آراماک
anlamlı	آنلاملی	جستجو کردن، به دنبال چیزی گشتن
	معنی دار، مفهوم دار، با معنی	آرانماک
anlaşma	آنلاشما	جستجو شدن، تعقیب شدن

arasıra	آراسرا		آسقاری
	گاهه گاه، هر از چندی، گاه به گاه		حدائق، اقلاد، کمترین مقدار
araştırmak	آراشتیرماک		آسئل - آسئل
	تحقیق کردن، بررسی کردن		اصل، حقیقت
arı	آری		آستلنی
	زنبور		معلق، آویخته
ariza	آرنزا		آسلماک
	نقص، عیب، خرابی		آویخته شدن، آویزان شدن
arızalı	آرنزالن		آسکر
	معیوب		سرپاز، ارتشی
arka	آرکا		سرپازی، خدمت سرپازی
	پشت، عقب		آسکن
arkadaş	آرکاداش		آویز، چوب لباسی
	دوست، رفیق		اسلا، آصلاح
armut	آرموت		اصلاً، ابداء، هرگز
	گلابی، امروزه		آسلامان
Arnavut	آرناؤوت		شیر
	آلبانی		آسمان
arpa	آرپا		آویزان کردن، دار کشیدن، دار زدن
	جو		آسیا
artık	آرتنک		آسیا
	اضافه، دیگر		آش
artım	آرتئم		آش، غذا، خوراک
	افزایش، اضافه شدن		آشاغىن
artımlı	آرتیملی		پائین، زیر
	ری کردن برنج، برنجی که هنگام پختن زیاد		آشاغىن بیوكاری
	می شود		کم و بیش، تقریباً، بالا و پائین
artırmak	آرتئرمماک		آشچن
	زیاد کردن، اضافه کردن		آشپز
artmak	آرتماک		آششک - عاششک
	زیاد شدن، اضافه شدن		عاشق، آشتفته

aşırı	آشیرنی خیلی زیاد، بیش از حد، فوق العاده زیاد	av	پرت کردن، انداختن آو
aşk	آشک - عاشک عشق، شوق، علاقه زیاد	avlama	شکار، صید آولا ماک
aşkınlı	آشکنن از حد گذشته، متجاوز	avlana	شکار کردن، صید کردن آولا ناماک
aşk olsun	آشک اوْلسون اختیار داریدا، آفرینا	aveç	شکار شدن، به دام افتادن آوجنی
aşmak	آشماک گذشتن، عبور کردن	avize	شکارچی، صیاد آویزه
at	آت اسب	avlu	لوستر، شمعدانی آولو
atelîye	آتلیه - آتلیه کارگاه	avuç	حیاط آروچ
ates	آتش آتش، تب، شور و هیجان	avukat	کف دست، مشت آوروکات
aticı	آتمن جن تیرانداز، دروغگو	Avusturalya	وکیل، وکیل دادگستری آوروستورالیا
atış	آتش تیراندازی، روش انداختن	Avusturya	استرالیا آوروستوریا
atışmak	آتش ماک مشاجره کردن	Ay	اطریش آی
atiştirmak	آتش ترمایک با عجله خوردن یا نوشیدن	ayak	ماه، قمر آیاک
atkı	آنکنی شال گردن، روسری	ayakkabı	پا آیاک کابین
atlama	آتلاما جهش، پرش	ayakkabıcı	کفش آیاک کابین جنی
atlamak	آنلاماک پریدن، گذشتن، رد شدن	ayak ucu	کفاس، کفش فروش آیاک اوْجو
atma	آنما		نوك پا، تک پا

ayak üstü	آیاک اوستو	دوغ
	سرپا، در حال ایستاده، ایستاده	
ayarlamak	آیارلاماک	آبرئى
	میزان کردن، تنظیم کردن	جدا، سوا، دور از هم، دیگر
ayçiçeyi	آی چیچے بىي	آبرئجا
	گل آنتاب گردان، آفتاب گردان	علاوه بر آن، جدا از آن
aydın	آیدئن	آبرئىشك
	روشن، نورانی، واضح، روشن فکر	جدایی، دوری، غریبی
aydınlık	آیدئنلیک	آیوا
	روشنایی، نورانیت، وضوح	به (میوه)
aygın	آیقشن	کم، ناقیز
	افسرده، بی حال	آزالماک
ayı	آینی	کم شدن، پائین آمدن
	خرس	آزالتماک
ayıp	آیشپ	کم کردن، مختصر کردن
	عیب، زشت، نقص	آزارلاماک
ayık	آینک	سرزنش کردن، تشر زدن
	بیدار، هشیار، هوشیار	آزدئرمک
ayılmak	آیلماک	منحرف کردن
	بیدار شدن، به هوش آمدن، به خود آمدن	آزقشن
ayırmak	آییرماک	عصبانی، خشمناک
	سوا کردن، انتخاب کردن، تمیز دادن	آزېنجىك
ayna	آینا	جزئی، خیلی کم
	آئینه	آزىشك
aykırı	آیکشىرى	اقليت
	مخالف، برضد، ضد	آزىشماک
aynalı	آينالى	منحرف کردن، از حد خارج کردن
	آئینه دار، با آئینه	آزماك
ayni	آينى	از حال طبیعی خارج شدن، عصبانی شدن
	مشابه، شبیه، عین هم	azrak
ayran	آيران	نادر، کمیاب

چمدان، توشه مسافر

B

B, b

ب

ب، دومین حرف الفبای ترکی

baba

بابا

بابا، پدر، پیر، شیخ

baba anne

بابا آنه

مادربزرگ، مادر پدر

babaç

باباج

خرسوس بزرگ و پیر

babalık

بابالشک

پدری، ناپدری، قیم

babayığit

باباییت

مرد دلیر، دلاور، جسور

baca

باچا

دودکش، سوراخ بخاری و اجاق

bacak

باچاک

پا، ساق پا، پاچه

bacanak

باچاناسک

باچانق

baci

باچن

خواهر، آبجى

badana

بادانا

سفیدکاری، رنگ کاری دیوار

badem

بادم

بادام

bademcik

بادم جیک

لوزه

bagaj

باتاچاز

bağ

باغ

باغ، گره، بند، بستگى، ارتباط، علاقه

bağ bozumu

فصل پائیز، فصل چیدن انگور

bağcı

باغچئى

باغدار

bağımlı

باغشلىنى

تابع، غيرمستقل، وابسته

bağımsız

باغشمىز

مستقل، آزاد

bağımsızlık

باغشمىزلىك

استقلال، آزادى

bağıntı

باغشتنى

علاقه، نسبت، ارتباط

bağırmak

باخترماك

جيغ زدن، داد زدن

bağırsak

باخترساك

روده، امعاء و اعضا

bağırtı

باخترتى

فرياد، جيء

bağlanmak

باغلانماك

بسته شدن، دل بستن

bağlantı

باخلاتىن

ارتباط

bağlı

باغلىنى

بسته، وابسته، مربوط

bahane

باھانە

بهانه، عذر

bahar

باھار

بهار

baharat	باھارات	باکرہ، دختر شوہرنکرده
	ادویہ، ادویہ جات	
baharathı	باھاراتلىق	باگال
	ادویه دار	بقال
bahçe	باھچے	باقلاء
	باغ، باچچہ	
bahçıvan	باھچىوان	باقلوا
	باغبان، باچچہ بان	
bahis	باھيس	نگاه کردن، مواظبت کردن، نظارت کردن
	بحث، موضوع، پاب	
bahış	باھشیش	باکراج
	انعام، بخشش	سطل کوچک مسی
baht	باھت	باکسانا
	بخت، اقبال	نگاه کن، به من نگاه کن، بین
bakan	باکان	باکتیرماک
	وزیر	نشان دادن
bakanlık	باکان لىك	بالابان
	وزارت	عسل
bakar kör	باکار کور	آدم چاق و گندہ
	کوری که چشمانش باز است	
bakıcı	باکنچىن	بال آبی
	پرستار، مواظبت کننده، فالبین	ماه عسل
bakım	باکشم	بالجن
	مواظبت، معاینه، نگهداری	عسل فروش
bakır	باکنر	بالدئر
	مس	ساق پا، ماهیچہ پا
bakırıcı	باکشرجىن	بالدئز
	مسگر، مس فروش	خواهرزن
bakis	باکشش	بالشک
	نگاه، نظر، دید	ماهی
bakire	باکیره	بالشکچىن
		ماهی گیر، ماهی فروش

balina	بالینا	صلح جو
	وال ماهی، نهنگ	پارائش ماس
balon	بالون	آشتی کردن، صلح کردن
	بالون، پادکنک	بارئشتر ماس
balta	باتا	آشتی دادن
	تبر	باری
bambaşka	باسباشکا	اقلاً
	به کلی مغایر، کاملاً متفاوت، چیز دیگری	باروت
banka	بانکا	باروت
	بانک	باساماک
bankacı	بانکاجی	پله، پلکان، رتبه
	کارمند بانک	باس بایاغن
banker	بانکر	صف و ساده، صاف و پوست کنده
	بانکدار، صاحب بانک	باسنلماک
banyo	بانیو	چاپ شدن، طبع شدن
	حمام، شستشو	باسئم
baraj	باراژ	چاپ، طبع
	سد، بند	باسئم اوی
barbunya	باربونیا	چاپخانه
	لوبیا چیتی	باسئن
bardak	بارداک	مطبوعات
	لیوان، استکان	باسئن توپلاتنیسى
barınak	بارئنک	جلسه مطبوعاتی
	پناهگاه	باسئنچ
barındırmak	بارئندر ماس	فشار
	پناه دادن، تامین راحتی کردن	باسیط
barınmak	بارئنماک	ساده، آسان، راحت
	پناه آوردن، ملتجمی شدن	باسکن
barış	بارئش	зор، فشار، چاپ
	صلح، آشتی	باسکنن
barışçı	بارئش چئن	حمله، هجوم، پرفشار

basmak	باسماق	فرمانده کل
	حمله کردن، هجوم کردن، لگد کردن	
baston	باستون	باشکنسلوس
	عصا، چوب دستی	سرکنسلو
basur	باسور	باشکنسلوگری
	بواسیر	
baş	باش	باشلاماک
	سر، راس، رئیس	شروع کردن، آغاز کردن
başabaş	باشا باش	باشلانچیچ
	سر به سر، بی حساب	شروع، سر آغاز، آغاز
başak	باشاک	باشلانماک
	خوش گندم، سنبل	شروع شدن، آغاز شدن
başarı	باشاری	باشلی باشتتا
	موفقیت، لیاقت	سرخود، مستقل
başarılı	باشارتلی	باشلیجا
	موفق، موفق بودن	سرآمد، مهم، مشهور
başarmak	باشارماک	باشلیک
	موفق شدن، از عهده برآمدن	سرلوحه، شیربهای
başbakan	باش باکان	باشسیز
	نخست وزیر	بی سر، بدون سر، بدون رئیس
başbakanlık	باش باکانلیک	باشتان
	نخست وزیری	از سر، از اول، از نو
başçavuş	باش چاووش	باتاک
	سرگروهبان	باتلاق
başka	باشکا	باتئی
	دیگر، دیگری، غیر	غرب، مغرب
başkan	باشکان	باتئلی
	رئیس، رئیس جمهور	اروپایی، غربی، اهل اروپا
başkent	باش کنت	باتش
	پایتخت	غروب آفتاب، غروب، از بین رفتن
başkomutan	باش کوموتان	batmak
		غرق شدن، غروب کردن
		باتماک
		باتئیه

bavul	باورل	چمدان بزرگ	بعضی، برخی
bay	بای	آقا، بیگ	حرف ندا
bayan	بایان	بانو، خانم	عروسوک، بچه شیرخوار
bayat	بایات	کهنه، مانده	مجانی، مفت
baygın	باقشن	بیهوش، غش کرده	مفت خور
baygınlık	باقشن لئک	بی هوشی، از حال رفتنگی	نفرین، دعای بد
bayılmak	بایشلماک	از هوش رفتن، بیهوش شدن	عوض، جایگزین، بجای
bayıltmak	بایلتلماک	بیهوش کردن	تینمک - بهینمک
baykuş	بایکوش	جند	پسندیدن
bayrak	بایراک	پرچم، پررق، علم	بکار - بکار
bayram	بایرام	عید	مجرد، زن بی شوهر، مرد بی زن
bayramlaşmak	بایراملاشماک	عید دیدنی کردن، تبریک عید گفتن	بکچی - بهکچی
bayramlık	بایراملئک	عیدی، هدیه عیدی	نگهبان، قراول
baytar	بایتار	دامپزشک	بکلمک
bazan	بازان	بعضی وقت، گاهما	منتظر شدن، انتظار داشتن
bazi	بازی		bel
			بل - ببل
			bela
			بلا
			Belçika
			بلچیکا
			belediye
			بلدیه
			شهرداری

beleş	بَلْش - بِلْش	نوع، شکل، جور
	مفت، مجانی	بِيجيملى
bez	بَز - بِز	موزن، مناسب، خوش قواره
	پارچه کهنه، پارچه نخی	بِيجيسير
bezdirmek	بَزدِيرمك	بی قواره، ناجور، نامتناسب
	به سته آوردن، به تنگ آوردن	بِيجىمىز
bezelye	بَزْلِيه	بروش پارچه، بریدن
	نخودفرنگی	بِيلانچۇ
bıçak	بَچاڭ	ترازنامه
	چاققۇ، كارد، تېغ سلمانى	بِيلدېرى
bıçakçı	بَچاڭچى	اطلاعىيە، اعلامىيە
	چاقوساز	بِيلدېرمك
bıçaklamak	بَچاڭلاماك	فهمانىن، اطلاع دادن
	چاقۇزىن، چاقۇركىشى	بِيله
bıkmak	بَكماڭ	حتى، نيز
	به سته آمدن، خسته شدن	بِيلك - بِيلەك
bıktırmak	بَكشىرماك	مج دست
	به تنگ آوردن	بِيلت - بِيلشت
bırakmak	بَراڭماڭ	بِيلەت
	ترى كردن، ول كردن، رها كردن	بِيلەزىك - بِيلەزىك
büyük	بَيىشكى	بلېط فروش
	سبيل	النگو، دىستېند
büyikli	بَيىنكلى	بِيلگىسى
	سبيلدار، سېيلو	معلومات، دانش
biber	بَيىر - بِيىر	بِيلگىلىي - بِيلگىلىي
	فلفل	بامعلومات، دانشمند
biberlik	بىرىليك	بِيلگىشىن
	فلفل دان	عالىم، دانشمند
biberon	بىرىرون	بِيلگىسيز
	پستانك بچە	بى معلومات، جاھل، بى علم
biçim	بِيجىم	

bilim	بیلیم	علم، دانش	خودبین، خودخواه
bilinç	بیلینچ	شعور، فهم	بهنگ - بیگ
bilinmeyen	بیلینمه بین	جهول، نامعلوم	حال، لکه روی پوست
bilmecə	بیلمە جە	معما	بنکلی - بهنگ کلى
bilmek	بیلمک	دانستن، شناختن، فهمیدن	حالدار، لکه دار
belge	بلگە	سند، مدرک	بنیم - بهنیم
belirgin	بلیرگین	معلوم، مشخص، آشکار	مال من
belirli	بلیرلى	معین، مشخص	بنزىلى - بهنلى
belirtmek	بلیرتمک	روشن کردن، مشخص کردن، واضح کردن	حالدار
belirsiz	بلیرسیز	مبهم، نامعلوم	بنزرمک - بهنزرمهک
belki	بلکى	بلکه، شاید	شباht داشتن، شبیه بودن
belli	بللى - بیگى - بهگى	معلوم، آشکار، معین، مشخص	بنززه - بهنزر
bembeyaz	بېمبىاز	کاملاً سفید	شبیه، مثل، مانند
ben	بىن	من، حال	بنزىلیک
benci	بېنچى	خودخواه، خودپسند	شباht، شبیه بودن
bencil	بېنجلەل		بنزین
benek			بنزین
benekli			برابر
benim			برابر
benli			برابر
benzemek			برابر
benzer			برابر
benzerlik			برابر
benzin			برابر
beraber			برابر
beraet			برابر
berbat			بريات
berber			التضاح، خراب
beri			برى
berk			جلو، نزدیک، این طرف
Berkitmek			برى
			محکم، سفت
			برکیت مک
			سفت کردن، محکم کردن

besbelli	بُس بَلْبَلی	قدّری، اندکی
	کاملاً مشخص، کاملاً روش	بِير آزادان
besin	بُسین	کمی بعد، اندکی بعد
	مواد غذایی	بِير چوپَك
beslenmek	بُسلِنْمِك	مقدار زیادی، بسیاری
	پرورش یافتن، تغذیه شدن	بِير دَن
bey	بِي - بَشِي	یک مرتبه، ناگهان، خلفتاً
	آقا، بیگ	بِير دن بِيره
beyaz	بیاز	ناگهانی، خلفتاً، یک آن
	سفید	بِير جِيك
beyazlanmak	بیازلانماک	بیگانه
	سفید شدن	بِير يك مَك
beyefendi	بِي آنْدَلِي	جمع شدن، گرد آمدن
	حضرت آقا، آقاً محترم	بِير يك تِير مَك
beyin	بِي بِين - بَيْبِين	جمع کردن، گرد آوردن
	مخز، مخ	بِيريم
beyinsiz	بِي بِين سِيز	واحد، واحد مقدار، واحد اندازه
	بی مخز، بی مخ	بِير كاج
bilmezlik	بِيلْمِزْليك	مقداری، چندتایی
	جهالت، ندانم کاری	بِير كشِيك - بِير له شِيك
bina	بِينا	متعدد، متفق
	ساختمان، عمارت	بِير له شِيمک
binbaşı	بِين باشى	متعدد شدن، یک شدن
	سرگرد	بِير له شِيمش
bindirmek	بِين دِير مَك	متعدد شده
	سوار کردن	بِير ليك
binmek	بِين مَك	اتحاد، پیگانگی
	سوار شدن	بِير ليك ته
bira	بِيرا	به اتفاق هم، با هم دیگر، باهم
	آبجو	بِيسى كِلت
biraz	بِير آز	دوچرخه

bisküvi	بیسکویی	بیسکویت	خفه شده، غرق شده
bit	بیت	شپش	بوتل
bitirmek	بیتیرمک - بیتیرمک	تمام کردن، خاتمه دادن، اتمام	پر، فراوان، گشاد
bitki	بیتکی - بیتکی	گیاه، نبات	برانو، لورک
bitkin	بیت کین - بیتکین	فسوده، خسته	فراوانی
bitkisel	بیت کی سل	گیاهی، نباتات	بومیلاماک
bitmek	بیت مک	تمام شدن، پایان باقتن	بعباران کردن
biz	بیز	ما، درفش کفس دوزی	بومبیوش
bizim	بیزیم	مال ما، متعلق به ما	حالی خالی، کاملاً خالی، به کلی خالی
bodrum	بودروم	زیرزمین	بونو
boğaz	بوغاز	گلو، حنجره، تنگه، کانال	سرمه، برات
boğazlamak	بوغازلاماک	سر بریدن، ذبح کردن	بورچ لور
boğmak	بوغماک	خفه کردن	بورچ لو
boğucu	بوغوجو	خفه کننده، خفقات آور	قرض، بدھی
boğulmak	بوغولماک	خفه شدن، غرق شدن	بدھکار، مقروض، مدیون
boğulmuş	بوغولموش	طلاق دادن	بورچ لانماک
bol			بورچ
bolluk			بورچ لور
bomba			بورچ لور
bombalamak			بورچ لانماک
bono			بورچ لور
borç			بورچ لور
borçlu			بورچ لور
borçlanmak			بورچ لانماک
borçlu			بورچ لور
boru			بورچ لور
boş			بورچ لور
boşalmak			خالی، تهی، شل
boşaltmak			بورچ آلماك
boşaltımak			خالی شدن، تهی شدن
boşamak			بورچ الاماك

boşanmak	بُؤشانماک	خاکستری، زمین بایر
	طلاق گرفتن	
boşluk	بُؤشلوک	پول خرد کردن
	جای خالی	بُؤزقون
boşu boşuna	بُؤشو بُؤشوتا	آشتفت، مختل
	بیهوده، بیخودی	
bot	بُوت	bozdurmak بُوزدورماک
	پوتین، کشتی کوچک	خراب کردن
boy	بُوي	bozuk بُوزروک
	قد، طول، درازا	خراب، از کار افتاده
boya	بُوييا	bozulmak بُوزولماک
	رنگ، واکس	خراب شدن، معیوب شدن
boyacı	بُوياجي	böbrek بُئبریک
	رنگ کار، رنگرز، واکسی، رنگ فروش	کلیه، قلوه
boyalamak	بُويالاماک	böcek بُړچک
	رنگ زدن، رنگی کردن	سوسک، حشره
boyalı	بُويالي	bölge بُولگه
	رنگی	ناحیه، منطقه
boyamak	بُوياماک	bölgesel بُولگه سَل
	واکس زدن	ناحیه‌ای، منطقه‌ای
boybos	بُوي بُوس	bölmek بُولمک
	قد و قامت	تقسیم کردن، بخش کردن
boylanmak	بُوي لانماک	bölüm بُولوم
	قد کشیدن، دراز شدن	قسمت، بخش
boynuz	بُوينور	bölünmek بُولونمک
	شاخ	قسمت شدن، تقسیم شدن
boyun	بُويون	bölüşmek بُولوشمک
	گردن	بین خود تقسیم کردن
boyut	بُويوت	böyle بُويله
	ابعاد	این طور، این چنین، چنین
boz	بُوز	böylece بُويله جه - بُويلاجه
		این چنین

bravo	برارو	آفرین		آلوده شدن
Brezilya	برزیلیا - برزیلیا	برزیل	bulgur	بلغور
brüt	بروت	ناخالص، ناویژه	bulmaca	معما، چیستان، جدول
bu	بۇ	این	bulmak	پولماک
bucak	بۇجاڭ	گوشە، کتار		یافتن، کشف کردن
büçük	بۇچۇك	نیم، نصف	buluşmak	بۇلۇشماک
budak	بۇداق	شاخە	bulut	ملقات کردن، بە ھە رسیدن
budala	بۇدالا	احمق، ابله	bulutlu	بۇلۇتلۇ
bugün	بۈگۈن	امروز، امروزە	bulvar	ابر، ابرآلود
büğday	بۇغداي	گىندم		خیابان وسیع
buji	بۇرۇزى	شمع موتور بىزىنى، شمع ماشىن	bunalmak	بۇنالماک
bulanık	بۈلانىڭ	بە ھە خورده، گل آلود	bunca	حالت خفقان پىدا کردن، درتىگى افتادن
bulanmak	بۈلانماک	حالت تهوع، دل بە ھە خوردن		این همه، این قدر
bulaşıcı	بۇلاشىجى	مسرى، سارى	bura	اینها
bulaşık	بۇلاشىك	آلوده، ظروف كىيف (خدا خورده)	burası	بۇرا
bulaşmak	بۇلاشمماک		burç	اینجا، اینجا ياش
			burmak	بۇرماك
			burun	بۇرۇن
				بىنى، دماخ

buruşmak	بُورۇشماڭ	کامل کردن
	چروکیدن، چین و چروک برداشتن	
buruşuk	بُورۇشوڭ	جادوگر
	چین، چین و چروک، چروک	
buyruk	بُويۇرۇڭ	بزرگ، گنده، عظيم
	فرمایش، دستور، فرمان	
buz	بۇز	سپیر کیبر
	بَخ	
buzdolabı	بۇزدۇلابى	سفارت کبرى
	بَخچال	
buzlanmak	بۇزلانماك	بزرگى، عظمت
	بَخ بىتن، بخى شدن	
buzlu	بۇزلىق	سحر کردن، جادو کردن
	بَخ دار، بخى	
buzluk	بۇزلىق	بويوتىمك
	بَخچال طېيىمى، جايىخى، يخدان	بزرگ کردن، مبالغه کردن، بزرگ جلوه دادن
büçür	بوچولو	بۈيۈمك
	کوتولە، کوچولو	بزرگ شدن، رشد کردن، نمو کردن
büğü	بۇيۇر	بۈزگۈ
	جادو، سحر، انسون	چين لباس، ساسون
bükmeğ	بۈركۈك	بۈزۈمك
	تا کردن، پىچىدىن	چين دادن
büro	بۇرۇق	بۈزۈلمك
	اداره، دفتر	چين خوردن، جمع شدن
büsbütün	بۇسىبۇتون	
	تمام و کمال، کاملاً	
bütçe	بۇتچە	
	بودجه	
bütün	بۇتون	
	کامل، تمام، كليه، تمامى	
bütünlemek	بۇتونلىمك	

		جانور، حیوان
	canavarlık	جاناوارلیک
		حیوانیت، وحشیت
	candan	جاندان
		با جان و دل، از ته دل
C, c	candarma	جاندارما
		ژاندارم
	cani	جانی
		جانی، آدمکش، جنایتکار
	cankurtaran	جان کوئرتاران
		آمبولانس
	canlandırmak	جانلاندیرماک
		زنده کردن، مجسم کردن، نقش بازی کردن
	canhı	جانلی
		جاندار، زنده
	cansız	جانستره
		بی جان، بی روح، مرده
	carcar	جارجار
		پرچانه، پرحرف
	cariye	جاریه
		کنیز، کنیزک
	casus	جاسوس
		جاسوس
	caydırma	جايديرماک
		منحرف کردن، پشیمان کردن
	cayırl- cayırlı	جاير - جايير
		گرگر سوخت، با شدت سوختن
	caymak	جايماك
		منحرف شدن، از قول خود برگشتن
	caz	جاز
		موزيك جاز
	canavar	جاناوار

C

ج

ج، سومین حرف الفبای ترکی

جاچنکی

ماست خیار، آبدوغ خیار

جاده

خیابان، جاده

جادی

جادو

جاھیل

نادان، بی سواد، جاھل

جاھیلیت

دوران جاھیلیت (قبل از اسلام)

جاھیلیک

نادانی، بی تجربگی، جاھلی

جايز

معجاز، جايز

جاكت

جاكت، کت

جالیپ

جالب

جام

شیشه

جامى

مسجد، مسجد جامع

جان

جان، دل

جاناوار

cazip	جازیپ	جسور، شجاع
	جادب، جذب کننده	
cebe	چتبه	ترسو
	سلاح، ذره	
cebin	جبین	جسد، کالبد
	پیشانی، ترسو	
cehennem	جهنم	جسور، شجاع
	جهنم، دوزخ	
ceket	چکت - چکت	خط کش، جدول
	کت، زاکت	
cemal	جمال	جواب
	زیبایی، حسن، خوشگلی	جواباپلاندیرماک
cenaze	جنائزه	جواب دادن، پاسخ دادن
	جنائزه، جسد	
Cenevre	جنوره - جنتوره	جوبریز - جهودیز
	ژنو	
cennet	جنت	گردو
	بهشت، جنت	
cennetlik	جنت لیک	جیلان - جیلان
	جنت مکان، اهل بهشت	آهو، جیران
cep	چپ - چسب	جزا
	چیب	
cepane	چپانه	جزا، جریمه، تنبیه
	زرادخانه، مهمان نظامی	جزالاندیرماک
cereyan	جریان	جریمه کردن، جزا دادن، تنبیه کردن
	برق، الکتریک	جزالانماک
cerrah	جراح	جریمه شدن، تنبیه شدن
	جراح	
cesaret	جسارت	جلائز
	جسارت، شجاعت	ضعیف، نحیف، ریزه
cesareti	جسارتلى	چشمبیز
		موچین، موکن
		چنلاک
		صدای ناهنجار، صدای دلخراش
		چترناک
		چنگال حیوانات، پنجه حیوانات

civata	جنوانا	پنج مهره	جوچه تازه از تخم پیرون آمده (جوچه چند روزه)
ciddî	جیلّتی	جدی	جویلک - جیویلک
cigara	جیگارا	سیگار	خوش دماغ، پر عشه و ناز
cigara içmek	جیگارا / یچمک	سیگار کشیدن	واتر چرمی برای آب بندی شیرآلات
ciger	جیگر	چگر	جوب
cihat	جهیات	جهاد	باتون پلیس، چماق سر کفت
cihan	جهیان	جهان، دنیا، گیتی	جوشکون
cihaz	جهیاز	دستگاه، اسباب، چهیزیه	پر جوش و خروش، پرنشاط
cilve	چیلوه	جلوه، عشه، ناز	جوشماک
cilveli	چیلویی	جلوه دار، عشه دار، با عشه	از جا در رفتن، جوش آوردن
cimir	چیمری	خسیس، کنس	جوئمرت
cin	جين	جن	سخاوتمند، جوانمرد
cinnet	جبیت	جنون، دیوانگی	جوئما
cins	جنس	جنس	جمعه
cisim	جیسم	جسم، ماده	جوئمارتسی
civciv	جیو جیو		شبیه
civelek			جوئمهور پاشکانی
conta			رئیس جمهور
cop			سخاوتمند، جوانمرد
çoşkun			شنبه
çoşmak			جوئمهور
cömert			جوئمرت
cuma			جوئما
cumartesi			جمعه
cumburbaşkanı			جوئمارتسی
cüce			آدم کوتوله، کوتوله
cümle			جوبله
cümleten			جمله، تمام، کلیه
cüppe			جوبله تن - جومکن
cüzdan			همگی، جملگی، همه با هم
cüzdan			جو زدن
cüzdan			کیف پول، کیف بغلی، کیف جیسی

آبشرار کوچک

Ç

Ç, ç	ج - ج	ج، چهارمین حرف الفبای ترکی
çaba	چابا	سعی، کوشش
çaba harcamak	چابا حارجاماک	سعی و کوشش کردن، تلاش کردن
çabalamak	چابالاماک	دوندگی کردن، تقلا کردن
çabucak	چابوچاک	فوراً، سریعاً، خیلی زود
çabuk	چابوک	تند، سریع، چابک
çabuklaşmak	چابوکلاشماسک	سرعت گرفتن، تندتر کردن
çabukluk	چابوکلوک	تندی، سرعت داشتن
çağ	چاغ	عصر، زمان
çağdaş	چاغداش	معاصر، همزمان
çağıltı	چاغلتى	صدای شرشر آب
çağırmak	چاغىرماسك	صدا کردن، صدا زدن
çığla	چاغلا	چغالله، بادام سیز
çağılayan	چاغلايان	دزدیده شدن، ربوده شدن

çağrı	چاغرىنى	دعوت، صدا زدن
çağrıçı	چاغرىچى	دعوت کننده، صداکننده
çağrılmak	چاغىرلماک	دعوت شدن
çakal	چاكال	شغال
çakıl	چاكىل	سنگريزه، رېگ گرد و بىزىگ
çakmak	چاكماک	قىنكى، كويىدىن مىخ، يرق زدن
çakmak taşı	چاكماک تاشىن	سنگ چىخماق
çalar saat	چالار ساعات	ساعت زنگ دار
çalçene	چال چنه	پىرچانه، پىر حرف
çaldırmak	چالدىرماسك	دزدانىدىن، نوازانىدىن موسيقى
çalgı	چالقىن	آلات موسيقى، آلت نواختن
çalgıcı	چالقىنجىن	نوازىنده
çali	چالىن	بوته، بوته خار
çalılık	چالالىشك	بوتهزار
çalınmak	چالىن ماك	دزدide شدن، ربوده شدن

çalışkan	چالش‌کان	çap	چاپ
	پرکار، زحمتکش		قطر، اندازه
çalışkanlık	چالش‌کانلیک	çapa	چاپا
	پرکاری، سعی و کوشش کردن		بیل با غبانی، کلنگ دوسر
çalışmak	چالش‌ماک	çapalamak	چاپلاماک
	کار کردن، سعی و کوشش کردن		کندن با گچه یا زمین با بیل
çalıştırmak	چالش‌ترماک	çapaklı	چاپکش
	بکار انداختن، به کار واداشتن		چشم‌چران، هرزه چشم
çalkalamak	چالکالاماساک	çaplı	چاپلن
	آب کشیدن، در آب تکان دادن		قطور، گشاد
çalkalanmak	چالکالانماک	çapraşık	چاپراشیک
	تکان خوردن، پر موج شدن دریا، آب کشیده شدن		تو در تو، پیچیده
çalmak	چالماساک	çapraz	چاپراز
	دزدیدن، کوپیدن، نواختن		دو خط چپ و راست متقاطع
çam	چام	çar	چار
	کاج، درخت کاج		تزار
çamaşır	چاماشر	çarçur	چارچور
	لباس زیر (زنانه یا مردانه)		ریخت و پاش، خرج بیهوده
çamaşırıcı	چاماشرجی	çardak	چارداداک
	رختشوی، لباس شوی		چهار طاق، آلاچیق، سایه‌بان
çamur	چامور	çare	چاره
	لجن، گل		چاره
çamurlamak	چامورلاماساک	çaresiz	چاره‌سیز
	گل آلد کردن، گلی کردن		بدون چاره، بدون راه حل
çamurlu	چامورلو	çarlık	چارلیک
	گلی، پر گل و لای		حکومت تزاری
çamurluk	چامورلوک	çarşı	چاربین
	گلگیر، گلگیر اتوبیل		ضریدر (ریاضی)
çanta	چانتا	çarpık	چارپیک
	کیف دستی		پیچیده، تو در تو، کج و معوج
		çarpıntı	چارپین‌تمن

çarpışmak	تپش قلب، ضربان چارپاشماک	çekecek	چکهچک - چکچک پاشنه کش
çarpmak	بهم خوردن، تصادف کردن چارپماک	çekici	چکیچی جذاب، کشنده، جذب کننده
	تصادف کردن، به چیزی برخورد نمودن	çekiciç	چکچیچ چکش
çarşaf	چارشاف	çekilmek	چکیلیمک
	ملاءف، چادر زنان		کناره گیری، کناره گیری کردن، وزن شدن
çarşamba	چارشامبا	çekingen	چکینیگن - چکین گن
	چهارشنبه		کمری، خجول
çarşı	چارشنى	çekinmek	چکینمک - چکین مک
	بازار		خدوداری کردن
çatal	چاتال	çekirdek	چکیردک
	چنگال غذاخوری		هسته، تخم
çatışma	چاتىشما	çekirdekli	چکیردکلى
	مشاچره، درگیری		تخمدار، هسته دار
çatlak	چاتلاک	çekirdeksiz	چکیردکسیز
	شکافدار، ترکدار		بی هسته، بی دانه، بدون هسته
çavuş	چاوش	çekirge	چکیرگه
	گروهبان		ملخ
çay	چای	çekmece	چکمهچه
	چای		کشو میز، کشو کمد
çaycı	چایچن	çekmek	چکمک
	چایچی		کشیدن، جذب کردن، توزین
çaydan	چایدان	çelik	چلیک
	قوری		فولاد
çayhane	چایhanه	çeltik	چلتیک
	چای خانه، قهوه خانه		شلن توک
çayır	چاییر	çember	چمبر
	چمن زار، علفزار		حلقه، دایره
Cek	چک	çene	چنه
	چک (بانکی)		

		چانه، پر حرفی	çığ	چنخ	
çengel	چنگل	چانگل	çığlık	چنگلشک	بهمن
		چنگک، قلاپ			
çerçeve	چرچه ور	چهارچوبه، قاب عکس	çıkarmak	چنگکارماک	جیغ، فریاد
çerçi	چرچی	خرازی، دوره گرد	çıkış	چنگکنش	کسر کردن، بیرون آوردن
çeşit	چیزیت	نوع، جور، طور	çıkmaز	چنگکماز	خروج، حرکت، درب خروجی
çeşitli	چیزیتلی	جور به جور، متنوع	çikolata	چنگکولاتا	بن بست
çete	چنه	گروه مسلح غیر منظم	çıldırmak	چنلدرمماک	شکلات
çevik	چهربیک - چوپیک	چهربیک، زرنگ	çıldırtmak	چنلدرتمماک	دیوانه شدن، جنون
çevirmek	چوپیرمک	برگرداندن	çılgin	چنلقشن	دیوانه کردن
çevre	چوره - چنوره	اطراف، محیط	çılginlık	چنلقشن لشک	دیوانه
çevrelemek	چنورهلمک	احاطه کردن	çınar	چنمار	دیوانگی، بی عقلی
çevrilmek	چنوریلمک	احاطه شدن	çıngıridak	چنقردراک	چنار
çeyiz	چیزیز	جهیزیه، جهاز	çiplak	چنپلاک	زنگوله
çeyizlik	چنیزلیک	جهیزیه، برای جهاز، جهیزی	çırak	چنراک	برهنه، لخت
çeyrek	چېرک - چېیرک	چارک، ربع، یک چهارم	çırılıçiplak	چترلچنپلاک	شاگرد، وردست
çiban	چنباں	دل	çırrı	چشیرین	لخت و عربان، کاملاً برهنه

çırpmak	ترکه، تراشه، شاخه چرپش ماک	çil	چیل خال خال، لکه صورت
	بال و پر زدن، تقلا کردن	çile	چیله رویاست و زحمت، عذاب، غم و غصه
çırpmak	چرپماک تکان دادن	çilek	چیلک توت فرنگی
çiçek	چیچک گل، شکوفه، آبله	çilesiz	چیله سیز بی غم و غصه
çiçekçi	چیچکچی گل فروش	çilingir	چیلینگیر چیلینگیر - چیلینگیر کلیدساز، قفل ساز
çiçekli	چیچکلى گل دار	çimdirik	چیمدیک نیشگون
çifçi	چیفچی دهقان، برزگر	çimento	چیمتو سیمان، سمنت
çiflik	چیفلیک مزروعه	çimmek	چیم مک آب تنی کردن
çift	چیفت	Çin	چین کشور چین
çiftçi	چیفتچی کشاورز، زارع، دهقان، برزگر	çince	چینجه به زبان چینی
çiftçilik	چیفت چیلیک کشاورزی	çingene	چینگنه کولی
çiftlik	چیفت لیک مزروعه	çinli	چینلی اهل چین
çığ	چی - چی خام، ناپخته	çiriş	چیریش سریش
çığnemek	چینمک جویدن	çırkin	چیرکین زشت، بی ریخت
çıklet	چیکلت آدامس	çış	چیش شاش، چیش (به زبان بچد)
çikolata	چیکولاتا شکولات	çış etmek	چیش اتسک

çivi	چیز کردن (به زبان پجه) چیزی	çopur	چونپور	آبله رو
çizgi	میخ چیزگی	çorap	چونراپ	جوراب
çizgili	خط، سطر چیزگیلی	çorba	چونربا	آش، سوب
çizgisiz	خط کشی شده، خطدار چیزگیسیز	çökmek	چونکمک	بے زانو نشستن
çizme	بدون خط چیزمه	çöl	چونول	صحراء، بیابان
çoban	چوبیان شبان، چوبیان	çöpçü	چونپچور	رفتگر، آشغالچی
çocuk	چوچوک بچه، فرزند	çöplük	چونپلوک	آشغال دادن
çocuklu	چوچوچوکلور بچه دار، عایله مند	çörek	چونرسک	نوعی گرده نان، شیرمال
çocukluk	چوچوچوکلور کودکی، دوران کودکی	çözmek	چونزمسک	حل کردن مسئله، باز کردن گره
çoğalma	چونچالما افزایش	çözülmek	چونزویلمک	حل شدن مسئله، باز شدن گره
çoğunluk	چونخونتلرک اکثریت	çözüm	چونزوم	راه حل
çok	چوک زیاد، بسیار، خیلی	çubuk	چونپیزک	چق، چوب کوتاه، ترکه
çoktan beri	چونکتان بری	çukur	چونکور	گودال، حفره
çoluk çocuk	از خیلی وقت پیش چولوک چونچوک			
çomak	اهل و عیال، زن و بچه چونماک			
	چماق			

D

D, d	د	د، پنجمین حرف الفبای ترکی
da - de	دا - ده	پسوند آخر کلمه به معنی در آنجا در آن محل، اگر به صورت جداگانه باشد به معنی «هم، نیز» می‌باشد.
dadanmak	دادانماک	بدعادت شدن، به دهن مزه کردن
dağ	DAG	DAG
dağar	DAGAR	DAGAR
dağcı	DAGCI	DAGCI
dağcılık	DAGÇILIK	DAGÇILIK
dağılmak	DAGLAMAK	DAGLAMAK
dağılmak	DAGLAMAK	DAGLAMAK
dağınık	DAGİNİK	DAGİNİK
dağıtım	DAGITIM	DAGITIM
dağıtmak	DAGITMAK	DAGITMAK
dağlamak	DAGLAMAK	DAGLAMAK

dağlı	DAGLISI	DAGLISI
daha	DEMA	DEMA
dâhi	DAHİ	DAHİ
dahil	DAHİL	DAHİL
daima	DAIMA	DAIMA
dair	DAIİR	DAIİR
daire	DAİRE	DAİRE
dakika	DAKİKA	DAKİKA
daklılo	DAKTİLO	DAKTİLO
dal	DAL	DAL
dalak	DALAK	DALAK
dalamak	DALAMAK	DALAMAK
dalbudak	DALBUDAK	DALBUDAK
daldırma	DALDIRMA	DALDIRMA
daldırmak	DALDIRMAK	DALDIRMAK

DAG

DAGAR

DAGCI

DAGÇILIK

DAGLAMAK

DAGLAMAK

DAGİNİK

DAGITIM

DAGITMAK

DAGLAMAK

dalga	دالقا	مشورت
	موج، مسخره	
dalgacı	دالقاچى	مشاورت کردن، مشاوره کردن
	سربهو، کسی که جدی نیست	
dalga geçmek	دالقاچىمك	مشاور، مستشار
	مسخره کردن، دست انداختن	
dalgalanmak	دالقالانماك	شورای دولتی
	موج زدن، به اهتزاز درآمدن	
dalgahı	دالقالى	دانمارک
	موج دار، دارای موج	
dalgın	دالقىش	Danimarka
	پریشان، حواس پرت، غرق در فکر	دانیمارکا
dalgınlık	دالقىنىك	Danimarkalı
	حساس پرتنی، پریشانی حواس	اهل دانمارک، دانمارکی
dam	دام	dans
	پشت بام، خانه کوچک	دانس
damak	داماك	dansöz
	داماک	دانس، رقص دو نفری
damar	دامار	dantel
	سفف دهان، کام	دانتل
damga	دامتا	dapdaracık
	مهر، علامت	دور لباس زنانه، لباس توری زنانه
damgalamak	دامتالاماک	dapdaracık
	مهر کردن، نشان دادن	دابپداراجىشك
damgılı	دامتالى	خیلی تنگ
	مهردار	dar
damla	داملا	دار
	قطره، چکه	تنگ، کم عرض
dana	دانا	dar ağacı
	گوساله	دار آغاچى
danışma	دانشىما	چوبیدار
		daralmak
		دارالماک
		تنگ شدن، کم عرض شدن (جاده و غیره)
		daraltmak
		دارالتماک
		تنگ کردن، کم عرض کردن
		darbe
		داربىه
		dargin
		دارقىن
		دلگىر، رنجىده خاطر

darginlik	دارچشنه‌تک	طاس، کچل
	دلگیری، رنجیدگی	
dari	دارئی	dede دده (قده)
	ارزنه	پدر بزرگ، پیر مرد
darilgan	دارنلغان	دودی کوڈوو
	زودرنج	غیبت، بدگویی، پشت کسی حرف زدن
darilmak	دارنلماک	defol ڈف اول
	رنجیده خاطر شدن، دلگیر شدن	گم شو، دور شو، برو بیرون
davaci	دواجچی	دفتر، دفترچه
	شاکی، مدعی	قییر
davranis	داورانش	ارزش، قیمت، بہا
	رفتار، روش، طرز حرکت	دیرلس
davul	داورل	بالارزش، باقیمت، عزیز
	دهل، طبل	دیرسیز
dayak	داياک	بی ارزش، ناچیز
	سیلی، کنک، پایه، نیز	دنیل- دنیل
dayak atmak	داياک آتماک	نیست، نخیر
	کنک زدن	دیبرمن
dayak yemek (بیمک)	داياک بیمک (بیمک)	آسیاب
	کنک خوردن	دیشمن
dayanikli	دايانکلی	متغیر
	بادوام، محکم	دیشمک
dayaniksiz	دايانکسیز	تغییر یافتن، عوض شدن
	بی دوام، سست	دیشتریمک
dayanisma	دايانشما	عوض کردن، تغییر دادن، تبدیل کردن
	همبستگی، پیوستگی	دکی- دین
dayi	داین	تا، الی
	داین	دکان- دنکان
daz	داز	رئيس دانشکده
	طاس، سربی مو	دکانلشک
dazlak	دازلاک	ریاست دانشکده

deli	دلی	دیوانه	demir yolu	دمسیر بیلرلر
delice	دلیجه	دیوانهوار		راه آهن
delik	دلیک	سوراخ، منفذ	demlemek	دلملمک
delik deşik	دلیک دشیک	سوراخ سوراخ	demlenmek	دم کردن (چای، پلو)
delikanlı	دلیکانلی	نوجوان، تازه به دوران رسیده	demlik	دمانشک
delikli	دلیکلی	سوراخ دار	demode	دموده
deliksiz	دلیک سیز	بی سوراخ، بدون سوراخ	denemek	آزمایش کردن، تجربه کردن
delinmek	دلینمک	سوراخ شدن	deney	دنی- دنهی
delirmek	دلیرمک	دیوانه شدن	denge	آزمایش، تجربه، امتحان
delirtmek	دلیرتمک	دیوان کردن	denge	تعادل، موازن
demeç	دمع	بيان، نطق	deniz	دنیز
demet	دمت	دسته، بسته (سبزی و گل و غیره)	denizaltı	دنیز آلتی
demin	دمین	همین الان، قدری پیشتر، چند لحظه قبل	denk	ذرا
demir	دمیر	آهن، لنگر	denklem	میزان، هم آهنگ، بار، عدل
demir atmak	دمیر آتماک	لنگر انداختن	denklemek	دنتکلمک
demirci	دمیرچی		depo	میزان کردن، جور کردن
			depo etmek	دپو اتمک
				انبار کردن

depozit	دپوژیت ودیعه، رهن، گرو	بی درد، بی غم و خصه
deprem	دپرم زلزله	دسن - دهسن نقش، طرح
dere	دره - دمه دره، نهر	پشتیبانی کردن، حمایت کردن
dergi	درگی مجله، نشریه	دشمک - دیشمک کنند، سوراخ کردن
deri	دری پوست، جلد، چرم	دیکتیف پلیس مخفی، پلیس شخصی
derin	درین عمیق، گود	دبو، فوق العاده بزرگ، وحشتناک
derken	درگن در همان لحظه، در حال گفتن	دوام ادامه، دنباله
dernek	درنک اتجمن، جامعه	دوام اتمک ادامه دادن، دنبال کردن
ders	درس درس	دواملئ پشت سر هم، مرتباً
ders almak	درس آلماك عبرت گرفتن، درس گرفتن	دوامسائز موقع، نایابدار، غیرمرتب
dershane	درس حانه کلاس درس	دهوه شتر
dert	درت - دهرت درد، مرض	دهوه بُونیغز شتر گلو، لوله سیفون
dertyanmak	درت پانماک درد دل کردن	دهوه جسى شتریبان، ساریبان
dertleşmek	درت لشمک همدردی کردن، درددل کردن	دشه مرغ دئوریر
dertli	درتللى دردناک، دردمند	عصر، دوره، عهد دئوریر آلماك
dertsiz	درتسیز	تحویل گرفتن

devirmek	دئورمک واژگون کردن، سرنگون کردن	dik	دیک عمود، راست، فراز	دیگر، غیر
devlet	دئولت دولت	dik başlı	دیک باشلىٰ کلهشق، لجوح	
devlet kuşu	دئولت کوْشو همای سعادت	diken	دیکن	
devre	دئوره دوره، عصر، زمانه، عهد	dikenli	دیکنلی	خار، تیغ
devr etmek	دئوراتمک تحویل دادن، متنقل کردن	dikensiz	دیکنسیز	خاردار
devrik	دئوریک برگشته، پیچ خورده	dikey	دیکه‌ی - دیکی	بی‌خار، بدون خار
devrilmek	دئوریلمسک واژگون شدن، سرنگون شدن	dikiş	دیکیش	عمود، قائم
devrim	دئوریم انقلاب، نهضت	dikiş makinası	دیکیش ماکیناسی	دوخت، بخیه، خیاطی
devrimci	دئوریمچی انقلابی، اصلاح طلب	dikkafalı	دیک کافالی	ماشین خیاطی
devriye	دئوریبیه مامور گشت، گشته، نگهبان	dikkat	دیکنده	کلهشق، لجوح، یکددنه
deyim	دییم گفته، بیان، اصطلاح، تعبیر	dikkatli	دیکنلی	دیکات
dırılamak	دیرلاماک غرغر کردن	dikkatsız	دیکننسیز	دقت، مواظبت
dırdır	دیردر غرغر، لندند	dikmek	دیکمک	بی‌دقت
dış	دئش خارج، بیرون، خارجی	dil	دیل	دوختن، بخیه زدن
dışarı	دئشارى بیرون، خارج	dilbaz	دیلباز	زبان
diğer	دییر - دیهیر			زبان باز

dilbilgisi	دیل بیلگیسی	شوننده، سامع
	دستور زبان	dinleyiciler دینلئیچیلر
dilbilmez	دیل بیلمز	شوننده‌گان
	زبان نفهم	dinmek دینمک
dilek	دیلک	آرام گرفتن
	آرزو، میل، خواهش، تقاضا	dinsiz دینسیز
dilekçe	دیلکچه	بی دین
	عربیله، تقاضانامه، درخواست	dip دیپ
dilenci	دیلنجه	نه، بیخ
	گدا، فقیر	diploma دیپلوما
dilencilik	دیلنجلیک	گواهینامه، دیپلم
	گدایی	dipsiz دیپسیز
dilenmek	دیلنمک	بی اساس، بی نه
	گدایی کردن	direk دیرک
dilim	دیلیم	ستون، پایه، قیر
	قاج، یک تکه بریده شده	direksiyon دیرکسیون
dilli	دیلکی	فرمان اتومبیل
	خوش زبان، چرب زبان	direnmek دیرنمک
dilmaç	دیلماچ	مقاومت کردن
	متترجم	diri دیری
dilsiz	دیلسیز	زنده، جاندار، تر و نازه
	لال، بی زبان	diriltmek دیریلتیمک
din adamı	دین آدامن	زنده کردن
	آخوند، واعظ، ملا	dirsek دیرسک
dinlemek	دینلیمک	آرنج
	گوش دادن، گوش کردن	diş دیش
dinememek	دینلئمک - دینلئمک	دندان، دندانه
	گوش ندادن، حرف گوش نکردن	dişçi دیشچی
dinenmek	دینلئنمک	دندانساز
	استراحت کردن	dişeti دیش آتی
dinleyici	دینلئیچی	له

dişî	دیشی	ماده، مادگی	ولادت، تولد، زایش
dişlemek	دیشلەمک	گاز زدن، گاز گرفتن	دۆغۇملىو متولد سال
dişhekimi	دیش حکىمى	دندانپزشک	زائیدن، بچه زائیدن
dişsiz	دیش سیز	بی دندان، بدون دندانه	دۆغۇش زایش، طلوغ
diz	دیز	ذانو	دۆخۈشتەن مادرزادی، خلقتا
diz çökmek	دیز چۈركۈمک	به زانو نشستن، زانوزدن	دۆكتۆر دکتر، طبیب، حکیم
dizi	دیزى	سریال، ردیف	دۆکوما بافنده
dizmek	دیزىمک	ردویف کردن	دۆکۈماجىن بافنده
doğa	دۇغا	طبيعت	بافتن
doğal	دۇغال	طبيعي	دۆكۈنماک دست زدن، لمس کردن، بىرخوردن
doğmak	دۇغماک	زائیده شدن، تولد یافتن، به دنیا آمدن	دۆكۈنلۈمازىنك مصونىت
doğramak	دۆغرا ماک	خرد کردن، تکه کردن	دۇلاماک پىچىدن
doğu	دۇغۇ	درست، راست، مستقیم	دۇلانىرىنجى کلاهبردار، حقە باز
doğrusu	دۇغۇرسو	راستش، حقیقت امر	دۇلانىرماك چىرخانىدەن، گول زدن
doğum	دۇغۇم	شرق، مشرق	دۇلماک گىردىش کردن، قدم زدن
			دۇلاب گىنجه، رف

dolaşmak	دولاشماک	don	دوْن
	گردش کردن، پیچیدن (دور چیزی)		زیرشلواری، تنکه
dolayı	دولاپین	dondurma	دوندۇرما
	به مناسبت، برای		بىستى
dolayisile	دولاپىسىله	donmak	دوْتىماك
	بدان سبب		يغى كردن، از سرما لرزیدن
dolaylı	دولاپلى	dopdolu	دۇپ دۇلۇ
	باواسطه، غیرمستقیم		كاملاً پر، پر، لېرىز
dolaysız	دولاپىشىز	dost	دوْسەت
	بدون واسطه، به طور مستقیم		دوست، آشتى
doldurmak	دۇلدۇرماك	dosya	دوْسيا
	پر کردن		پرونده
dolgu	دۇلغۇ	doymak	دوْيماك
	پرکنی، پر کردن دندان		سيير شىدن، اشباح عىشىن
dolgun	دۇلغۇن	doyurmak	دۇيىرماك
	چاق و چله		سيير كردن
dolma	دۇلما	dökmek	دۇركىمك
	دلمه، پرشده، پر کرده شده		ريختن، پاشىدين
dolmak	دۇلماك	döndürmek	دوندۇرمىك
	پر شدن، زياد شدن		برىگىرداشىن
dolmakalem	دۇلماكارالم	dönem	دوْنەم
	خودنويس		دوره، فصل
dolmuş	دۇلمۇش	döner	دوْنەر
	پرشده، نام مينى بوس هاي عمومى كە در خط معينى كار مى كىنند.		گردان، چرخان
dolu	دۇلۇ	döner kebab	دوْنەر كباب
	پر، تىگى		كباب گردان
domates	دۇماتىس	dönmek	دوْنەمك
	گوجه فرنگى		برىگىشتن، مراجعت كردن
domuz	دۇمۇز	dönükl	دوْنۈك
	خوک		برىگىشته، پشت كرده
		döş	دوْش

döşek	دُوشِك	سینه	durmak	دورماک
		تشک، بستر		ایستادن، توقف کردن، مکث کردن
döşeli	دُوشِلى	مغروش، پهن شده، گسترده شده	durum	دوروم
döviz	دُوْيیز	ارز، پول خارجی	duruş	وضعیت، حال، شکل ظاهری
dövmek	دُوْوِمك	زدن، کوییدن، کنک زدن	duruşma	حالت، وضع، طرز
dövülmek	دُوْوِولِمك	کنک خوردن، کوییده شدن	duş	داررسی، محاکمه
dua	دُوْعا	دعا	duş yapmak	دوش باپماک
dua etmek	دُوْعا اتِمك	دعا کردن	dut	دوش
dudak	دُوْدَاك	ل	duvar	دووار
dudukuşu	دُوْدُوكوْشُو	طباطبایی	duygu	دوبیقو
dul	دوْل	بیوه	duygulu	حس، احساس
duman	دوْمَان	دود	duygusuz	دویقیلو
dur	دوْر	ایست، بایست	duymak	حس، باحس، احساس
durak	دوْرَاك	ایستگاه اتوبوس	düdüklü tencere	حس کردن، احساس کردن، شنیدن
durdurmak	دوْر دُورماک	متوقف کردن، جلوگیری کردن	dündük	دو دورک
durgun	دوْرْقون	راکد، کساد	düğme	سوت، نی، فلوت
			düdüklu tencere	دو دورکلور تنجره
			düğüm	دیگ زودپز
			düğüm	دوبیمه
			düğüm	دگمه، کلید برق

		گره	düşman	دوشمن
dügüm çözmek	دویون چقزمک	باز کردن گره	düşmanlık	دوشمنلیک
düğün	دویون	عروسوی	düşmek	دشمنی، عداوت
düğün yapmak	دویون پاپماک	عروسوی کردن	düşünce	افتدان، سقوط کردن، درافتادن
dükkan	دوگان	دکان، مغازه	düşünceli	دوشونجه‌ای
dümen	دومن	سکان، فرمان کشی	düşündürmek	اندیشه، فکر، عقیده
dün	دون	دیروز، روز قبل	düşünmek	با ملاحظه، عاقل
dün akşam	دون آکشام	دون شب	düşürmek	دوشونرمک
dünkü	دونکو	دیروزی	düz	به فکر انداختن
dünya	درنیا	دنیا، جهان، گفتی	düzelmek	فکر کردن، تفکر کردن، تصور کردن
dürmek	دورمک	لوله کردن، پیچیدن	düzeltemek	دوشونرمک
dürüst	دورروست	درست، حقیقت، راست	düzen	پائین انداختن، ساقط کردن
düş	دوش	خواب، رویا	düzen	دوز
düş görmek	دوش گورمک	خواب دیدن	düzenmek	راست، مستقیم، هموار
düşkünen	دوشکون	حقیر، ذلیل، دلسته	düzeltemek	دوزلمک
düşkünlük	دوشکونلوك	پستی، بیچارگی، دلستگی	düzenbaz	راست شدن، درست شدن، خوب شدن
			düzenli	دوزنلی
			düzensiz	درست کردن، منظم کردن
			düzgün	دوزن باز
				دوزن سیز
				دوزگون
				صف و هموار، بی کم و کسر، تمام و کمال

بالدب، بالتریت

E

E, e	ا، آ، ه، ۴ ششین حرف الفبای ترکی	۱-۶
ebat	آبعات	ابعاد، طول و عرض و ارتفاع
ebe	آبه	اما، قابله
ebadî	ابدی	ابدی
ebelik	آبه لیک	مامایی، قابلگی
ebet	آبت	ابد، همیشگی، جاویدان
ecza	اجزا	اجزا دارو، عناصر دارو، جزوها
eczaci	اجزاجی	داروساز، داروخانه چی
eczane	آجزانه	داروخانه
eda	آدا	ادا، اطوار، ناز و کرشمه
edâlı	آدانلی	پرada، پرعشوه و ناز
edebiyat	آدبیات	ادبیات، علوم دینی
edep	آدب	ادب، اخلاق، تربیت
edepli	آدپلی	سرگرم شدن، تفریح کردن

efendi	آفندی	آقا، آقای محترم، ارباب
efendim	آفندیم	بلی، بله قربان، معمولاً زمانی بیان می‌شود که حرف طرف مقابل فهمیده نمی‌شود و جهت تکرار آن گفته می‌شود.
eflatun	آفلاتون	رنگ بنفس، کبود روشن
egemen	اژمن	حاکم
egemenlik	اژمنلیک	حاکمیت
eğer	آئیر	اگر
eğik	آییک	خمیده، مایل، سرکج
eğilmek	آییمک	خم شدن، کج شدن
eğitim	ایتیم	علمی و تربیت، پرورش
eğitimli	ایتیملى	تریت شده، تعلیم یافته
eğitmek	ایتیمک	تعلیم دادن
eğlence	اینچجه	تفریح، سرگرمی
eğlendirmek	اینلندرمک	سرگرم کردن، مشغول کردن
eğlenmek	اینشمک	سرگرم شدن، تفریح کردن، کیف کردن

eğmek	آیمک	کم شدن، کاهش یافتن
	خم کردن، کچ کردن	
eğri	آیری	ترش
	کچ، مقلوب	
ehliyet	آهليت	اکشیلی
	گواهینامه رانندگی، تصدیق	ترش مزه، ترش دار
ehliyetsiz	اھليت سیز	اکشیمه
	بدون گواهینامه رانندگی، ناشی	ترشیدن
ejder	اژدر	ال
	اژدها	دست، وسیله، واسطه
ek	اک	البیسه
	ضمیمه، پیوست	لباس، پوشاس
ekili	اکیلی	ال چکمک
	کاشته شده	دست برداشتن، منصرف شدن
ekilmek	اکیلمک	الچ
	کاشته شدن	سفیر، نماینده
ekinci	اکینچی	الچیلیک
	زارع، کشاورز، دهقان	سفارت
eklemek	اکلمک	ال دارلنجی
	پیوست کردن، اضافه کردن	تنگدستی
ekmek	اکمک	ال دیشیرمک
	نان، معیشت	دست عوض کردن
ekran	اکران	ال دیون
	پرده سینما، اکران	دستکش
eksen	اکسن	ال الله
	محور	دست به دست، دست در دست هم
eksi	اکسی	المان - انگشمان
	منها، منها، کسر، عمل کسر	عضو، عنصر
eksik	اکسیک	الششیرمک
	کسر، نقصان	موشکافی کردن، انتقاد
eksilmek	اکسیلیمک	ال فرنزی
		ترمز دستی

eli çabuk	الى چابوک فرز، چالاک	emek	لعاد دار امک
eli dar	الى دار تنگدست، دست خالی	emekçi	زحمت، دسترنج امکچی
eli sopalı	الى سوپالی چوب به دست، گردن کلفت	emekli	زحمتکش امکلی
el işi	ال ایشی کاردستی	emir	بازنیشته امیر
el koymak	ال کوئیماک دست گذاردن، مصادره کردن	emretmek	امر، فرمان امر ائتمک
elma	الما		امر کردن، فرمان دادن
	سیب	emzik	امزیک
el öpmek	ال اوپیمک دست بوسی	emzirmek	پستانک، شیشه پستانک امزیرمک
el sallamak	ال سالاماک دست تکان دادن		بچه را شیر دادن
el sıkmak	ال سکمماک دست دادن، دست فشردن	en	آن
el sürmek	ال سورمک دست مالیدن، لمس کردن	enayı	عرض، پهنا آنایی
el şakası	ال شاکاسی شوخی دستی	ender	احمق آندر
elverişli	ال وئریشلی مناسب، بدردخور، جور آمدن	enflasyon	کمیاب، نادر انفلاسیون
elverişsiz	ال وئریش سیز نامناسب، بدردخور، ناجور	engebe	تنزل قیمت پول انگبه
elvermek	ال وئرمک دست دادن، به درد خوردن	engel	پستی و بلندی، ناهمواری زمین انگل
emanet	امانت	engellemek	مانع، اشکال انگلله مک- انگلیمک
emaye	امايه	engin	مانع شدن، جلوگیری کردن انگین
			واسع، پهناور

enginar	انگینار	کنگر فرنگی	erken	ارکن	زود
enişte	انیشته	شورخواهر، شوهر خاله یا عمه	erkenci	ارکنچی	سحرخیز
enkaz	انکاز	آوار، تکه پاره‌های ساختمان یا ماشین و غیره که خراب شده باشد.	ermek	ارمک	نایل شدن، موفق شدن
enli	انلی	پهن، عربیض	eroin	اگرؤین	هروئین
ense	انسه	پس گردن، پشت گردن	erte	ارتنه	روز بعد
ensiz	انسیز	باربیک، کم عرض، تنگ	ertelemek	ارتەلمک	موکول به بعد کردن
enteresan	انترسان	جالب توجه	ertesi	ارتەسى	بعدی، بعد
epey	/ اپ / اپی - انپی	خیلی، زیاد، فراوان	ervah	ارواح	ارواح
er	آر	زود، مرد، شجاع	esen	اسن	سالم، نیرومند
ergeç	آرگنج	دیر یا زود، بزودی	esin	اسین	نسیم، باد ملایم، وزش
ergin	آرگین	بالغ، پخته، کامل	esir	اسیر	اسیر، گرفتار
erik	آریک	آل، آلوجه	esircgemek	اسیرگمک	مضایقه کردن، دریغ داشتن
erimek	اریمک	ذوب شدن	eski	اسکى - اسکى	اسکى - اسکى
eritmek	اریتمک	ذوب کردن، حل کردن	eskici	اسکى جى	کهنه، سابق
erkek	ارکک	مرد، نر، شوهر	esmek	اسمک	کهنهفروش، سمسار
			esmer	اسمر	وزیدن

esnek	سبزه، گندم گون اسنک	etkilemek	اتکیلیمک تاثیر کردن، اثر کردن
esnemek	کش دار، قابل ارتجاع اسنه مک	etkili	اتکیلی اثردار، موثر، بانفوذ
eş	خیابازه کشیدن اش- / اش-	etli	اتلسی
eşanlamlı	جهت، همسر، زوچ، همانند اش آنلامانی	etsiz	اتسیز
eşdeğer	هم معنی، مترادف اش و بیر- اش و بیر	ev	بی گوشت، لاغر العر
eşek	هم ارزش، معادل اشک- / اشک	evet	خانه، منزل، مسکن اونئت- / اوت
eşeklik	الاغ، خر اشکلیک	evkadını	بلی، بله انورکادانی
eşit	خریت، حماقت اشیت- / اشیت	evlât	زن خانه دار الهولات
eşlik	مساوی، برابر، معادل اشلیک	evlenmek	فرزند، اولاد انورانمک
eşsiz	هم آهنگی، همراهی، همکاری اشیسیز	evli	ازدواج کردن، زناشویی کردن انورلی
eşa	بی مانند، بی همتا، بی نظری اشیا	evrak	متاهل
et	اشیاء، اجناس، وسائل آت	evrim	اوراق، استناد انوریم
etek	گوشت اتک	eyalet	تحول، تکامل ایالت
eteklik	دامن، دامنه کوه اتکلیک	eylem	ایالت، استان انیسم
etki	پارچه دامنی اتکی- / اتکسی	ezmek	عمل، فعل، عملیات ازمک
	اثر، تاثیر		خرد کردن، له کردن، پایمال کردن

فقط، ولی

F

F, f

ف

ف، هفتین حرف الفبای ترکی

faal

فال

فعال، زرنگ، پرکار

faaliyet

فالیت - فآلیت

فعالیت، عمل، کار

fabrika

فابریکا

کارخانه

fabrikaci

فابریکاجی

کارخانه‌دار

fabrikator

فابریکاتور

صاحب کارخانه

facia

فاجیا

فاجعه، مصیبت

fahiş

فاحیش

فاحش، زیاد، بیش از حد

fahişe

فاحیشه

فاحشه، جنده

faik

فایک

فایق، چیره، برتر، غالب

faiz

فایز

بهره، ربا، ربح

faizci

فایزچی

رباخوار، نزول خور

fakat

فاکات

fakir

فاکیر

فقیر، تنگدستی

fakir

فاکیر

فقیر، تنگدست، بینوا

fakulte

فاکولته

دانشکده

fal

فال

فال، طالع

falaçmak

فال آچماک

فال گرفتن، طالع دیدن

falan

فالان

فلان

fal bakmak

فال باکماک

فال دیدن

faleci

فالجی

فالبین

falecilik

فالچیلیک

فالبینی، طالع بینی

fanus

فانوس

فانوس، چراغ دریابی

far

فار

چراغ جلوی اتومبیل

faraş

فاراش

خاک انداز

fare

فاره

موش

fare kapanı

فاره کاپانی

تلهموش

farfara

فارفارا

fark	فارک	پر حرف، پرچانه	faydalı	نفع بردن، استفاده کردن فایدلی
fark etmek	فارک ائمک	فرق، تفاوت	faydasız	مفید، سودمند، با فایده فایداسیز
farklı	فارکلی	متوجهه فرق چیزی شدن	fayton	بی فایده، بی سود، غیر مفید فایتون
farksız	فارکسیز	متقاوالت، مختلف	faz	در شکه فاز
Fars	فارس	بدون فرق، بدون تفاوت	fazilet	مرحله، فاز (برق) فازیلت
Farsça	فارسچا	به زبان فارسی	fazla	فضیلت فازلا
farz	فارز	فرض، واجب، لازم	fazlaşıyle	زیاد، بیشتر، خیلی فازلاسیله
farzettmek	فارز ائمک	فرض کردن	fecı	بیش از حد، بیش از اندازه نجی
farzi muhal	فارزی موحال	فرض محال	feda	جانگداز، دردناک نقدا
Fas	فاس	فرض محال	fena	فدا، برای چیزی از چیز دیگری گذشتن گئنا
Fash	فاسلی	مراکش		بد، زشت
fasulya	fasulya	مراکشی، اهل مراکش	fenalaşmak	نلالاشماک
fatura	فاتورا	لوبیا		بد شدن حال، از حال رفتن، خراب شدن
fayda	فایدا	صورت حساب	fener	گئنر
faydalananmak	فایدانماک	فایده، سود، نفع		فانوس، چراغ دریابی
			feribot	قری بؤت
			fikra	کشتی حمل و نقل اتومبیل فکررا
			findık	حکایت، حکایت کوچک فیندیک

fırın	فیرن	فندق	firma	فیرما
		ف، فر نانوایی		مارک تجاری
fırınçı	فیرنچی	نانوا	fitre	فیتره
				فطريه
fırlama	فیرلاما	عمل پراندن یا پرت کردن	fiyat	فیيات
fırtına	فیرتنا	طوفان، تندباد	fonksiyon	قیمت، ارزش، نرخ
fırtınalı	فیرتلی	طوفانی، عصبانی	fotograf	فوتوگراف
fıstık	فیستک	پسته، زن یا دختر خوشگل و خوش اندام (کتابه)	fotograf çekmek	فوتوگراف چکمک
fişkirmak	فیشكرماك	جهیدن، بیرون پریدن	fotografçı	فوتوگرافچی
fikir	فیکیر	فکر، عقل، اندیشه	fotograf makinesi	عکاس
fikirli	فیکیرلى	باذکر، باهوش	Fransa	فرانسا
fiksiz	فیکیرسیز	بی فکر، بی خیال	Fransız	فرانسه
fidan	فیدان	نهال، درخت نونهال	Fransızca	فرانسوی
fil	فیل	فیل	frengi	فرانسی
filter	فیلتر- فیلتر	فیلتر، صافی	frenlemek	به زبان فرانسوی
firen- fren	فیرن- فرین	ترمز	fuar	سفلیس
			füze	فرنلیمک- فرینلیمک
				ترمز کردن، مانع شدن
				fuar
				نمایشگاه
				fuzze
				فوزه
				فشنگ جهنده، موشک

G

G, g	ق-گی			بغایت، زیاد، خیلی تایپر- قایرئی
gaga	قاقا	گ، ق، هشتمین حرف الفبای ترکی	gayr- gayri	غیر، دیگری
galebe	قالبہ	نوك، منقار	gayret	تایپر
galiba	قالیبا	غلبه، چیرگی، پیروزی	gaz	گاز
gammaz	قاماڑ	گویا، احتمالاً، به نظر	gaz sobası	گاز سویاسی
gamze	قامزه	سخن چین، فتنه گر	gazap	بخاری نقی
gardiyani	گارمی یان	غمزه، عشوه، اشاره با چشم و ابرو	gazete	غصب، خشم
gargara	قارقارا	نگهبان زندان، نگهبان	gazeteci	روزنامه نویس، روزنامه نگار
garibe	قاریبہ	غرغره، گرداندن آب در دهان	gebe	روزنامه
garip	قاریب	چیز عجیب و غریب	gebe kalmak	حامله، باردار
gasip	قاششپ	غريب، بیگانه، دور از وطن	gebelik	حکیمه کالماک
gavur	گاوور	غصب	gebermek	حامله شدن
gaye	قایه	کافر، غیر مسلمان	gece	گبه لیک
gayet	قایت	هدف، مقصد	gececi	حامله گی
			gecekondu	گبه رمک
			gecege	تلف شدن، مردن، به درک واصل شدن
			gecelik	شب

geceyarısı	لباس خواب، لباس شب گنجه یارسی	گچمیش اویلسون
gecikmek	نصف شب گنجیک مک	در مورد بیماری یا اتفاقات بد یا تصادفات گفته می شود. مانند «بلا دور باشد»
geciktirmek	تأخیر کردن، دیر کردن گنجیکتیرمک	گیرمک
geç	به تاخیر انداختن گچچ	آروع زدن
geç kalmak	دیر، دبر وقت، ردشو گنجچ کالماک	گلچک - گلهچک
geçen	دیر ماندن، دیر کردن، تاخیر کردن گچچن	آینده
geçer	گذشتہ	گلنک - گلهنک
geçici	می گذرد گنجیجی	رسم و عادات، آداب و رسوم
geçilmez	موقت، واگیر گنجیلمز	گل گیت
geçim	غیر قابل عبور گچچیم	رفت و آمد
geçindirmek	گذران، معیشت گنجیندیرمک	گلین
geçinmek	تامین زندگی کردن گچچینمک	گلین
geçit	سازش کردن، موافق بودن گچچیت	عروس
geçmek	گذراش کاه، تنگ، راه عبور گچچمک	گلینلیک
geçmiş	گذشتن، عبور کردن، رد شدن گچچمیش	لباس عروس
	گذشته، از حد گذشته	گلیر
		گلیرلی
		پور در آمد
		گلایشمه
		پیشرفت، توسعه، ترقی
		گلmek
		آمدن، وارد شدن
		گمى
		کشنى
		گەمچىچى - گەمىچى
		کشتنی بان، ملاح
		گنج
		جوان
		گنچلىشمک
		جوان شدن

gençleştirmek	جوان کردن، ترو تازه کردن	عقب، بقیه، ادامه
gençlik	جوانی	گنگری جی - گریجی
genel	کلی، عمومی	مرتاجع، کهنه پرست
genelge	پخششمه	گنگلیک
genel kurmay başkanı	رئیس ستاد ارتش	ارتجاع، متعصب به گذشته
genellikle	عموماً، به طور کلی	گوهرزه
general	ژنرال، نیمسار	پرچانگی، وراجی
geniş	عریض، پهن، وسیع، گسترده	گوششمک - گوششمک
gensoru	استیضاح	گشاد شدن، شل شدن
gerçek	حقیقت، صحیح، درست	گزدیرمک
gerçeklemek	تائید کردن	گردش دادن
gerdanlık	گردانشک	گزه گزن
gerek	گردنبند	سیاره
gerekmek	لازم، ضروری	گزگنچی
gergin	ایجاب نمودن، لازم بودن	جهانگرد، سیاح
geri	soft، سفت کشیده شده	گزی
	گنگری	گشت، گردش
		گزمه
		گردش کردن
		قیچیک
		غلغلک گلو، آب یا چیزی به گلو جستن
		قیصر قیصر
		صدای خشن کنایه از پاک و تمیز بودن
		مانند صدایی که هنگام شستن ظروف به
		وقت پاکی ایجاد می شود.
		قیندیکلاماک
		غلغلک دادن، غلغلک کردن
		غروند کردن

gırtlak	قىرتلاڭ	پوشیدن، تن كردن
	خنجره، گلو، حلقوم	گىزىلمىك
gibi	گىيىسى	پنهان كردن، مخفى كردن
	مانند، مثل	گىزىلەتكەن
giderek	گىدرىركەن	پنهان شدن، مخفى شدن
	تىرىجىأ، يواش، يواش	گىزىلىس
gidermek	گىدرىمكەن	پوشىدە، پنهان
	از بىن بىردىن، رفع كردىن	گىزىلېچە
gidi	گىدى	بە طور مخفيانە، سرى، پنهانى
	دېۋىت، قىمىساق	قۇنچا
gidiş	گىدىش	غىچە
	روش، رفتار	گۆپك
girilmez	گىريلىز	ناف، نسل
	ورود ممنوع، غيرقابل ورود	گۆپكلى
giriniz	گىرىنىز	شكم گىنده، شكم دار
	وارد شويد، داخل شويد	گۈچ
giriş	گىرىش	كوج، مهاجرت، هجرت
	ورود، دخول	گۈچەتمك
giriş kapısı	گىرىش كاپىسى	كوج كردن، مهاجرت كردن
	در ورودى، درب ورود	گۈچەبە
girmek	گىيرىمكەن	كوج نشىن، چادرنشىن
	وارد شدن، داخل شدن	گۈچەمن
gitmek	گىتىمكەن	مهاجر
	رفتن	گۈچۈس - گۈچۈس
gitmemek	گىتىمەك - گىتىمەمكەن	سېئە، پستان، آغوش
	نزرفتن	گۈك
giyecek	گىيەجىك	آسمان، گردون
	بوشاڭ	گۈك تاش
giyinmek	گىينىمكەن	سنگ فيروزه
	لباس پوشىدىن	گۈزىل
giymek	گىيمكەن	درىياچە، استخر

gölge	گوْلَجَه	سايه	چشم پوشی، اغراض
gölgeli	گوْلَجِلِی	سايه دار	گورمه ميشند
gömlek	گوْمَلَك	پراهن، درجه، رتبه، فاميل	نديده، كوتاه نظر
gömmek	گوْمِمَك - گوْتِمَك	دفن کردن	خواستگار
gön	گوْنَون	چرم، چرمى	گوروجولوك
gondermek	گوْنِدِرَمَك	فرستادن، ارسال کردن	خواستگاري
gönü'l	گوْنُول	دل، قلب، ميل	گورونوش
gönü'l almak	گوْنُول آلمَاك	دل کسی را به دست آوردن	ظاهر، ديد ظاهري، منظره
gönü'l vermek	گوْنُول وَنِرَمَك	دل بستن، دل دادن	گورونوشته
gönü'llü	گوْنُوكُلو	داوطلب، دلخواه	در ظاهر، در ديد ظاهري
gönüllsüz	گوْنُول سوز	بي ميل	گوروش
göre	گوْرَه	نظر به، بنا بر	دید، ديدار، عقиде، ديد و بازديد
görenek	گوْرَنِك - گوْرَهْنِك	عادت، رسوم، آداب	گورشmek
görev	گوْرَهْمُور	وظيفه، خدمت	مقالات کردن، ديد و بازديد
görmek	گوْرَمَك	دين، مشاهده کردن	گورشي
görmemezlik	گوْرَمَهْمَزِليْك	چشم، سوراخ، کشو ميز، لنگه ترازو	نمایش، ظاهرات
			گورستره
			نمایش، ظاهرات
			گورستري
			نمایش، ظاهرات
			گورستريش
			نمایش، ظاهرات
			گورستريش چى
			نمایش، ظاهرات
			گورسترك
			نمایاندن، نمایاندن
			گوروده
			بدنه، تنه
			گوروده‌لى
			درشت هيكل، تنه دار، تومند
			گوز

göz bebeği	گُوز بِبِه‌بِی	گروه، دسته، تیم
	مردمک چشم	توْقُوْسِک-گُوزْگُوْسِک
gözetlemek	گُوزْتِلِمَك	فاخته (پرنده)
	با حالت تعجب نگاه کردن، پائیدن	
göz kamaşmak	گُوزْ كاماشماك	غسل
	خیره شدن چشم	
göz kapağı	گُوزْ كاپاغى	کود
	پلک چشم	
göz kırmak	گُوزْ كيرپماك	زور، قدرت، نیرو، قوت
	چشمک زدن	گوچلنديرمك
gözlem	گُوزْلِم	پرزو کردن، سخت کردن
	نظرات، مشاهده	گۈچلىنمك
gözlük	گُوزْلُوك	قوی شدن، پرزو شدن
	عينک	گوچلو
gözlüklü	گُوزْلُوكلى	قوی، پرزو، پرقدرت، باقدرت
	عينکى	گۈچسۈز
gözükmek	گُوزْرُوكْمَك	بیقدرت، ضعیف
	دیده شدن، ظاهر شدن	گول
gözü tok	گُوزْرُوتُوك	گولدورمك
	چشم و دل سیر، بلندنظر	خندانیدن، به خنده آوردن
göz yaşı	گُوزْ ياشى	گولدوروجو
	اشک چشم	مضحك، خندهآور، کسی که با حرکات بـا
göz yummak	گُوزْ يوْتاك	حرفهایش دیگران را می خنداند.
	چشم پوشی کردن	güldürme güle güle
grev	گُرْنُون-گِرْرُو	به سلامت، باخوشی، اصطلاحی است که
	اعتصاب	هنگام خداحافظی به کار می رود.
gri	گُرْرِي	gülle گوله
	خاکستری	گوله، گوله
grip	گُرْرِب	گلوله، گوی
	بیماری گریپ (سرماخوردگی)	gülmek گولمك
grup	گُرْرُوب	خندیدن

gül suyu	گول سویو	گلاب	گشتنی
gülümsemek	گولومسەمك	تبسم کردن	گورشچى
gülünç	گولونچ	خنده آور	گشنى گير
gülüş	گولوش	خنده، تبسم	گورشمك
gümrük	گومروك	گمرک	گشتى گرفتن
gümüş	گوموش	نقره	گورولتو
gün	گون	روز، زمان، آفتاب	سر و صدا، صدای بلند
günah	گوناه	گناه	گونىمك
günaydın	گون آيدىن	صبح بخیر	پانيدن، چرانىدىن
gündelik	گوندلېك	روزمزد، اجرت روزانه، يومىه	گۈونىت، امنيت
gündem	گونىدم	برنامه	اعتماد، امنيت، اطمینان
günes	گونش	آفتاب، خورشيد	گۈزىل، زىبا
güneşlenmek	گونشىنىڭمك	آفتاب خوردن	قىشكى، خوشگل، زىبا
güney	گونى - گونشى	جنوب	زىبائى، قىشكى
gür	گور	پرقدرت، قىلدى	گۈزىل ساناتلار
güreş	گورش		ھنرلار زىبا

H

H, h	ح - ه	ح، ه، دهمین حرف الفبای ترکی
ha	ها	حرف ندا، ها، هان
haber	خبر	خبر، اطلاع
haberci	حابرچى	خبرچی، خبرآورنده، خبررسان
haberdar	حابردار	باخبر، مطلع، خبردار
haberleşmek	حابرلئىشك	به همیگر خبر دادن، مکاتبه کردن
haberler	حابرلىر	اخبار
haberli	حابرلى	مطلع، باخبر
habersiz	حابرسىز	بى خبر، بى اطلاع
Habes	حابش	حبش، آدم سیاه، زنگی
Habesitan	حابشستان	حابشیستان
habis	حابیس	حبشه
hac	حاج	حیثیت، پدجنس
hacalet	حاجالت	حاج

hacamet	حاجامت	خجالت، شرم
haci	حاجىن	حاجی
hacim	حاجيم	حجیم
haç	حاج	صلیب
had	حاد	حد، حدود، درجه
hadi- haydi	هادى - هایدی	هادی - هایدی
hâdis	حاديث	بای الله، زودباش
hadise	حاديشه	حادیث، خبر
hafiza	مائىزا	حادىث، اتفاق، واقعه
hafif	حافيف	قوه حافظه
hafiflemek	حافيفلىمك	خفیف، آسان، سبک
hafiflik	حافيفلىك	سبک شدن، راحت شدن
hafta	هافتا	سبکی، راحتی، آسانی
haftalık	هافتالىك	هفتة
haftalıkli	حافتالىكلىن	هفتگى

hafiz	حافظی، کسی که اجرت خود را هفته به هفته می‌گیرد.	hafız	هنوز، تاکنون
hain	حاین	halbuki	حال بورکی
	خائن		در صورتی که، با وجودی که
hainlik	حاینلیک	hali	مالی
	خیانت	halife	قالی، فرش
hak	حاق	halk	خلیفه
	حق، عدالت، خداوند		
hakk	حاق	halka	خلق، مردم
	حق، کنده‌کاری وی چیزی مانند فلز	halkali	حالکالی
hâk	حاق	halt	حلقدار، حلقه‌ای
	خاک	ham	حالت
hakaret	حاکارت	hamal	غلط، مزخرف
	توهین، تحفیر		
hakem	حاکم	hamam	حام
	داور		
hakikat	حاکیکات	hamalik	حامال، ناپخته
	حقیقت، درستی		
hakim	حاکیم	hamalik	حامال، باربر
	حکیم، عالم		
hâkim	حاکیم	hamam	حسالی، باربری، کار مفت کردن
	حاکم، حکم‌کننده		
haklı	حاكلى	hamile	حمام
	حق‌دار، محق		
haksız	حاكسىز	hamsi	حامله، آبتن
	ناحق، بی‌اساس		
haksızlık	حاكىزلىك	hamur	ماهی ساردين
	بی‌عدالتی، ظلم		
hala	حالة	hangisi	خمیر
	عمة		
hâlâ	حالة		هانگیسی
			کدامین، کدام یکی

hanım	حانته	حرب، جنگ
hanımlı	حانته‌الی	حصیر، بوریا
hani	مانن	پوشال
hap	کو، کجاست، چی شد	حسرت، آزو
hapis	حاب	حاستا
hapsetmek	حب، قرص	مریض، بیمار
hapsolmak	حابس اتمک	پرستار
hapsılmak	حبس کردن، توقيف کردن	حاستالانماک
hapsırmak	حابس اوْلماک	مریض شدن، بیمار شدن
haraç	حبس شدن، زندانی شدن	حاستالنک
haram	هابشرمماک	بیماری، مریضی، ناخوشی
harbiye	عطسه کردن	حاستانه
haram	حراب	بیمارستان
harbiye	حرابیه	حاشلاما
haram	خراب، باج، جزیه	آب پز، گوشت آب پز
harcamak	حرام	حاتا - حاطا
harbiye	دانشکده افسری، امور جنگی	خطا، اشتباه
harcamak	حارجاماک	حاتر
harç	خرج کردن، مصرف کردن، نایبود کردن	حاتر، یاد، حافظه
harika	حاریکا	حاترلاماک
harita	نوق العاده، خارق العاده	یاد کردن، به یاد آوردن
harp	هاریتا	حاترلاتماک
	نقشه جغرافیا	یادآوری کردن
	حرب	حاترلئی
		محترم، کسی که خاطرش عزیز باشد

hatta	حاتماً	حتى	hayin	حایین	خائن
hava	هوا / ا	هوا، باد	hayır	حاییر	خیر، نخیر، نه
havacı	هوا جن	هوانورد، خلبان	hayırlı	حاییرلى	خير، با خير، به خوبى، پرفایده
havagazı	هوا گازى	غاز شهرى	hayırsız	حاییرسىز	بى خير، بى فايده
havalı	هوا لىن	هوادار، داراي هوا، دلباز	haykirmak	حایکىرماك	فرياد كشیدن، نعره زدن
havasız	هوا سىز	بى هوا، خفه	haylaz	حایيلاز	تبيل، كار نكن
hava yolları	هوا را يوكارى	خطوط هوائي، اداره هوائيمايى	hayran	حایران	حيران، شيفته
havlamak	هوالاماك	پارس كردن	hayret	حايبرت	حيرت، تعجب
havlu	حاولو	حوله، حوله دست، حوله حمام	hayvan	حایوان	حيوان، جاندار
havuç	هاروج	هويچ	hayvanat	حایوانات	حيوانات
hayat	حایات	حيات، زندگى	hayvanat bahçesi	حایوانات باغچىسى	باغچىسى
haydi- hadi	هادى	زود باش، ادامه بدە	hazer	حائزر	باغ و حش
haydut	هايدوت	دزد سر گردن، راهزنى	hazır	حاضر	بحر خزر، دريای خزر
hayhay	های های	بسیار خوب، چشم (در قبول كردن دستورى يا پيشنهادى يا حرفي گفته مى شود)	hazırlamak	حاضرلاماك	حاضر، آماده
hayhuy	های هۇنى	هياهو، سروصدرا	hazırlanmak	حاضرلانماك	حاضر كردن، آماده كردن
					آماده شدن، حاضر شدن

hazine	حازینه	ياور، حريف، مردگ، گردن کلفت حساب پنجه‌ریمک
	خزانه، مخزن	تصفیه حساب کردن، حساب کردن
hediye	هدیه	حساب پلاماک
	هدیه، جایزه	حساب کردن
hekim	حکیم	موس
	حکیم، دکتر	موس، اشتباق
hele	فله	میجان، دستپاچگی
	افلان، هیچ نباشد	میجانلاندیرماک
hem	مم	به میجان آوردن
	هم، همچنین	میجانانلى
hemen	من	میجانان آور، باهیجان
	فوراً، همین الان	میلان
hemşeri	مسنی	ریزش کوه
	همشهری	میکل
hemşire	مسنیره	مجسمه
	پرستار بیمارستان	میچکنریک
henüz	منوز	سکسک
	هنوز، تاکنون	منچ
hep	مپ- مئپ	کینه، انتقام
	همه، همه‌اش، دائم، همیشه	هترچن
hepsi	مپس	لجوج، لجاز
	همه‌اش، تمامش	هترچنلیک
her	مر	لجاجت، بدخلفی
	هر	هترکا
herbiri	هر بیری	خرقه، لباس درویشان
	هر یک، هر کدام	هترسائز
hergele	مرگله	دزد، سارق
	آدم بی سر و پا، اوپاش	هترسیزیک
herhangi	هر هانگی	دزدی، سرقت
	هر کدام، هر نوع، هیچ چیز	
herif	حریف	

hisirti	هشترتى	حمایت، پشتیبانی
	صدای خشن خشن	
hiyanet	حیانت	بوقلمون
	خیانت	
hıyar	حیار	هند، هندوستان
	خیار، احمدق	
hız	حیز	اهل هندوستان، هندی
	سرعت، شتاب، شدت	
hızlandırmak	حیزلاندیرماک	سهم، قسمت، سهام
	سرعت دادن، شتاب دادن	میسے سنلی
hızlı	حیزلی	ورقه سهام
	تند، سریع، باشتاب	هزیزت
hibe	حیبہ	خدمت، وظیفہ
	بخشن	
hicap	حیچاب	هزیز منچی
	حجاب، شرم و حیا	خدمتگذار، مستخدم
Hicaz	حیجاز	موجا
	عربستان سعودی	پیشمنماز، معلم، استاد، مدرس
hicran	میجران	مولانا/ مولاندا
	هجران، فراق	هلند
hiç	میچ	هلندی
	هیچ، اصلاً، هرگز	
hiç bir	میچ بیر	هور
	هیچ یک، هیچ کدام	خوار، حقیر، پست
hiç biri	میچ بیری	هور هور
	هیچ کدامش	صدای گرگر آب
hikâye	حیکایه	هورلاماک
	حکایت، داستان	خرخ خر کردن، خرناس کشیدن
hile	حیله	هوروزز
	حیله، تقلب	خروس
himaye	حیمایه	هوسننس
		مهماندار زن در هواپیما

hos	خوش	huzur	حضور
	خوش، قشنگ		حضور، آسایش، آرامش
hoşça	خوشچا	huzur içinde	حضور ایچینده
	خوشی، باحال خوشی		در آسایش و آرامش
hoşça kal	خوشچا کال	huzursuzluk	خوشورسوزلوق
	هنگام خدا حافظی گفته می شود و به معنی «خوش باشی» می باشد		ناراحتی خیال، مشوش بودن
hoşgörü	خوشگذاری	hükum	موجوم
	مسامحه، گذشت، خوشبین		موجوم، حمله
hoşlanmak	خوشلانماک	hükümet	حکومت
	پسندیدن، خوشش آمدن		حکومت، دولت
hudut	حدود	hükümet başkanı	حکومت باشکانی
	مرز، سرحد، حدود		رئیس دولت
hukuk	حقوق	hükümlü	محکوم شده، سابقه دار
	حقوق، علم حقوق		موقن
hukukçu	حقوقچو	hüner	هنر، کار بر جسته
	حقوق دان		حور
hulkum	حلقوم	hür	آزاد، مستقل
			حورمت
huni	قوسی	hürmet	حترم، احترام
			حورمنی
hurma	خرما	hürmetli	محترم، قابل احترام
			حورمتسیزلیک
hususi	خصوصی	hürmetsizlik	بی حرمتی، بی احترامی، هنک حرمت
	خصوصی، شخصی		حورمتسیز
huy	هوی	hürriyet	آزادی، حریت
			مورویت
huylu	خوبی، مزاج	hüviyet	هویت، ماهیت، ورقه یا برگ هویت
	هویلیو		حوزون
	عادت کرده	hüzün	حزن، غم و اندوه
huysuz	مویسوز		حربزونلوق
	بداخلاق، بدخلق، بدمعاشرت		معزون، حزن آور

گرم شدن

I	
İ, İ	اَز، ئِ، ئِ (ای خشیم) بازدهمین حرف الفبای ترکی
İlk	اَنْتَكَ
İlmeli	ولرم، نیم گرم اللشمن
Irak	معتدل، میانه رو اَنْرَاك - عُشَرَاك
Iraklı	عراق
Irakçı	اَنْرَاكلى - عُشَرَاكلى عراقي، اهل عراق
irk	اَنْرَك
irkçi	نژاد، نسل اَنْرَكچىن
irkçılık	نژادپرست اَنْرَكچىلَك
irmak	نژادپرستى اَنْرَماك
ırz	نهر، رودخانه بزرگ اَنْرَز
ırza geçmek	ناموس، شرف اَنْرِزا گچمك
ıslı	تجاوز به ناموس اَنسِن
ısdırmak	حرارت، گرمما اَنْسِنْدِيرماك
ısınmak	گرم کردن اَسْتِنماك
ışırgan	اَنْسِرْگان
ışirmak	حیوانی که گاز بگیر است اَنْسِرْماك
ısitma	گاز گرفتن، دندان زدن اَسْتِنما
ıskarta	تب نوبه، مalarيا اَسْكارتا
ıslak	اسقطات، از کار انقاده، اشیاء فرسوده اَسْلاك
ıslanmak	خیس، نمناک، تر اَسْلَانماك
ıslatmak	خیس شدن اَسْلَاتماك
ıslık	خیس کردن اَسْلَك
ısmarlama	سوئی که با دهان زده می شود اَسْمَارلاما
ısmarlamak	سفرارش، سفارشى اَسْمَارلاماك
ıspanak	سفرارش دادن اَسْپاناك
ısrar	اسفناج اَسْرار
ışık	اصرار، تاکید اَشْشَك
ışıklandırmak	روشنایی اَشْشَك لاندِيرماك
	روشن کردن، نورانی کردن

I

I, i	ای، ی، ئی / (ای ملايم) ئی، دوازدهمین حرف الفبای ترکی
iade	ایاده پس دادن، عودت
iadeli	ایاده‌لى قابل برگشت، برگشت دادنی
ibadet	ایبادت عبادت، پرستش
ibadethane	ایبادت‌حانه عبادتگاه، معبد
ibare	ایباره عبارة، جمله
ibaret	ایبارت عبارة، تشكیل شده، مرکب
ibre	ایبره عقربه
ibret	ایبرت عبرت، پند
ibrilik	ایبریک ابریق، آفتابه، کتری
icap	ایجاب ایجاب، ضرورت
icat	ایجاد ایجاد، به وجود آوردن
icaz	ایجاز اختصار، کوتاه کردن سخن یا نوشه
iç	ایچ ایچ

iç açmak	درون، داخل، تو ایچ آچماک
iç çamaşır	دل گشودن، مفرح شدن ایچ چاماشیر
iç çekmek	لباس زیر ایچ چکمک
iç bükey	آه کشیدن ایچ بوكى
içecek	مقعر، توگرد ایچچک
içedönük	نوشیدنی ایچه دونورک
içeri	تودار، درون گرا ایچری
içerlek	درون، داخل، اندرون ایچرلک
içerlemek	پرت، دورافتاده ایچرلمک
içgündü	اوقات تلخ شدن، تو هم رفتن ایچ گودو
içi açılmak	غزیزه ایچى آچىلماک
içi bulanmak	دل باز شدن، مفرح شدن ایچى بولانماک
içim	دل به هم خوردن ایچیم
için	جرعه، قورت ایچین
içinde	به جهت، به خاطر ایچينده
	درونش، داخلش

içirmek	/یچیرمک نوشاندن	زیاده‌روی، از حد گذراندن
içki	/یچکی مشروب، نوشایه الکلی	فاش کردن
içkili	/یچکیلی مست، مشروب خورده	افطار، روزه باز کردن
içli diş	/یچلی داشلی بی‌تعارف، ظاهر و باطن	غذای افطاری
içmek	/یچمک نوشیدن، سیگار کشیدن	دوک، ماسوره
içten	/یچتن از ته دل، از صمیم قلب	سنجد
idam	/ایدام اعدام	اغفال، گول زدن
idi	/ایدی بود	اغفال کردن، گول زدن
ifade	/ایفاده افاده، توضیح، بیان	اغفال شدن، گول خوردن
ifade almak	/ایفاده آلماس استنطاق کردن	سوزن، آمپول، سنجاق
iffet	/ایفت عفت، پاکدامنی	آمپولزن، سوزنزن
iffetli	/ایفتلى باعفت، پاکدامن	سوزندان، جای سوزن
iffetsiz	/ایفتسیز بی عفت، بی ناموس	نفرت آور، منفور
iflâs	/ایفلاس ورشكست	منتفر کردن، باعث نفرت شدن
iflâs etmek	/ایفلاس اتمک ورشكسته شدن	منتفر شدن، نفرت داشتن
ifrat	/ایفرات گول زدن، فریب دادن، اغوا کردن	گول زدن، اغوا کردن
ifşa	ایفشا	
iftar	ایفтар	
iftarlık	ایفثارلیک	
iğ	ای-ای	
iğde	ایدہ	
iğfal	ایغفال	
iğfal etmek	ایغفال اتمک	
iğfal edilmek	ایغفال ادیلمک	
iğne	ایینه	
iğneci	اینه‌جی	
iğnedan	اینه‌دان	
iğrenç	ایبرنج	
iğrendirmek	ایرنزیرمک	
iğrenmek	ایرنمک	
iğva	ایغوا	

ihale	ایحاله	قانع کردن
	حواله کردن، واگذار کردن	
ihbar	ایخبار	بخشنش، هدیه کردن، تخفیف در قیمت
	خبر دادن، اخطار	
ihbarname	ایخبارنامه	ایکرامیه
	اخطاریه	عیدی با پاداشی که به کارمندان داده می شود
ihda	ایهدای	iktisat
	هدیه کردن، هدیه دادن	ایکتیساد
ihdas	ایحداث	iktisatçı
	احداث، به وجود آوردن	ایکتیساتچی
ihmal	ایهمال	il
	همال، سهل انکاری، تبلی	ایل
ihracat	ایحراجات	ilaç
	صادرات	ایلاج
ihracatçı	ایحراجاتچی	دارو، درمان
	صادراتچی، صادرکننده (تاجر)	ilaçlamak
ihtiyar	ایحتیمار	ایلاچلاماک
	پیر، سالخورده	ضد عفونی کردن، دوا زدن
ihtiyarlamak	ایحتیمارلاماک	ilân
	پیر شدن	ایلان
ihtiyarlatmak	ایحتیمارلاتماک	
	پیر کردن	اعلان، آگهی
ihtiyarlık	ایحتیمارلیک	ilçe
	پیری	ایلچه
ikaz	ایکاز	ilçe
	آگاه ساختن، هشیار کردن	شهرستان
iken	ایکن	ile
	زمانی که، در مدتی که (پسند)	ایله
ikiz	ایکیز	ileri
	دو قلو	ایلری
ikna	ایکنا	ilerici
		جلو، آقی، پیشرفته
		ileride
		ایلریده
		در آینده
ilerlemek	ایلرلمک	
		پیشرفت کردن
iletken	ایلتکن	

iletmek	هادی، ناقل، انتقال‌دهنده ایتمک	iltica	/ایتیجا پناهنده شدن، پناه بردن
ilgi	رساندن ایلگی	imal	ایمال ساختن، درست کردن
ilgi göstermek	علاقه، ارتباط، توجه ایلگی گوستریک	imalatçı	/ایملاچن سازنده، کارخانه‌دار
ilgilenmek	علاقه‌نشان دادن ایلگینیک	imar	ایمار عمران، آبادانی
ilgilenmek	علاقمند شدن، توجه داشتن ایلگینیک	imdat	ایمداد کمک، باری، باری خواستن
ilgili	علاقمند، مربوط، مرتبط ایلگیلی	imha	ایمحا محو کردن، از بین بردن
ilginç	قابل توجه، چیزی که جلب توجه کند ایلگینیج	imkân	ایمکان امکان، ممکن بودن
ilgisiz	غیرمربوط، بی علاقه، بی مناسب ایلگیسیز	imkansız	ایمکان‌سیز غیرممکن، غیرمقدور، ناممکن
ilim	علم، دانش ایلیم	imren	ایمرن غبطه
ilişki	ارتباط، ربط ایلیشکی	imrendirmek	/ایمرن‌دیرمک به هوس آوردن
ilk	نخست، ابتداء، اول ایلک	imsak	ایمساک خودداری
ilk bahar	ایلک باهار بهار	imtihan	ایمتحان امتحان، آزمایش
ilk çağ	ایلک چاغ	imza	ایمزا امضاء
ilkel	عهد قدیم، دوران اول ایلکل - ایلکل	imzalamak	ایمزالاماک امضاء کردن
ilkokul	ابتدایی ایلک اوکول دبستان، مدرسه ابتدایی	imzalatmak	ایمزالاتماک به امضاء رسانیدن
		imzah	ایمزالی

imzasız	امضاء شده، امضاءدار /ایمزاستر	ingiltere	انگلستان اینگلشتره
inadına	بی امضاء، امضاء نشده /اینادندا	inildemek	ناله کردن اینیلدمک
inan	از لج، از لجاجت اینان	iniş	شیب، سرازیری، فرودآمدگی اینیش
inanç	باور، ایمان اینانچ	inlemek	نالیدن، زاری کردن اینلمک
inanmak	ایمان، عقیده، اعتقاد اینانماک	inmek	پیاده شدن، پائین آمدن اینمک
imat	باور کردن، قبول کردن اینات	insaflı	اینسافلی - اینصافلی بالانصف، منصف
inatçı	لچ، لجوج ایناتچن	insafsız	بی انصاف اینسافسائز
ince	لجباز، کله شق اینجه	insan	انسان، آدم، بشر اینسان
incelemek	نازک، باریک، طریف اینجه لمک	insanlık	انسانیت اینسانلیک
inci	بررسی کردن، مطالعه کردن اینجی	inşa	اینشا
incir	مروارید، در اینجیر	inşaat	به وجود آوردن، آفریدن اینشا آرت
indirmek	انجیر ایندیرمک	inşallah	ساختمان، بنا، امور ساختمان اینشالاه
inek	پائین آوردن، پیاده کردن، تنزل دادن اینک	intihar	انشااله اینتیحار
ingiliz anahtarı	گاو اینگلیز آناتماری	intikam	خودکشی اینتیکام
ingilizce	آچار فرانسه اینگلیزیز ججه	ip	انتقام ایپ
	به زبان انگلیسی	ipek	نخ، ریسمان، طاب ایپک

iplik	ابریشم، حریر ایپلیک	Iskoçyalı	ایسکوچیالی اسکاتلندي، اهل اسکاتلنند
ipotek	نخ دوزندگی، نخ قرفه ایپوتک	Iskonto	/ایسکونتو تحفیض، تنزيل
ipotekli	رهن، گرو ایپوتکلی	Islam	/اسلام اسلام، مسلمان
Iran	رهنی، رهن گذارده شده ایران	İslamiyet	/اسلامیت مسلمانی، اسلامیت
Iranlı	ایرانی، اهل ایران ایرانی	islemek	/ایسله‌مک دود کردن، دوده دادن
is	دوده، سیاهی دوده ایس	Ispanya	/ایسپانیا اسپانیا
isabet	برخورد کردن، به هدف خوردن ایسابت	Ispanyol	/ایسپانیول اسپانیابی
ise	اگر، اما، اگر باشد ایسه	Ispanyolca	/ایسپانیولجا به زبان اسپانیابی
ishal	اسهال ایسهال	ispat	اثبات کردن، اثبات ایسپات
isim	نام، اسم ایسیم	istasyon	ایستگاه راه آهن ایستاسیون
İskandinav	اسکاندیناوی ایسکاندینیاوا	istek	/ایستک میل، آرزو، خواهش، درخواست
iskele	اسکله ایسکله	istekli	ایستکلی طالب، خواهان
iskemle	اسکله ایسکمله	isteksiz	/ایستکسیز بی میل، بدون درخواست
Iskoç	چهارپایه ایسکوچ	istidat	ایستیدات استعداد، قابلیت داشتن
Iskoçya	اسکاتلندي، مربوط به اسکاتلنند ایسکوچیا	istifrağ	/ایستیفراغ استغراق، فی کردن
	اسکاتلنند	istihbar	/ایستیحبار

istihbarat	خبرگرفتن ایستیحبارات	işçi	ایشچی
	اطلاعات، سرویس خبرگیری		کارگر، عمله
istihraç	ایستیحراب	işçilik	ایشچیلیک
	استخراج، بیرون آوردن		کارگری
istirham	ایستیرحام	işgal	ایشغال
	خواهش، تمنا		اشغال، مشغول کردن
istismar	ایستیمار	işgal altında	ایشغال آلتندتا
	استمار، بهره کشی		تحت تصرف، اشغال شده
istisna	ایستیننا	işgal etmek	ایشغال ائمک
	استثناء، جدا		تصرف کردن، اشغال کردن
istizah	ایستیضاح	işitmek	ایشیتمک
	استیضاح، توضیح خواستن		شنیدن
Isveç	ایسوج	işkembe	ایشکمبه
	سوئد		شکمبه
Isveçli	ایسوچلی	işkence	ایشکنجه
	سوئدی، اهل سوئد		شکنجه، رنج، عذاب
İsviçre	ایسویچرہ	işlem	ایشلم
	سوئیس		معامله، عملیات حساب
İsviçreli	ایسویچرلی	işleme	ایشلمه
	سوئیسی، اهل سوئیس		کاردستی، گلدوزی، زربافی
isyan	ایصیان، عیصیان	işportacı	ایشپورتاجی
	عصیان، نافرمانی		دستفروش، فروشنده سیار
iş	ایش	işsiz	ایشسیز
	کار، شغل، پیشه		بی کار، بدون شغل
iş açmak	ایش آچماک	işsizlik	ایشسیزلیک
	کار را مشکل کردن، دردرس آفریدن		بیکاری
 işaret	ایشارت	iştah	ایشتاخ
	اشارة، علامت، نشان		اشتها
işbirliği	ایش بیرلیقی	iştahlı	ایشتاخلى
	همدستی، همکاری		با اشتها، پراشتها
		iştahsız	ایشتاخسیز

işve	بی اشتها، بی میل ایشوه - عیشهه	itişmek	ایتیشمک همدیگر را هل دادن
işveli	عیشولی با عیشهه، با ناز و کرشمه	itmek	ایتمک هل دادن، جلو راندن
it	ایت سک	iyi	ایین خوب، نیک، خوش، سالم
Italian	ایتالیان ایتالیابی	iyileşmek	اییلشمک خوب شدن، اصلاح شدن
Italyanca	ایتالیانجا به زبان ایتالیابی	iyilik	اییلیک خوبی، نیکی
itfa	ایتفا خاموش کردن، فروزنگاندن آتش	iyimser	اییمسر خوبیان
itfaiye	ایتفایه آتش نشانی	iz	ایز اثر، نشان، ردپا
ithal	ایتحال واردات، وارد کردن	izah	ایضاح توضیح، شرح
ithal malı	ایتحال مالی کالای وارداتی (جنس خارجی)	izei	ایزی
itikat	ایتیکات اعتقاد، عقیده	izin	ایزین پیشنهاد
itimat	ایتیمات اعتماد، اطمینان	izin almak	ایزین امک اجازه، مرخص اداری
itimatsızlık	ایتیماتسزیزیک بی اعتمادی	izinli	ایزینلی اجازه گرفتن، مرخصی گرفتن
itina	ایتینا اعتناد، اهمیت	izinsiz	ایزینسیز در مرخصی بودن، مجاز بودن
itiraf	ایتیراف اعتراف، اقرار	izlemek	ایزلمک تعقیب کردن، رد پا گرفتن
itiraz	ایتیراز اعتراض		

K

K, k	ك	ك، چهاردهمین حرف الفبای ترکی
kaba	ڪابا	ڪابا
kabaca	ڪاباجا	خشن، زمحت
kabadayı	ڪابادايىن	خشونت، آمیز
kabahat	ڪاباحات	گردن، کلفت، لوطی
kabak	ڪاباڪ	قصیر، گناه
kabarık	ڪابارىك	کدو، آدم احمق
kabarmak	ڪابارماڪ	بالآمدگی، پف، جوش
kabız	ڪابىز	بالا آمدن، پف کردن، جوش زدن
kablo	ڪابلو	خشکیت، پوست
kabuk	ڪابوڪ	کابل، سیم برق و تلفن و غیره
kaburga	ڪابورقا	غلاف، پوست، پوسته
kaç	ڪاچ	دنده، استخوان قفسه سینه
kaçak	ڪاچاڪ	چند، چند تا

kaçakçı	ڪاچاڪچىن	قاچاقچى، فاراي
kaçamak	ڪاچاماك	گریز، دزدگى، دزدگى کاري گردن
kaçamaklı	ڪاچاماڪلى	جواب دو پەلەوو
kaçinci	ڪاچىنچىن	چندمین، چند
kaçınan	ڪاچىنگان	مردم گریز، کسی که از مردم مى گریزد
kaçırılmak	ڪاچىرilmak	فرار داده شدن
kaçirmak	ڪاچىرماك	فرار دادن
kaçılık	ڪاچىنك	چندی، چقدری، چه قيمىتى، چند كيلوئى
kaçmak	ڪاچماڪ	فرار کردن، گريختن، دويىدن
kadar	ڪادار	كadar
kader	ڪادر	مقدار، اندازه
kadı	ڪادىئى	سرنوشت، مقدرات
kadın	ڪادئن	قاضى، حاكم شرع
kadife	ڪاديفه	خانم، زن، بانو
kafa	ڪافا	مخمل
		كله، سر، عقل، ذكاء

kafalı	کافالیٰ	پیاده‌رو، سنگ‌فرش خیابان
	با هوش، با عقل	
kafasız	کافاسیز	بلند کردن، برداشتن
	بی عقل، احمق	
kafatası	کافاتاسیٰ	کاله
	کاسه سر، جمجمه	قلمه، حصار، دژ
kafes	کافس	گلر، قلعه‌بان
	قس	
kâğıt	کائت، کاختت	کاکم
	کاغذ، نامه، سند	قلم، خودنویس، دفتر اداره
kahkaha	کاهکاها	کالمتراش
	قهقهه، خنده شدید و بلند	داده‌تراش
kahbe	کاحبه	کالشن کافا
	قحبه، فاحشه	نههم، کودن
kahrolmak	کاحرالماک	کالشن لئک
	پریشان شدن، از بین رفتن	ضخامت، کلفت
kahrolsun	کاحرالسون	کالشن تی
	لخت باد، مرده باد	پس مانده، باقیمانده
kahvaltı	کاهوالتیٰ	کالفیه
	صبحانه	استاد، ماهر
kahve	کاهوه	کالیته
	قهوة	کیفت، چگونگی
kahvehane	کاهمه‌خانه	کالکنتما
	قهوه‌خانه، کافه	توسعه، ترقی
kalabalık	کالا بالشك	کالکنتماک
	شلوغی، ازدحام	توسعه یافتن، پیشرفت کردن
kalan	کالان	کالکماک
	باقي مانده، بقیه	بلند شدن، بالا رفتن
kalça	کالچا	کاللش
	بالای ران، تهیگاه	حقه‌باز، بدقول
kaldırım	کالدیرنم	کالوریفر
		شوفار، دستگاه حرارت مرکزی

kaloriferli	کالوریفرلی	باک خون
kalp	کالپ	شوفاژدار
kalpsız	کالپسیز	قلب، دل
kamaşmak	کاماشماک	بین قلب، سنگدل
kambur	کامبور	خیره شدن چشم از نور زیاد
kamburlu	کامبورلو	غوز، گوژپشت
kamp	کامپ	غوزدار
camu	کامو	کامپ، توافقنامه موقت اسرای جنگی
kamulaştırmak	کامولاشتیرماک	عمومی، همگانی
kamu oyu	کامو اویو	به تملک دولت درآوردن، عمومی کردن
kan	کان	افکار عمومی
kanama	کانااما	خون، نژاد
kanamak	کانااماک	خونریزی
kanarya	کاناریا	خون آمدن
kanat	کانات	قماری
kan bankası	کان بانکاسی	پر، بال
kanca	کانجا	قلاب یا چنگال آهنه
kandırılmak	کاندیریلماک	فریب خوردن، اغفال شدن
kandırıcı	کاندیریجی	فریبینده، گول زننده، اغفال کننده
kandırmak	کاندیرماک	فریب دادن، گول زدن
kan gurubu	کان قوئرۇبۇ	گروه خون
kanıt	کانشت	دلیل، پرهان
kan kaybetmek	کان کایپ اتنیک	خونریزی، خون رفتن از کسی
kanlı	کانلى	خونی، خونین، خون آلد
kanmak	کانماک	گول خوردن، اغفال شدن، قانع شدن
kanser	کانسیر	سرطان
kan kanseri	کان کانسیری	سرطان خون
kansız	کانسیز	بی خون، کم خون
kansızlık	کانسیزلیک	کم خونی
kan tahlili	کان تاحلیلی	آزمایش خون
kanun	کانون	قانون

kanunlaşmak	کانونلاشماک	قانونی شدن	در بر گرفتن، شامل شدن
kanunsuz	کانونسوز	بی قانون، غیرقانونی	ناخدای کشتی
kan vermek	کان ورمک	خون دادن	کاپوت، پالتوی سربازی
kap	کاپ	ظرف، جلد	کار
kapak	کاپاک	در، سرپوش	برف
kapalı	کاپالى	بسته، مسدود، پوشیده	سود
kapamak	کاپاماك	بستن، مسدود کردن	کارا
kapan	کاپان	تله، دام	خشکی، زمین، سیاه
kapı	کاپى	در، درب	کارا بورسا
kapısız	کاپیسز	بدون در	بازار سیاه
kaplama	کاپلاما	روکش، پوشش، روکش فلزات	کاراچیگر
kaplan	کاپلان	بلند	جگر سیاه، کبد
kaplumbağa	کاپلومباغا	لاکپشت	کاراکول
kapmak	کاپماک	قاییدن، چنگ زدن	کاراکتر
kaportacı	کاپورتاجى	صفافکار	کاراگل
kapsamak	کاپساماك		کاراچیگر
			سرشت، نهاد، اخلاق
			کاراسمار
			بدپین، بدگمان
			کارانفیل
			میخ
			کارانلیک
			تاریکی
			کارار
			تصمیم، حکم، قرار
			کارارلىن
			مصمم
			کارارماک
			سیاه شدن، تیره شدن

kararsız	كارارسیز	بهم زننده، مخلوط کننده
	بی قرار، بی تصمیم	
karartma	كارارتما	مخلوط کردن، بهم زدن
	خاموشی، عمل سیاه کردن	
karartmak	كارارتماک	کارلئن
	سیاه کردن، خاموش کردن چراغ	برفی، برفدار، پرپرف
karasu	كاراسو	کارلئن
	آب مر وا رید چشم، آب سیاه	سوددار، نفع دار
kardeş	كاردش	کارنامه
	برادر	
karga	كارقا	karnıyarık
	زانع، کلاع	نوعی خوراک بادمجان که میان آن گوشت و پیاز سرخ کرده می گذارند.
kargaşa	كارغاشا	karpuz
	شلوغی، آشوب، شورش	کارپوز
kari	كارئ	هندوانه
	خانم، همسر، عیال، زن	
karıkoca	كارئ کوچجا	karşı
	زن و شوهر	کارشی
karıkocalık	كارئ کوچالنک	مقابل، روپرو، ضد، مخالف
	زن و شوهری	karşılamak
karın	كارئن	کارشی لاشماک
	شکم، معده، دل	مقابله کردن، استقبال کردن
karinca	كارئن جا	karşılaşmak
	مورچه	کارشی لاشماک
kariş	كارئنس	روپرو شدن، بهم پرخوردن
	وجب	karşılık
karişık	كارئشیک	کارشیلشک
	مخلوط، درهم	عوض، بدلت، مقابل، جواب
karişıklık	كارئشیک لشک	karşılıklı
	شلوغی، بی نظمی	کارشیلشکلى
kariştırıcı	كارئشتریجین	متقابل، عوض دار، روپرو
		karşılıksız
		کارشیلشک سیز
		بدون عوض، بدون جواب
		karşit
		کارشنت
		ضد، مخالف
kartal		kartal
		کارتال
		عقاب، لاشخور
karton		karton
		کارتون

		مقوا		katiyen	کاتین
kartopu	کارتپو	گلوله برفی		katsayı	کاتساین
karyola	کاریولا	نخت خواب		kauçuk	کاوشچوک
kasa	کاسا	صندوق، گاو صندوق		kavga	کاوفقا
kasaba	کاسابا	قصبه، شهر کوچک		kavga etmek	کاوفقا اتمنک
kasap	کاساپ	قصاب		kavram	کاورام
kasık	کاسیک	کشاله ران		kavşak	کاوششک
kasırga	کاسیرقا	گردباد، طوفان		kavun	کاورون
kaş	کاش	ابرو، نگین انگشتی		kavurmak	کاوارورماک
kaşgöz etmek	کاش گئوز اتمنک	چشمک زدن، با چشم و ابرو اشاره کردن		kavuşmak	کاواروشماک
kaşık	کاششک	فاش		kaya	کایا
kaşımak	کاششماک	خاریدن، خارش کردن		kayak	تخته سنگ، صخره
kaşıntı	کاششتنی	خارش		kayakçı	کایاپاک
kat	کات	طبقة، دفعه، لایه، برابر		kaybetmek	اسکی، بازی اسکی
katı	کاتنی	غلیظ، سفت		kaybolmak	کایپ الماک
katil	کاتیل	قاتل		kaydetmek	نایپدید شدن، گم شدن
					کایپ اتمنک

ثبت کردن، یادداشت کردن	kazıklañmak	فربی خوردن در معامله
کایدیرماک لغزاندن، سر دادن	kaydirmak	کازىتىنى
کاید الاماک ثبت نام کردن، نامنویسی کردن	kaydolmak	خراشیدگی، حفرشدگی
کایقى نگرانی، اضطراب، غصه	kaygi	کازماک
کاینپەدر پدرشوهر، پدرزن	kayinpeder	حفر کردن، کنندن
کایين والىدە مادرزن، مادرشوهر	kayin valide	کىباب
کايىپ گم شده، مفقود	kayip	كىباب
کایماک سرشیر، لیز خوردن، سر خوردن	kaymak	كىچە- كىچە
کایناناک منبع، منشاء، محل جوش خوردن	kaynak	ند
کایناتماک جوشیدن، جوش آمدن	kaynamak	كىچى- كىچى
کایناتانا مادرزن، مادرشوهر	kaynana	بىز
کایناتلىمەش جوشیده شده	kaynatılmış	كىدر
کایناتماک جوشانیدن، جوش دادن فلزات	kaynatmak	غم، غصه، حزن
کازا تصادف، سانجه، قضا و قدر	kaza	كەدرلىك
کازىك حیله، تقلب، گول خوردن در معامله	kazik	غىمگىن شىد
کازىكلاñماک	kaziklamak	كەدرلىكىمەك
گول زدن در معامله، گران فروختن		غىمگىن، غصه دار
		كەدرسىز
		بى غم، بى غصه
		ڭىدى
		گۈرىه
		كەن
		كەنلەمەك
		كەن كردن
		كەنلىك
		لەكت زىيان داشتن، من من كردن
		كەنلىكى
		لەكت زىيان
		كەنلىكىك

kel	کل - کمل	کک	kepeç	که پچه
	کچل، طاس، کل			ملاقه
kelebek	کله بک	پروانه	kepek	که پک - کپک
				کپک، شوره سر، سیبوس
kelepçe	کله پچه	دستبند محبوس	kerata	که راتا
		که میک - گمیک		جاکش، دیوٹ
kemik	استخوان		kere	کره - که ره
				مرتبه، دفعه
kemikli	که میک لی	استخوان دار، با استخوان	kereviz	که رویز - گرویز
				کرفس
kemiksiz	که میک سیز	بی استخوان	kerpiç	گرپیچ
				خشتم خام
kendi	کنده	خوداش، خود	kervan	گروان
		خودی کنده نه		کاروان
kendi kendine	خود به خود، بخودی خود		kese	گسے - که سه
	کنده یکنده غیندن			کیسه، جیب، راه میان بر
kendiliğinden	فی نفسه، از پیش خود		keselemek	کسله مک - که سله مک
				کیسه کشیدن در حمام
kendim	کنده یم	خود	keser	که سر - گسر - که سر
		کنده یمن - کنده ینه		تیشه نجاری
kendinden	از طرف خود، از خود		kesici	کسیچی
				برنده، قاطع
kenet	که نت - که ندت	بست فلزی	kesik	که سیک
		کنت - که نت		بریده، قطع شده
kent	شهر، قصبه		kesin	که سین
				حتمی، قطعی
kepaze	کپازه - که پازه		kesinlikle	که سین لیکله
				به طور قطع
kepazelik	پرزو، بی حیا، بی آبرو، رسوا		keskin	که سکین
	که پازه لیک			برنده، تیز
	رسوابی، بی آبرویی		keskinlik	که سکین لیک

kesmek	تیزی، تندی کسمهک - کسمک بریدن، قطع کردن، ذبح کردن	kimildamak نکان خوردن، حرکت کردن
kesme şeker	کسمه شکر قند حبه	kına کننا
kestane	گستنه - کهستانه شاه بلوط	kına gecesi شب حنابندان
keşke	کشکه - کشکه کاش، کاشکی	kinamak کننامک
kez	کز مرتبه، دفعه، بار	kipkirmizi سرزنش کردن
kible	کبله قبله	kipmak کشپ کشمنزی
kiç	کنج کون، ران حیوان	kirbaç خیلی قرمز، قرمز قرمز
kıkırdak	کتکترداک غضروف	kirbaçlamak شلاق زدن، تازیانه زدن
kıl	کتل مو، موی	kırgın کترقین
kılavuz	کنلاووز راهنمای، مرشد، قلاویز	kırıcı دلگیر، دلشکسته، رنجیده خاطر
kılıbık	کنلشیک مردی که تحت نفوذ زن قرار داشته باشد	kırık شکسته
kılıç	کنلنج شمیزیر	kırılmak شکستن، دلگیر شدن، رنجیدن
kılık	کنلشک قیافه، ریخت	kirişik کترئشیک
kılı	کتللی پرمو، بدن یا اعضای پرمو	kirişmak چین و چروک صورت
kılsız	کتلسیز - کتل سیز بی مو، خیلی جوان، نوجوان	kırmak کشماک
		kırmızı کترمئزی

kırtasiye	رنگ قرمز، سرخ کترتاپسی به	kışla	کشلا
kırtasiyeci	نوشت افزار، لوازم التحریر کترتاپسی بجهی	kışlak	سرباخانه کشلاک
kısa	نوشت افزار فروش کتسا	kışlık	قشلاق
kısaca	کوتاه، مختصر کتساجا	kıt	زمستانی، مانند لباس زمستانی، خانه زمستانی
kısaltmak	نسبتاً کوتاه کتسالماک	kıtlama	قطع، نایاب، کم چای قند پهلو
kısaltmak	کوتاه شدن کتسالتماک	kıtlık	کشت لانک
kısim	کوتاه کردن، مختصر کردن کشم	kıvanç	قطعی
kısıtlamak	قسمت، پاره، تکه کشیتلاماک	kıvırcık	شادی، سرور کتوئرجنک
kısıtlı	محدود کردن کشیتلن	kıvırmak	مو فرفی، فرفی کشوئرمماک
kıskanç	محدود شده کنس کانچ	kayı	فر زدن مو، پیچیدن کسین
kıskançlık	حسود، بخیل کنس کانچ لانک	kıyma	ساحل، کنار کشیما
kıskanmak	حسادت کنس کانماک	kız	گوشت چرخ کرده دختر، دوشیزه، پاکره
kış	حسادت کردن، مضایقه کردن کشش	kızamık	کشترامنک
kışın	زمستان کششن	kızartmak	سرخک کشترارت ماک
kışkırtmak	موقع زمستان، فصل زمستان کشش کشترماک	kızdırma	سرخ کردن، برشهته کردن کشزدئرمماک
	تحریک کردن		گرم کردن، عصبانی کردن، خشمگین کردن

kızgın	کنفرشن	اضافه شدن وزن، چاق شدن
	عصبانی، خشمگان، گرم شده	
kızgınlık	کنفرشنلیک	چه کسی، کی
	عصبانیت، خشم	کیمیلیک
kızıl	کنژنل	هویت
	سرخ، قرمز	کیمسه
kızılıy	کنژنل آی	هر کس، هیچ کس، کسی
	هلال احمر	کیمسه جیک
kızılıçık	کنژنل جیچ	هیچ کس، هیچ فردی، احدی، فردی
	زغال اخته	کیمسه سیز
Kızılhaç	کنژنل حاج	بی کس، تنها
	صلیب سرخ	کیمیا
kızkardeş	کنژنل کاردلش	شیمی
	خواهر	کیمیاسال
kızmak	کنژماک	شیمیابی
	گرم شدن، عصبانی شدن	کین
kibar	کیبار	کین، کینه، عداوت
	نجیب، پاتریوت، آفامنش	کینچی
kibarlık	کیبارلیک	کینه تووز، کینه دار
	آفامنشی، بزرگی، نزاکت، نجابت	کیر
kibrit	کیبریت	چرک، کثافت، گرد و خاک
	کبریت	کیرا
kilit	کیلیت	کرایه، اجاره
	قفل	کیراجن
kilitlemek	کیلیت لمک	مستاجر، کرایه نشین
	قفل کردن	کیر الاماک
kilitli	کیلیت لی	اجاره کردن
	قفل شده، بسته	کیرالنک
kilo	کیلو	کرایه‌ای، اجاره‌ای
	کیلو	کیراز
kilo almak	کیلو آلماق	گیلاس (میوه)

kireç	کیره‌چ - کیرچ	آهک	شوهدار
kirlenmek	کیرلنیمک	کیف شدن، چرک شدن	عظیم‌الجهة، خیلی بزرگ
kirletmek	کیرلنیمک	کیف کردن، چرک کردن	کوچاستر
kirli	کیرلی	کیف، چرک	بی‌شوه، بیوه
kirpik	کیرپیک	مزه، مژگان	بوئیدن، بو کردن
kişi	کیشی	شخص، کس، نفر	کوک‌لاماک
kişilik	کیشیلیک	شخصیت، مردانگی	همدیگر را بوئیدن
kişniş	کیشنیش	گشیز	کوکماک
kitap	کیتاب	کتاب، کتاب مقدس آسمانی	بو دادن، بو گرفتن
kitapçı	کیتابچی	کتاب فروش	کوکموش
kitle	کیتله	توده، انبوه	بو گرفته، متعفن
kitlemek	کیتلەمک	قفل کردن، کلید کردن	کوکلر
kitli	کیتلی	قفل شده، کلید شده	بو دار، معطر
klinik	کلینیک	کلینیک	بو سهولت
koca	کوچا	شوهر، بزرگ، گنده	کولو
kocalı	کوچالی		- کولو
			دسته‌دار، آستین‌دار
kocaman	کوچامان		کوچامان
kocasız	کوچاساز		کوچاساز
koklamak	کوکلاماک		کوکلاماک
kokmak	کوکماک		کوکماک
kokmuş	کوکمۇش		کوکمۇش
ku	کوکو		بو، بوي
kokulu	کوکولۇ		کوکولۇ
kokusuz	کوکوسوز		بی‌بو
kol	کوول		بازو، آستین، شاخه، شعبه
kolay	کولای		کولای
kolayca	کولایجا		آسان
kolaylık	کولایلىك		به سهولت، به آسانی
kolera	کولرا		سهولت، آسانی، راحتی
kollu	کوللو		وبा

kolonya	کوْلُوْنِیَا	ادکلن	موضوع، مطلب
koltuk	کوْلُوتُوك	مهمان	
koma	کوْما	پر حرف، حراف	
komik	کوْمِيک	صحبت کردن، حرف زدن	
komiser	کوْمِيسِر - گُمِیسِر	حروف نزدن، صحبت نکردن	
komposto	کوْمِپُستو	کوْتُوشْتَماماک به حرف آوردن، حرف کشیدن	
komşu	کوْمُشْٹو	کوبایک	
komut	کوْمُوت	کوبارماک چیدن، قطع کردن، کندن	
komutan	کوْمُوتَان	کوبارتماک کندن، چیدن، قطع کردن	
konca	کوْنِجا	کوبماک قطع شدن، کنده شدن	
konser	کوْتِسِر - گُنْسِر	کوبپوک کنده شده، قطع شده	
konserve	کوْتِسِروه - گُنْسِروه	کورامیرال دریاسالار	
konsolos	کنسُولُوسِس	کورددون نوار، کمربند، رشمه	
konsolosluk	کنسُولُولُوك	کورگِنْرال سپهد	
kontrol	کنْتَرُول - کوْتِنْرُول	کورکاک ترسو	
konu	کوْتُور	کورکماک ترسیدن، بیم داشتن	

korku	کوْرکوْ	سلط، دلو
	ترس، بیم، هراس	
korkulu	کوْرکولوْ	پیرون کردن، خارج کردن
	ترسناک، خطرناک	
korkusuz	کوْرکوْسوز	گذاردن، گذاشتن
	بدون ترس، بی‌بایک	
korkutmak	کوْرکوتماک	غلیظ، تن، پرزنگ
	ترسانیدن، تهدید کردن	
korna	کوْرنا	گوسفند
	بوق اتوسیل	
koruk	کوْرُوك - کوْرَک	کوفته
	غوره	
koruk suyu	کوْرُوك سویوْ	ریشه، بن، اساس
	آبغوره	
koruma	کوْرُوما - کوْرَما	عطار
	حراست، حفاظت	
korumak	کوْرُوماک	ریshedار، بالاسام
	حفاظت کردن، حراست کردن	
koruyucu	کوْرُوبُچوْ	بی‌ریشه، بی‌پایه
	محافظه	
koskoca	کوْسکوْجا	برده، غلام
	گنده، بزرگ	
kosmetik	کوْسمتیک	بردگی، بندگی
	لوازم آرایش، مواد معتبر نرم کننده پوست	
koşmak	کوْشمَاك	کئمور
	دویدن، شتافتن	زغال
koşturmak	کوْشتۇرمَاك	کئمۈرجۈر
	دوایندن، دواندن	ز غال فروش
koşul	کوْشۇل	کئپىك
	شرط	سگ
kova	کوْوا	کئپرەر
		پل

köpük	کوپوک	کراوات
	کف، کف صابون و غیره	کردی - کرندی
köpüklenmek	کوپوکلنسک	وام، اعتبار بانکی
	کف کردن	کرم - کرئم
kör	کور	کرم
	کور، نایینا	
körfez	کورفز	جک اتومبیل
	خلیج	کریستال
köse	کوئسہ	بلور، کریستال
	کوسہ	کریتر - کریتر
köşe	کوشہ	معیار، مقیاس
	گوشہ، زاویہ	کریتیک
köşeli	کوشلی	بحرانی، خطرناک
	گوشیدار	کریز
köşk	کوشک	بحران
	قصر، ویلا	کوافر
kötü	کوتلو	آرایشگاه زنانه
	بد، زشت، قبیح	کوبه
kötülük	کوتولوک	قبه، گبند
	بدی، خیانت، بد جنس	کوچاک
kötümser	کوتومسر	آخوش، بغل
	بدین	کوچاکلاماک
köy	کوئی	بغل کردن، در آخوش کشیدن
	ده، دهکده، دهستان	کوچاکلاشمک
köylü	کوئیلو	همدیگر را بغل کردن
	دهاتی، روستایی	کودوژ
kral	کرال	هار، هاری، حیوان هار
	شاه، سلطان	کوکو
kraliçe	کرالیجه	فاخته، مرغ حق
	ملکه	کول
kravat	کراوات	برده، بنده، غلام

kulak	کوْلَاک	قمار
	گوش	
kulak asmak	کوْلَاک آسمَاي	اصول، قاعده
	گوش دادن، گوش کردن	
kulaklık	کوْلَاك لِنك	قربان، قربانی
	گوشی، آلت گوشی	
kule	کوْلَه	عید قربان
	برج، برج نگهبانی	
kullanılmış	کوْلَاڭتامش	گوسفند یا گوشت قربانی
	کار کرده، مستعمل، کهنه	
kullanış	کوْلَاڭش	خیال، وهم
	طرز کار کردن، طرز استعمال	
kullanmak	کوْلَاڭماك	ناقلا، شیطان، زرنگ
	به کار گرفتن، استفاده کردن	
kulp	کوْلَپ	شیطنت، مرد رندي
	دسته، گیره	
kulplu	کوْلَپلو	کورس، دوره تحصیلی، ترم
	دسته‌دار	
kulpsuz	کوْلِپسۇز	گلوله، سرب
	بی‌دسته	
kulunç	کوْلۇنچ	کورشۇندا دىزمەك
	قولنج	تیرباران کردن
kulübe	کوْلۇبە	کورشۇن کالم
	کلبە	مدادسیاه، مداد
kulüp	کوْلُوب	گرگ، کرم، حشره
	کلوب	
kum	کوْم	کورتارماک
	ماسه، شن	نجات دادن، رهانیدن
kumandan	کوماندان	کورتلۇ
	فرمانده	کومدار
kumar	کومار	کورتولماک
		خلاص شدن، نجات یافتن
kural	کورال	
kurban	کوربايَان	
kurban bayramı	کوربايَان بايرامى	
kurbanlık	کوربايَان لِنك	
kurgu	کورقۇ	
kurnaz	کورناز	
kurnazhk	کورنزا لِنك	
kurs	کورس	
kurşun	کورشۇن	
kurşuna dizmek	کورشۇندا دىزمەك	
kurşun kalem	کورشۇن کالم	
kurt	کورت	
kurtarmak	کورتارماك	
kurtulu	کورتلۇ	
kurtulmak	کورتولماك	

kurtuluş	کورتولوش	مبارک، خوش بین، باشگون
	آزادی، نجات، خلاصی	کوتلۇ اوْلسۇن
kuru	کورۇق	مبارک باشد
	خشک	کۆئىت سال
kurulamak	کورولاماک	مقدس
	خشک کردن	کوتۇ
kurulanmak	کورولانماک	قوطى، جعبه
	خشک شدن، خود را خشک کردن	کۇۋافۇر
Kurumak	کوروماک	آرایشگاه زنانه
	خشک شدن	کۆرۈت - کۆرۈھەت
kuruş	کوروش	قدرت، زور
	قروش (یک صدم لیره)	کۆرۈتلى - کۆرۈتلى
kurut	کوروروت	پېززور، پرقدرت
	کش	کۆرۈتسىز - کۆرۈتسىز
kusmak	کوسماک	ضعيف، بى قدرت
	قى کردن، استفراغ کردن	کۈرۈك
kusur	کوسور	د، دنبه، صفت
	تفصیر، گناه	کۈرۈن
kusurlu	کوسورلى	چاه
	مقصر، گناهکار	کويوجۇ
kusursuz	کوسورسوز	چاه كن
	بى تقصیر، بى گناه	کۈزۈن - کۈزۈن
kuş	کوش	پىرسىعوم، پىرسىدابى
	پرنده	کۈزۈي - کۈزۈنى
kuşbaşı	کوشباشى	شمال
	گوشت تکه تکه شده	کۈزۈن
kuşku	کوشكۇ	دختر عموم، دختر خاله
	شبىه، حالت وهم و نگرانى	کوزۇق
kutlamak	کوتلاماک	بره
	تبىيك گفتن، مبارک باد گفتن	کويومجۇ
kutlu	کوتلۇ	زىرگىر، جواهر فروش

kuyumculuk	کوچومچوڭلۇك	خم، خمراه
	زىزگىرى، جواهرفروش	
küçük	کوچوك	گوشواره
	کوچىك، رېز، بېچە	پارو
küçümsemek	کوچومسەك	
	کوچىك شىردىن، حىقىر شىردىن، سەھل گرفتن	
küçülmek	کوچولىمك	کورك، پوست، پالتو پوستى
	کوچىك شىدەن	کورت
küf	کوف	کرد
	پىك	
küfretmek	کوفراتىمك - کوفراتىمك	زبان كردى، به زبان كردى
	کفر گفتەن، فحش دادەن	
küfür	کوفرور	کوس
	دشنام، ناسزا	قەھر، قەھر بودن، دلخورى
kükürt	کوکورت	کوسماك
	گوگىرد	قەھر كردن، دلگىر شىدەن
kül	کۈل	کوسناح - کوستاناح
	خاكسىر	بى تربىت
külçe	کولچە	کوتوبخانە
	شىمش	كتابخانە
küllük	کوکۈك	کۈۋەت - کۈۋەت
	زېرسىگارى	وان حمام
külot	کوللۇت	
	شورت، تنكە، زېرىشلىوارى كوتاه	
kültür	کولتۇر	
	فرهنگ	
kültürlü	کولتۇرلى	
	بافرەنگ، متىدىن، روشن فىكر	
kültürsüz	کولتۇرسوز	
	بى فەنگ، بى معلومات	
küp	کوب	

L

L	ل	ل - ل، پانزدهمین حرف الفبای ترکی
lacivert	لاجیورت	لاجورد - لاچوردی - آبی پررنگ
laf	لaf	حرف - سخن
lafa tutmak	لاغا توتماک	به حرف گرفتن
lahana	لاهانا	لکم
lal	لال	لال
lamba	لامبا	لامپا - لامپ رادیو - چراغ اتومبیل
lânnet	لانت	لنت
lânnetleme	لانتلمه	لنت کردن
lastik	لاستیک	لاستیک - لاستیک اتومبیل و غیره
lavabo	لاوابو	دستشویی
layik	لایک	لایک - عدم مداخله دین در اداره کشور
leblebi	لبلی - لبلی	لبلی

leblebici	لببیچی	نخودچی
legen	لين	نخودچی فروش
Lehistan	لهیستان	لگن
Lehli	لهلى	لهستان
leke	لكه	لهستانی
lekelemek	لكهلمک	لكه
lekelenmek	لكهلنمک	لكهدار کردن
lekelenmek	لكهلنمک	لكهدار شدن - بی آبرو شدن
lekeli	لكهلى	لكهدار - بی آبرو
lekesiz	لكهسيز	بدون لکه - تمیز - پاکیزه - شرافتمند
leva	لوا	لوا
levent	لوانت	لوا، واحد پول بلغارستان
leylek	لىلك	جوان قشنگ، خوش قواره
leziz	لذيد	لذید
lezzetli	لذاتلى	لذید، خوشمزه، خوش طعم
Libya	ليبيا	لذید، خوشمزه، گوارا

		لیسی	منطق
lider	لیدر	رهبر، پیشوا	لوژمان
likör	لیکور	لیکور - شربت میوه الکل دار	خانه های سازمانی
liman	لیمان	بندر	لوكانتا
limon	ليمون	ليمو	رستوران، غذا خوری
limonata	ليموناتا	شربت آبلیمو	لوكوم
limonlu	ليمونلۇ	ليمودار، دارای مزه لیمو	Rahat-hallıqlı
limon tozu	ليمون توْزُر	ليمون توْزُر	Londra
		جوهر لیمو، زاج	لندن
lira	لیرا	لیره، واحد پولی ترکیه	لوفظن - لوفظن
liret	لیرت	لیره، واحد پولی ایتالیا	لطفاً
lisans	لیسان	زبان	لوزوم
liste	لیسے	دیبرستان	ضرورت، لزوم
liste	لیسته	لیست، سیاهه	lüzumlu
litre	لیتره	لیتر	لوزوملۇ
lodos	لودوس	باد جنوب، بادی که باران می آورد	لوزومسوز
lojik	لوجیک		غیر ضروری، واجب

M

M, m	م	م، شانزدهمین حرف الفبای ترکی
maaş	مااش	حقوق، دستمزد، ماهیانه
Macar	ماجار	مجار، مجاری
Macarca	ماجارجا	زبان مجاری
Macaristan	ماجاريستان	مجارستان
macera	ماجرا	ماجراء، سرگذشت
maç	ماچ	مسابقه
madalya	مادالیا	مدال، نشان
maddi	مادی	مادی
madem	مادم	مادام، تا زمانی که، وقتی که
maden	مادن	معدن، دکان
maden suyu	مادن سویبور	آب معدنی
magazin	ماغازین	محله
mağara	ماغارا	غار

mağaza	ماغازا	مغازه، دکان
mağlup	ماغلوب	مغلوب، شکست خورده
mahalle	ماحآلہ	محاله، محله، کوی
mahcup	ماحجب	کمر، باحیا
mahfaza	ماحفاظا	محفظه
mahkeme	ماحکمه	محکمه، دادگاه
mahküm	ماحکوم	محکوم
mahpus	ماحبوس	محبوس، زندانی
mahpushane	ماحپوشخانه	زندان
mahrum	ماحروم	محروم، بی بهره
mabsus	ماحصوص	مخصوص، خاص
mahvetmek	ماحو اتیمک	محو کردن، از بین بردن
mahvolmak	ماحو اولماک	محو شدن، از بین رفتن
mahzun	ماحزون	غمگین، غصه دار
mahzur	ماحزور	ناروا، منوع، مانع

makam	ماکام	کشو، گیره رخت
	مقام، پست اداری	
makara	ماکارا	نارنگی
	قرقره	
makarna	ماکارنا	مانور
	ماکرونی	
makas	ماکاس	منقل
	فچی	
makbul	ماکبول	مانکن
	مورد قبول، موردنیست	
makbuz	ماکبوز	فشارسنج
	قبض، رسید	
makul	ماکول	قارچ، چوب پنهان
	معقول، منطقی	
makyaj	ماکیاژ	منطق
	آرایش	
maliye	مالیه	مانتو، پالتوی زنانه
	اداره دارایی	
maliyet	مالیت	دیوانه، خل
	قیمت تمام شده	
malum	مالوم	منظره، چشم انداز
	علوم، آشکار	
mana	مانا	خوش منظره
	معنی	
manah	مانالی	بدمنظره، بدون منظره
	معنی دار، حرف تو دار	
manasız	ماناسیز	نجر
	بن معنی، بن مورد، بوج	
manav	ماناو	مارگارین، روغن نباتی، کره مصنوعی
	میوه فروش	
mandal	ماندال	معرفت، هنر
mandalina	ماندالینا	
	مانورا	
manevra		
	مانقال	
mangkan		
	مانکن	
manometre	مانومتره	
	مانترار	
mantar		
	مانٹک	
manto	مانتو	
	مانیاک	
manyak		
	مانظارا	
manzara		
	مانظارالله	
manzarali		
	مانظار استر	
manzarasız		
	مارانقوز	
marangoz		
	مارگارین	
margarin		
	ماریفت	
marifet		

marka	مارکا			ماشاله
		علامت، نشان		
markalı	مارکالی	مارکالی	maşrapa	ماشراپا
		علامت دار، نشان دار		آبگردان، مشیره
markasız	مارکاسیز	مارکاسیز	matbaa	مطابقاً
		بی مارک، بدون علامت		چاپخانه
marul	مارول	مارول	matem	ماتم
		کاهو		عزاء، سوگواری
masa	ماسا	ماسا	matematik	ماتماتیک
		میز		ریاضیات
masaj	ماساج	ماساج	matkap	ماتکاپ
		ماساز، مالش		مته، مته آهنه
masal	ماسال	ماسال	mavi	مایو
		حکایت، قصه		آبی
masa örtüsü	ماسا اورتوسو	رومیزی	maydanoz	مایدانوز
		ماسک	mayın	ماین
mask	ماسک	ماسک	mayınlamak	ماینلاماک
		ماسکارا		مین گذاری کردن
maskara	ماسکارا	مسخره، سرگرم کننده	maymun	مايمون
		ماسکه‌لی		میمون
maskeli	ماسکدار	ماسکدار	mayo	مایو
		ماسماوی		مایو
masmavi	ماسماوی	آبی آبی، کاملاً آبی	mazi	ماخس
		ماصراف		ماضی، زمان گذشته
masraf	ماصراف	صرف، خرج، هزینه	mazlum	ماظلوم
		ماصرافلى		مظلوم، ستم دیده
masraflı	ماصرافلى	پرخرج، پرهزینه، پرصرف	mazot	مازوٹ
		ماصوص		مازووت، نفت سیاه
masum	ماصوص	معصوم، بی گناه	mecbur	مجبر
		ماشالاح		مجبور، ناگزیر
maşallah	ماشالاح			

meclis	مجلس	نگران شدن، علاقمند شدن
	مجلس، پارلمان	
medeniyet	مدنیت	علاقمند، کنجکاو، دلواپس
	مدنیت، متمن بودن	
meğer	میر	عدس
	مگر، گویا، گو این که	
mektup	مکتوب	زردپان، پلکان
	نامه، کاغذ	
mektuplaşmak	مکتوپلاشماک	سلام
	مکاتبه، نامه‌نگاری	
melek	ملک	رحم، شفقت
	ملائکه، فرشته	
mem	مم	مرکز، وسط، میانه
	پستان، پستانک	
memeli	ممده‌لی	گلوله، تیر
	پستاندار	
memleket	ملکت	Mersin
	ملکت، کشور	بندری است در جنوب ترکیه
memnun	ممتنون	مرت
	ممnon، متشکر	جوانمرد، شجاع
memnuniyet	ممتنویت	مسافه
	ممتنویت، خوش‌وقتی، خوشحالی	مسافت، فاصله، دوری
memur	تمور	mesai
	کارمند	کار، زمان کار، اضافه کار
mendil	مندلیل	mesaj
	دستمال	مساچ
menekşe	مئکشے	پیغام، خبر
	گل بنشه	mesela
merak	مراک	مثال
	نگرانی، دلواپسی، علاقه	meslek
meraklanmak	مراکلانماک	شغل، حرفه، کار
		سلکتاش
		هم‌شغل، هم‌حرفه، همکار

meşgul	مشغول	لباس یا هر چیز مخصوص یک فصل
	مشغول، اشغال شده	
meşgul etmek	مشغول اتمک	میدان، فضای باز وسیع
	معطل کردن، وقت کسی را گرفتن	میدان ورمهک
meşin	مشین	امکان دادن، فرستادن
	جرم	میوا
meşrubat	مشربات	میوه
	نوشیدنی‌های بدون الکل	میوه‌دار
meth	متخ	مزار
	تعریف، تمجید	مزار، قبر، گورستان
methetmek	متخ اتمک	مزارلیک
	تعریف کردن، تمجید کردن	قبرستان، گورستان
metot	متوث	mezbeta
	روش، طرز، متد	مذباها
metre	متره	کشتارگاه، صلاحخانه
	متر	مذهب
metrekare	متره کاره	مژون
	مترمربع	قارع التحصل
metres	مترس	مژونیت
	زن یا رفیق نامشروع یک مرد	قارع التحصلی
mevki	موکسی	mintika
	مقام، منصب، موقعیت	منطقه، ناحیه
mevkili	موکبی	mısır
	صاحب مقام	مشیر
mevlâ	مولا	ذرت، بلال
	مولا، سرور، آقا	Mısır
mevlit	مولیت	منصیر
	ولادت حضرت محمد	کشور مصر
mevsim	موسمیم	Misırlı
	موسم، فصل	متصشرلن
mevsimlik	موسمیم‌ایک	مصری، اهل مصر
		مشتل مشتل
		حالت راحت و آرام خواب

mızıka	مئزیكا	مواد معدنی
	دسته موزیک، سازدهنی	
mızrak	مئزراک	مینی بوس
	نیزه	مینی جیک
mide	میده	کوچلو، خیلی کوچک
	معده	مینی موئم
mikrop	میکروب	حداقل
	میکروب، شخص مضر و بدجنس	
miktar	میکtar	مفت
	مقدار	
millet	میلت	صیراث، ارثیه
	ملت، طایفه	
milletvekili	میلت وکیلی	وارث
	نایابنده مجلس شورای ملی	
millî	میکی	همان
	ملی	
millileştirmek	میکی لشیرمک	همان نواز
	ملی کردن	
milliyetçi	میکیتچی	قصاص، مقابله به مثل
	ملیت پرست	
milyoner	میلیونر	میزاح
	میلیونر	شوخی
mimar	میمار	میزاحچی
	معمار	آدم شوخ طبع، فکاهی نویس
mimarlık	میمارلیک	مؤیپلیا
	معماری	
minare	میناره	مبل، میز و صندلی
	مناره	
minder	میندر	موزیپلیالی
	پشتی، مخدہ	
mineral	مینه رال	خانه مبله، مبلمان
		مودا
		مد
		مودل
		مدل، الگو، طرح

modern	مُؤْدَرْن	مُدرِّن، جَدِيد	muhtar	مُوْحَتَار
moğol	مُوشْغُول	مُغْوَل	mukaddes	رِيش سفید محله، كَدْخَدا موْكَادَس
mola	مُواْلَا	فَاصِلَة، تَفَصِّس	mukallit	مُوكَالِيت
montaj	مُوتَنَازِر	مُونَتَازِر، بِهِ هُم وَصَلَ كَرَدَن قَطَعَات	mukavele	تَقْليِيد كَنْتَنَدَه قرَارَادَاد، كَنْتَرَات
mor	مُؤْرَ	كَبُود، بَنْفَش	mum	مُومَ
moral	مُؤْرَال	روَحِيَّه، خُلُق	muntazam	شَعْم مُونَتَازَام
morarmak	مُؤْرَارِماَك	كَبُود شَدَدَن، بَنْفَش شَدَدَن	murat	مُورَات مراد، آرزو، كَام
morg	مُؤْرَك	مُؤْرَك	murdar	مُورَدَار مُورَدَار، نِجَس
		سُرْدَخَانَه بِيمَارِسْتَان جَهَت نَكْهَدَارِي مُوقَت	musahip	مُوْصَاحِيَّه
		مُرْدَگَان		هَم صَحْبَت، دُوْسَت
mucize	مُوجِيزَه	مُعْجِزَه	musakka	مُؤْسَاكَاه
muhabbet	مُواْحَابَت	مُحَبَّت		مسَمَای بَادِمَاجَان با گُوكَشت
muhakkak	مُواْحَاكَاه	مُحَكَّق، بَدَوْن شَك	musiki	موْسِيَّقَى
muhalefet	مُواْحَالَفَت	مُخَالَفَت، ضَدِيَّت	muska	مُؤْسَكَاه
muharrem	مُواْحَارَم	مُحَارَم (ماه اول تقویم قمری)		دُعا، دُعَائِيَّه كَه بَيْنَه و بَازَو مَى بَنْدَند
muhibir	مُواْحِبَر	خَبَرْدَهْنَدَه، مُخْبِر	musluk	مُؤْسَلُوك شِيرَآب
muhtaç	مُواْحَاجَ	مُحَاجَّه، نِيَازَمَنَد	muşmula	مُؤْشَمُولَا
		مُحَاجَّه، نِيَازَمَنَد	mutbak	مُؤْسَبَك ازْكِيل
			mutlaka	آپْزِخَانَه مُؤْنَلاَكَا

		حتماً، مطلقاً	münasebetli	موناسب‌الى
mutlu	مُوْتَلِّو	خوشبخت، خوشوقت	münasip	شایسته، بجا، متناسب
mutluluk	مُوْتَلِّوك	خوشبختی، سعادت	mürrettebat	موئسس، مناسب
mutsuz	مُوْتَسُوْز	بدبخت، کسی که خوشبخت نیست	mürteci	خدمه‌ها و نفرات یک هواپیما یا کشتی
mutsuzluk	مُوْتَسُوْزِلُوك	بدبختی، بدشانس	müsaade	کهنه‌پرست، مرتفع
muz	مُوْز	موز	müsaade edermisiniz	موساده‌آده‌درمی‌سینز
mücevher	مُوجُور	جواهر آلات، گوهر	müsait	اجازه می‌دهید، اجازه بده
müdürü	مُودُور	مدیر، اداره‌کننده	müslüman	مساعد، موافق
müebbet	مُوْبَات	ابدی، دائمی	müşteri	موسومان
müezzin	مُوْأَذِّين	مؤذن، اذان‌دهنده	müteahhit	مسلمان
müfettiş	مُوقَيْش	بازرگ، تفتيش‌کننده	mütercim	مشتری، خریدار
müjde	مُوْزَدَه	مؤذد، بشارت	müthiş	مقاطعه کار، کترانچی
mükemmel	مُوكَمَل	کامل، تمام و کمال	müze	مترجم
mülteci	مُولْتَجِي	پناه‌نده، پناه برندۀ	müzik	وحشتناک، دهشت آور
mümkün	مُوْمَكُون	ممکن	müzikal	موزه
münasebet	مُونَاسِبَت	مناسب، رابطه، بستگی		موزیک، موسیقی

N

N, n	ن
nabız	ن، نـ، هـدـهـمـيـنـ حـرـفـ الـبـاـيـ تـرـكـيـ
nabız	تابـقـصـ
nadir	نبـضـ
nadir	نـادـيرـ
nafaka	نـادـرـ، كـمـيـابـ
nafaka	نـافـاكـاـ
nağme	مـخـارـجـ زـنـدـگـيـ، مـعـاشـ
nağme	نـاخـمـهـ
nahoş	نـعـمـهـ، آـواـزـ
nahoş	نـاحـوـشـ
nakış	نـاطـلـوبـ، نـاـپـسـندـ
nakış	نـاـكـشـ
nakit	نـقـشـ، نقـشـ روـيـ پـارـچـهـ
nakit	نـاـكـيـتـ
nakliyat	نـقـدـ، پـولـ نـقـدـ
nakliyat	نـاـكـلـيـاتـ
nakliye	حـمـلـ وـ نـقـلـ، نـقـلـ وـ اـنـتـقـالـ
nakliye	نـاـكـلـيـهـ
nalbur	نـقـلـيـهـ، وـسـيـلـهـ نـقـلـيـهـ
nalbur	نـالـبـورـ
namaz	پـيـجـ وـ مـهـرـ
namaz	نـامـازـ
namaz kılmak	نـماـزـ كـتـلـمـاـكـ
namaz kılmak	نـماـزـ خـوـانـدـنـ

namazlık	نـامـازـلـكـ
	جانـماـزـىـ، سـجـادـهـ
namazsız	نـاماـزـسـىـزـ
	بـيـ نـماـزـ
namert	نـاـمـرـتـ
	نـامـرـدـ، نـاجـوـانـمـرـدـ
namlı	نـاـمـلـىـنـ
	نـامـدـارـ، مشـهـورـ
namus	نـاـمـوـسـ
	نـامـوـسـ، شـرـفـ
namuslu	نـاـمـوـسـلـوـ
	بـاـنـامـوـسـ، باـشـرـفـ
namussuz	نـاـمـوـسـسـوـزـ
	بـيـ نـامـوـسـ، بـيـ شـرـفـ
nane	نـانـهـ
	نـعـنـاعـ
nankör	نـانـكـوـرـ
	نـمـكـنـشـنـاسـ
nar	نـارـ
	اـنـارـ
nâr	نـارـ
	آـنـشـ، جـهـنـمـ
nara	نـارـاـ
	نـعـرـهـ، فـرـيـادـ
nargile	نـارـگـيـلـهـ
	خـلـيـانـ، قـلـيـانـ
narin	نـارـينـ
	رـيزـ، نـازـكـ
nasıl	نـاسـتـلـ
	چـطـورـ، چـگـونـهـ
nasılsa	نـاسـتـلـسـاـ

	هرچه باشد، به هر تقدیر	nefret	نفرت
nasır	ناسیر		نفر، از جار
	زگیل، میخچه انگشتان دست و پا	negativ	نگاتیو
nasırlı	ناسیرلی		منفی
	میخچه دار	nehir	نهیر
nasihat	ناصیحات		رودخانه بزرگ
	نصیحت، اندرز، پند	nekadar	نه کادار
nasip	ناصیب		چقدر، چه مقدار
	نصیب، قسمت	nem	نم
naylon	نایلوں		نم، رطوبت
	نایلون	nemlenmek	نملنیک
naz	ناز		مرطوب شدن، نمناک شدن
	ناز، عشوه	nemli	نملى
nazikâne	نازیکانه		نمدار، مرطوب
	مودبانه، باظرافت	nenni	نمی - نه نی
nazlanmak	نازلانماک		لامبی
	ناز کردن	nerde- nerede	نرده - نرده
nazlı	نازلى		کجا، کجاست
	نازدار، بی میل	nerden- nereden	نردن - نرده
ne	نه		از کجا
	چه، چی، چه چیز	nereye	نرده یه
neden	ندن - نه دن		به کجا
	چرا، برای چه، سبب، علت	nerede	نرده
nedense	ندنسه		کجاست
	بی خود و بی جهت، به دلیل نامعلوم	nereden	نرده
nefes	نفس		از کجا
	نفس	nereli	نرهلی
nefes almak	نفس آلماس		اهل کجا، کجایی
	نفس کشیدن	neresi	نرہسی
nefis	تفییس		کجایش
	مطلوب، بسیار خوب، عالی	nereye	نرده یه

		به کجا	nikâh	نیکاح
nesil	نسیل	نسل، دودمان	nikâh kıymak	نیکاح کتیماک
neşe	نشه	نشه، خوشحالی		نکاح خواندن، عقد کردن
Neşelendirmek	نشه لندیرمک	شاد کردن، خوشحال کردن	nikâhlı	نیکاحلى
neşelenmek	نشه لنمک	خوشحال شدن، شاد کردن	nikâhsız	زن یا شوهر عقد شده، مشروع
neşeli	نشهلى	بانشاط	nikâhlamak	بدون نکاح، زن یا شوهر غیرمشروع
neşesiz	نشهسیز	بی نشاط، غمگین	nikâhlanmak	نیکاحلانماک
net	نت	غالص، صاف	nimet	نیمت
nevi	نوی	نوع، طور، جور	nine	نینه
nevruz	نوروز	نوروز، عید نوروز	nişan	مادریزگ، پرزن
nezir	ندیر	نذر	nişanlamak	نیشان
nezle	نزله	نزله، سرماخوردگی	nişanlanmak	علامت، نشانه
nezle olmak	نزله اوْلماک	نزله شدن، سرماخوردگی	nişanlı	نامزد کردن
nice	نیجه	چطور، چگونه	nişanlı	نامزد شدن
neçel	نیچل	کبیت، مقداری	nitekim	نیته کیم
niçin	نیچین	برای چه، چرا	nitelik	چگونگی
			niyet	نیت
			nizamlı	نیزاملى
				قصد، نیت

nizamsız	منظم، پانظم نیزامساز	nöbetçi	نوبتچی نگهبان، کسی که کشیک می‌دهد
Noel baba	بی نظم، غیر منظم نیوال بابا بابانوئل	nöbetçilik	نوبتچیلیک نگهبانی، کشیک دادن
nohut	نخود نوحوت	nöbetleşme	نوبت لشه به نوبت کاری را انجام دادن
noksan	کمبود، کم و کسر نوكسان	numara	نومارا نمره، شماره، حق بازی
nokta	نقطه، محل، جا نوكتا	numaracı	نوماراجن حق باز، شارلاتان
normal	نورمال معمولی، طبیعی، عادی	numune	نمونه
Norveç	نروژ نوروج	nutuk	نوتونک نطق، سخترانی
Norveççe	نروژچه زبان نروژی، به زبان نروژی	nüfus	نوفوس نفوس، جمعیت، مردم
Norveçli	نوروجلی اهل نروژ، نروژی	nüfus etüdleri	نوفوس چوژدانلى نوفوس چوژدانلى شناسنامه
not	نوت یادداشت، نمره‌ای که معلم به شاگرد می‌دهد	nüfus kağıdı	نوفوس کالانلى ورقه هویت
not almak	نوت آلماك نمره گرفتن از معلم	nüfus sayımı	نوفوس ساییمی سرشماری
noter	نوتیر دفتر استناد رسمی، دفتر ثبت استناد، محضر	nükte	نوكته لطیفه، مزاح
noterlik	نوتولیک دفترخانه استناد رسمی	nükteci	نوكته‌جى لطیفه‌گو، مزاح‌گو، بذله‌گو
not tutmak	نوت توت ماک یادداشت کردن		
nöbet	نوبت نوبت، نوبه، کشیک		

O

O	اوْ - اوْ	هیجدهمین حرف الفبای ترکی
ocak	اوْجاڭ	اجاق، کوره
oda	اوْدا	اتاق
odacı	اوْداجىن	پیشخدمت اداره
odun	اوْدون	هیزم، کنده
oduncu	اوْدوئۇچۇر	هیزم شکن، هیزم فروش
of	اوْ	اوف، آه
oflamak	اوْغلاماڭ	آه و اوف کردن
oğalamak	اوْغلاڭماڭ	مالیدن، سائیدن، مشت و مال کردن
oğlan	اوْغلان	پسر، پسر بچه، بچه بی ریش
oğlancı	اوْغلانچى	بچه باز
oğmak	اوْغماڭ	مالیدن، سائیدن، مالش دادن
oğul	اوْخوئۇل	فرزند، پسر
oğuşturmak	اوْخۇشتۇرماك	مالش دادن، به هم مالیدن

oh	اُنچ	به، چقدر خوب (هنگام تائید موردی گفته می شود)
ok	اُنچىكى	تیر (کمان)
okçu	اُنچچۇر	تیرانداز، تیرساز
okşamak	اُنچشاماڭ	نوازش کردن، ناز کردن، شبیه بودن
okul	اُنکۈر	مدرسہ، دبستان و دیبرستان
okulöncesi	اُنکۈرلۈنچەسى	آمادگی، دوره قبل از دبستان
okuma	اُنکۈمَا	خواندن، سواد
okumayazma	اُنکۈمَا يازما	سواد خواندن و نوشتن
okumak	اُنکۈمَاڭ	درس خواندن، خواندن
okumuş	اُنکۈمۈش	تحصیل کرده، باسواند
okuyucu	اُنکۈيۈچۈر	خواننده، آوازخوان
ol	اُنل	شو، بشو
olabilir	اُنلايىلېر	می تواند باشد، ممکن است
olacak	اُنلاجاك	ممکن، امکان پذیر، خواهد شد
olağan	اُنلاغان	

olağandışı	قابل انجام، معمولی، عادی اُلَّاْغَانِ دَشْنِي	olmayacak	اُلْمَا ياجاڭ نخواهد شد، غیرممکن، نشدنی
olağanüstü	خارق العادة اُلَّاْغَانِ اوْسْتَر	olmaz	اُلْمَاز نمی شود، نشندنی
olamaz	فوق العادة اُلَّاْمَاز	olmuş	اُلْمُوْش انجام شده، پخته شده
olanak	غير ممکن است، امکان پذیر اُلَّاْنَاك	olsun	اُلْسُونَن باشد، عیین ندارد
olanaklı	ممکن، امکان اُلَّاْنَاكلى	olumlu	اُلْلَوْمَلۇ مبہت، شدندی
olanaksız	ممکن، امکان پذیر اُلَّاْنَاكسىز	olumsal	اُلْلَوْمَسال ممکن
olası	محتمل اُلَّاسِنِي	olumsuz	اُلْلَوْمَسوز منفی، نشندنی
olay	واقع، حادثه اُلَّاِي	olur	اُلْلَور می شود، ممکن است، باشد
oldukça	تشکل، تکون، طرز موجود شدن اُلْلَوْكچا	oluş	اُلْلَوْش تشکل، تکون، طرز موجود شدن
olgun	ناحد امکان، بقدر کافی اُلْقُونَن	oluş mak	اُلْلَوْشماڭ تشکیل شدن، تشکیل یاقتن
olgunlaşmak	رسیده، پخته، کمال اُلْقُونَن لاشماڭ	oluşturmak	اُلْلَوْشتوْرماڭ تشکیل دادن، ایجاد کردن
olgunluk	کامل شدن، تکمیل شدن اُلْقُونَن لوكى	omur	اُلْمُور مهره های ستون فقرات، استخوان
olmadık	رسیدگی، پختگی، کمال اُلْمَادِنِك	omurga	اُلْمُورقا ستون فقرات
olmak	کار غیر ممکن اُلْمَاكِى	omurilik	اُلْمُورا يېلېك مغز حرام، نخاع شوکى
olmamış	شدن، بودن، موجود بودن اُلْسَاماشش	omuz	اُلْمُوز شانه، دوش
	نشده، نارس	ona	اُوتَا

onarım	اُوتارنم	به او تعمیر	onurlanmak	اوْتُورلَانْمَاك مفخر شدن، آبرو پیدا کردن
onarmak	اُوتارماک	تعمیر کردن	onursal	اوْتُورسال النخاری
onaylamak	اُوتایلاماک	تصویب کردن، تائید کردن، موافقت	onursuz	اوْتُورسوْز بی آبرو، بی حیثیت
onaylı	اُوتایلیں	تصویب شده، تائید شده	ora	اوْرا آنجا
onaysız	اُوتایسیز	تصویب نشده، تصدیق نشده	oramiral	اوْرآمِيرال دریابد
onbaşı	اُون باشىن	سرچو خە	oran	اوْران نسبت، تناسب
onca	اُوتجا	به نظر او	ordu	اوْردوْ ارتش، لشکر، قشون
onda	اُوندا	نژد او، پیش او	ordu evi	اوْردوْ اوْرى باشگاه افسران
ondan	اُوندان	از او، از آن	organ	اوْرقاران عضو، (اعضاء بدن)
onlar	اُوتلار	آنها، ایشان	organizma	اوْرقارئیزما تشکیلات، سازمان
onsuz	اُوتسوْز	بدون او، بی آن	orgeneral	اوْرگنرال ارتشد
onu	اُوتۇ	او را، آن را	orijinal	اوْریژینال اصلی، اصل، نسخه اصلی
onun	اُوتۈن	مال او، مال آن	orman	اوْرمان جنگل، بیشه
onur	اُوتۇر	شرف، آبرو، حیثیت	ormancı	اوْرمانچىن جنگلبان
onurlandırmak	اُوتُرلَانْدِرماک	مفخر کردن، آبرو دادن	ormancılık	اوْرمانچىلەك جنگلبانی
			ormanlık	اوْرمانلىك

oroştu	محل جنگل، جای جنگلی	oruç tutmak	اوروج توتماک
orta	فاحشه، روپی	oruç yemek	روزه گرفتن
ortaçağ	اوْرَتَاچَاغْ	ot	اورچ
ortadoğu	قرون وسطی (۳۹۵ – ۱۴۰۳ میلادی)	otarmak	علف، سبزه، آتش
ortak	اوْرَتَاکِ	otarmak	اوْتارماک
ortaklışa	اوْرَتَاكِ لاشَا	otel	چرانیدن، چراندن
ortaklık	اشتراکی، دسته جمعی اوْرَتَاكِ لىكْ	otçul	اوْتچۇل
ortalama	اوْرَتالاما	otelci	علغخوار، حیوانات علغخوار
ortalık	میانگین، به طور متوسط اوْرَتالىكْ	otel	اوتل
ortam	گیرودار، محیط، درین اوْرَتام	otelcilik	هتل، مهمانخانه
ortaokul	اوْرَتَاوْكُول	otelci	اوْتەلچى
oruç	مدرسة متوسطه (راهنمایی) اوروج	otelcilik	مهمانخانه‌چی، صاحب هتل
oruç açmak	روزه	otlamak	اوْتلاماک
oruç bozmak	افطار کردن، باز کردن روزه اوروج بىزىماك	otluk	چریدن، مفتخوری کردن
oruçlu	روزه شکستن، روزه باطل کردن اوْرَوچلىڭ	oto	اوْتلوڭ
	روزه‌دار	otobüs	اتوبوس، ماشین
		otopark	اتوبوس
		oturacak	محل پارک اتومبیل
		oturmak	اوْتۇرماک

نشستن، ساکن شدن، جا افتادن oturmuş اوْتۇرۇمۇش	هر چیزی که روی آن کنده کاری شده باشد oynak اوْیناک
مستقر شده، جا افتاده oturtmak اوْتۇرتماک	لق، متحرک، شل، سبک و جلف در مورد زن‌ها و دخترها
نشاندن، نشاییدن oturuş اوْتۇرۇش	بازی کردن، رقصیدن، تکان خوردن، دست کاری کردن چیزی
طرز نشستن ova اوْوا	اویناماسک اوْیناماک به بازی گرفته شده، ریشخند شدن
جلگه، دشت oval اوْفال	oynanmak اوْینانماک
بیضی، تخم مرغی شکل ovalamak اوْفالاماک	منرس، رفیق نامشروع زن یا مرد
بین دو دست مالیدن، مشت و مال کردن ovmak اوْماک	oynatmak اوْیناتماک
مالیدن، مالش دادن، ساییدن ovuşturmak اوْۇشتۇرماك	به بازی گرفتن، سر دواندن، بازی دادن
دو چیز را به هم مالیدن oy اوْىى	oya اوْيسا در صورتی که، با وجودی که
رای، فکر oyalamak اوْيالاماک	oyun اوْيۇن بازی، رقص نمایش، مسخره بازی
سر دواندن، معطل کردن oydurmak اوْيدۇرماك	oyunbaz اوْيۇنباز حقه باز، حیله گر، قمار باز
حک کردن یا کنده کاری کردن به وسیله دیگری oyma اوْيىما	oyunbozan اوْيۇنبوزان دغل باز، جغل باز، کسی که بازی را به هم منزند.
كنده کاری، منبت کاری oymacı اوْيىماچى	oyuncak اوْيۇنچاک بازیچه، اسباب بازی
استاد کنده کاری یا منبت کاری oymak اوْيىماک	oyuncaklı اوْيۇنچاکچى اسباب بازی فروشن، سازنده اسباب بازی
کنندن، حک کردن oymali اوْيىمالى	oyuncu اوْيۇنچو بازیکن
	ozan اوْزان شاعر، شاعر توده مردم

عصبانیت

öfkelendirmek از فکه لند برمک
عصبانی کردن

öfkelenmek از فکه لئمک
عصبانی شدن

öfkeli از فکه لمی
عصبانی

ögle اولیله
ظهر، ناهار، نهار

ögrenci از بیرنچی
دانش آموز، دانشجو

öğrenim از بیرنیم
تحصیل، تعلم

öğrenmek از بیرنمک
یاد گرفتن

öğretim از بیرتیم
تدریس

öğretmek از بیرتمک
یاد دادن، تعلیم دادن

öğretmen از بیرتمن
معلم، آموزگار، دبیر

öğretmenlik از بیرتمنلیک
معلمی، شغل معلمی، آموزگاری

öğücü از بیوجو
مداح، مدح کننده

ögünmek از بخونمک
از خود تعریف کردن، بر خود بالیدن

ögüt از بخوت
پند، نصیحت

ögütlemek از بخوتلمک
پند دادن، نصیحت کردن

Ö

Ö	او - او
	نوزدهمین حرف الفبای ترکی
öbür	اُببور آن دیگری، آن يكى
öbürsü	اُببورسو دیگری، آن دیگری
öç	اُچ انتقام، کینه
öç almak	اُچ آلماک انتقام گرفتن، انتقام جویی
ödeme	اُردمه برداخت
ödemek	اُردمک برداخت کردن
ödenek	اُردنک اعتبار، تأمین اعتبار
ödenti	اُردنتسی حق عضویت
ödeşmek	اُردوشمک تصفیه حساب کردن
ödetmek	اُردوتمک وادرار به برداخت کردن
ödev	اُردو وظیفه، تکلیف دانش آموزان یا دانشجویان
öf	اُرف أَفْ (برای شکایت و نفرت)
öfke	اُرفکه أَرْفَكَه

öksürmek	اوکسورمک سرفه کردن	کشندہ، قاتل
öksürtmek	اوکسورتمک به سرفه درآوردن	اولدورمک کشتن، به قتل رساندن
öksürtülü	اوکسورتچو سرفه آور	اولدورتمک کشتن به وسیله دیگری، به قتل رسانیدن
öksürük	اوکسوروک سرفه	اولدوروجو کشندہ، هر چیزی که کشندہ است
öksürüklü	اوکسوروکلو کسی که زیاد سرفه می کند	اولدورولمک کشته شدن
öksüz	اوکسوز پیغم، بی کس	اولمک مردن، از بین رفتن
öküz	اوکوز گاؤنر، به مفهوم احمق و نفهم به کار می رود	اولمیش مرده، از بین رفته
öküzdili	اوکوز دیلی گل گاؤزبان	اولو جسد (مرده)، بی جان
öküzlük	اوکوزلوك حمقات، احمق، خربت	اولوم مرگ
ölçek	اولچمک مقیاس، ظرف اندازه گیری	اولوملوک پول دفن و کفن، خرج مردن
ölçmek	اولچمک اندازه گیری، اندازه گرفتن	اولومسوز بدون مرگ، فناپذیر، ابدی
ölçü	اولچو مقیاس، اندازه، واحد اندازه گیری	اومور عمر
ölçülmek	اولچولمک اندازه گرفته شدن	اومورسومک زندگی راحت کردن
ölçülü	اولچولو به اندازه، به مقدار، معقول	اون پیش، جلو
ölçüsüz	اولچوسوز بی اندازه، بی حساب، کنایه از زیاد بودن	اون آیاک پیشو، جلو
oldüren	اولدورن	اون بیلگی معلومات مقدماتی، مبانی

önce	اُنچه	دوراندیشی
	ابتداء، قبل، پیش تر	
önceden	اُنچه دن	مانع شدن، جلوگیری کردن
	از قبل، از پیش	
önceleri	اُنچه لری	اُنلوك
	زمان های قبل، سابقاً	پیش بند، روپوش دانش آموزان
öncelik	اُنچه لیک	اُن پلان
	ترجم	طرح اولیه، طرح مقدماتی، مرحله اول
öncü	اُنچو	اُن سوز
	پیشرو، جلودار	مقدمه
önder	اُندر	اُنیموزدکی
	رهبر، پیشاوا	چیزی که در جلوی ما هست، آینده
önderlik	اُندرلیک	اُنونه چنکماک
	رهبری، هدایت	مانع شدن، جلو کسی آمدن
öndişler	اُن دیشلر	اُنونه گلن
	دندان های جلو	هرچه جلویش می آید، هرچه پیش آید
önem	اُننم	اُنونو آلماك
	اهمیت، بالاهمیت	جلوگیری کردن، پیشگیری کردن
önemli	اُنملی	اُنونو کسمک
	مهم، بالاهمیت	جلو کسی را گرفتن
önemsemek	اُنمسمک	öpmek
	مهم شمردن، اهمیت دادن	بوسیدن، بوسه زدن، ماج کردن
önemsiz	اُنمسیز	öpücüük
	بی اهمیت، بی ارزش	اُرپوجوک
önerge	اُنرگه	بوسے کوچک (در مورد بچه ها)
	لایحه، پیشنهاد کتبی	öpülmek
önermek	اُنرمهک	اُرپولمک
	پیشنهاد کردن	بوسیده شدن
öngörmek	اُن گئورمک	öpüls
	در نظر گرفتن	اُرپوش
öngörü	اُن گئورو	بوسه
		öpüşmek
		هدیگر را بوسیدن
		ördek
		اُرودک
		ارک، مرغابی

ördekbaşı	اُزوردک باشىن ونگ سبز، سر اردک	روباز، بدون پوشش
örgü	اُزورگو باخندگى	پافندە
örgüç	اُزورگوچ باخته، چىز باخته شده	عنكبوت
örgüt	اُزورگوت تشكيلات، سازمان	اُزورومجك آخىن تار عنكبوت
örgütlemek	اُزورگوتلىمك سازمان دادن	آن طرف
örgütlenmek	اُزورگوتلىتمك سازمان يافتىن	آذوقه منزل، خرده رىزه، خرت و پرت
örme	اُزورمه عمل باختن، باخته، باخندگى	اُزىزى از آن وقت تا به حال
örmek	اُزورمك باختن، آجرچىنى كردن در بىانى	آن دىگرى، آن يكى
örneğin	اُزورنىيىن به عنوان مثال، مثلاً	آواز خواندن پىرندگان
örnek	اُزورنىك نمونه، مدل، سرمشق، مثال	اُزىزورو براي، به خاطر، به جهت
örtbas	اُزورت باس روپوشى كردن، ماست مالى كردن	اُزورومك مدح كردن، ثنا گفتىن
örtmek	اُزورتمك پوشانىدىن، روپوشى كردن	اُزورو جو مداح، ستايىش كىتىنده
örtü	اُزون روپوش، سرپوش	اُزولولمك مدح شىدن، ستوه شىدن
örtük	اُزورتوك سرپوشيده، سربىسته	اُزورونمك فخر كردن، ستايىش كردن
örtülü	اُزورتولو پوشانىيده، سربىسته	اُزويكتىر حڪايت
örtüsüz	اُزورتسوسۇز	آن طور، آن چىنин
örücü	اُزوروجو	
örümcek	اُزورومجك	
öte	اُزورته	
öteberi	اُزورىبرى	
öteden beri	اُزورىدىن برى	
öteki	اُزورتكى	
ötmek	اُزورتمك	
ötürü	اُزورتورو	
övmek	اُزورومك	
övücü	اُزورو جو	
övülmek	اُزورولمك	
övünmek	اُزورونمك	
öykü	اُزويكتىر	
öyle	اُزويله	

öz	اُز	در آرزوی چیزی یا کسی بودن
	جوهر، ذات، اصل، حقیقی	
Özbek	اُزبیک	مغزدار
	اوزبک	
özdeş	اُزدش	عصاره، جوهر
	همانند، مثل هم	
özel	اُززل	عذر، معذرت، عیب و نقص
	مخصوص، خصوصی، شخصی	
özellik	اُزگیک	اوزور دیلمک
	خصوصیت، قابلیت	معذرت خواستن
özellikle	اُزگیکله	عذردار، معذور
	خصوصاً، بخصوص	
özen	اُززن	بدون عذر، بی عیب و نقص
	اعتنای، اهمیت، سعی و اهتمام	
özendirmek	اوزن دیرمک	
	به هوس آوردن، جلب علاقه کردن	
özenli	اُززنلی	
	با میل و رغبت، با علاقه و کوشش	
özensiz	اُزنسیز	
	بی اعتمای، بی علاقه، بین دقت	
özet	اُزرت	
	خلاصه	
özetlemek	اوزتلیمک	
	خلاصه کردن، مختصر کردن	
özgür	اُزگور	
	آزاد، حر	
özgürlük	اُزگورلوک	
	آزادی	
özlem	اُزلم	
	حسرت، آرزو، میل	
özlemek	اوزلمک	

P

P

pabuç	پابوچ	پاپوش، کفش بدون ساق
paça	پاچا	پاچه شلوار، کله پاچه
paça suyu	پاچا سویور	آب کله پاچه
paçavra	پاچاورا	پارچه کهنه، پارچه دست پاک کنی، آدم کثیف، لجن و پست
pahalanmak	پاحالانماک	گران شدن، بالا رفتن قیمت
pahalı	پاحالان	گران
paket	پاکت	بسته، بسته‌بندی
palamut	پالاموت	نوعی ماهی، نوعی بلوط که میوه‌ای خوردنی دارد
palas	پالاس	پالاس، هتل لوکس
palavra	پالاورا	لاف، گفتار بیهوده
palavracı	پالاوراجی	لافزن

palto	پالتو	پالتو
pamuk	پاموک	پنبه
pamukçuk	پاموکچوک	برفک یا جوش‌های اطراف دهان بچه‌ها
pamuklamak	پاموکلاماک	کپک زدن
pancar	پانچار	پانچار
panik	پانیک	وحشت، هول و هراس
pansuman	پانسومان	پانسومان، بستن زخم
pantolon	پانتولون	شلوار
papağan	پاپاگان	طوطی
papatya	پاپاتیا	گل بابونه
para	پارا	پول
para basmak	پارا باسماک	چاپ اسکناس
para biriktirmek	پارا بیریکتیرمک	بول جمع کردن
para bozmak	پارا بوژماک	بول خرد کردن
para canlısı	پارا جانلشیسن	بول پرست، پولکی
para cezası	پارا جزاسی	پارا جزاسی

para cüzdanı	پارا جوزدانی	جریمه نقدی	parçalanmak	پارچالانماک
		کیف پول		تکه تکه شدن، قسمت قسمت شدن
para çekmek	پارا چکمک		pardesü	پارتسو
		از بانک پول گرفتن		پالتو بارانی، پالتوی نازک
Para etmek	پارا اتمک		pardon	پاردون
		ارزش داشتن، ارزیدن		یخشید
para kazanmak	پارا کازانماک		parfüm	پارfüم
		پول درآوردن، سود بردن		بوی خوش، بوی عطر و گلاب و ...
para koparmak	پارا کوپارماک	گوش برقی کردن، پول از کسی گرفتن	parıldamak	پاریلدااماک
				برق زدن، درخشیدن
paralamak	پارالاماک		park yapmak	پارک یاپماک
		پاره پاره کردن		پارک کردن اتوبیل
paralanmak	پارالانماک		parlak	پارلاک
		پولدار شدن، به پول رسیدن		درخشان، نورانی، براق
paralı	پارالان		parlamak	پارلاماک
		پولدار		درخشیدن، برق زدن
paramparça	پارام پارچا		parlamento	پارلامتو
		تکه پاره، ریز ریز		پارلمان، مجلس شورای ملی
parasız	پاراستر		parlatmak	پارلاتاماک
		بی پول، مجانی		درخششده کردن، برق انداختن
parasızlık	پاراستزلنک		parmak	پارماک
		بی پولی، فقر		انگشت
paraşüt	پاراشوت		pars	پارس
		چترنجات		بوزپلنگ
paraşütçü	پاراشوتچو		pas	پاس
		چتربار		زنگ، زنگار، زنگ فلزات
parça	پارچا		pasaport	پاساپورت
		تکه، قسمت، قسمتی از موزیک		پاسپورت، گذرنامه
parçalamak	پارچالاماک		pasif	پاسیف
		تکه تکه کردن، قسمت کردن		غیرفعال، آدم بی فایده و بی خاصیت
			paslanmak	پاسلانماک

pashı	پاسلی	زنگ زدن، زنگار بستن	patlangıç	پاتلانقچ
		زنگ زده		طرقه، طرقه بازی بچه‌ها
paspas	پاس پاس	کفش پاک کن، پادری	patlatmak	پاتلانماک
		پاستا		ترکانیدن
pasta		شیرینی	patlayıcı	پاتلانینچی
				مواد منفجره، محترقه
pastacı	پاستاجنی		pathıcan	پاتلنجان
		شیرینی فروش، شیرینی پز		بادمجان
pastane	پاستانه	مغازه شیرینی فروشی، قنادی	patron	پاترۇن
		پاسترما		صاحب کار، رئیس، مدیر
pastırma	پاسترما	گوشت دود داده شده و خشک شده	pavyon	پاویون
				کلوب، محل مشروب خوری با ساز و آواز
paşa	پاشا		pay	پای
		تیمسار		سهم، حصه، قسمت
patates	پاتناس		paydos	پایدؤس
		سبب زمینی		هتلگام تعطیلی کار گفته می‌شود، کار تمام
patent	پانتنت	حق اختراع، حق ثبت شده	paylaşmak	پایلاشماک
		پاتردا تماک		بین خود تقسیم کردن
patırdatmak		سر و صدا کردن، تدق و تدق کردن	paylaştırılmak	پایلاشتیرماک
				بین دیگران تقسیم کردن
patırtı	پاترتری		pay vermek	پای ورمک
		سر و صدا، صدای شلوغی		جواب دادن کوچک به بزرگ با بی احترامی
patiska	پاتیسکا		pazar	پازار
		چلوار		روز یکشنبه، بازار عمومی سیار
patlak	پاتللاک		pazarlama	پازارلاما
		ترکیده، شکاف خورده		بازاریابی
patlak göz	پاتللاک گئز	چشم برجسته، چشم بیرون زده	pazarlık etmek	پازارلۇك ائمک
				چانگزنى، چانه زدن در قیمت
patlamak	پاتلانماک	ترکیدن، منفجر شدن	pazartesi	پازارتسى
				دوشنبه
			pazen	پازن

pazı	پازی	پارچه بامازی، پارچه کرکدار	perakendeci	پراکنده‌جی	زبان گرفتگی
pazıbent	پازی بنت	بازو، عضله دست یا پا	perçin	پرچین	خرده فروش
peçe	پچه	بازو بند، دعایی که به بازو می‌بندند پچه - پچه	perdah	پرداح	پرج، میخ پرج
peçete	پچه‌ته - پچه	نقاب	perdahlamak	پرداخت‌لاماک	پرداخت جلا
peder	پدر	دستمال کاغذی	perde	پرده	پرده
pek	پک	پدر، بابا	perdeli	پرده‌لی	پرده‌دار
pekâlâ	پک آلا	خیلی، زیاد	perdesiz	پرده‌سیز	بی‌پرده، بدون پرده، کتابه از بی‌حیایی
peki	پکی	خیلی خوب، بسیار خوب که در پاسخ تائید	pergel	پرگل	پرگار
pekişmek	پکیشمک	موضوعی گفته می‌شود	peri	پری	پری، فرشته
pekmez	پکمز	محکم شدن، سفت شدن، غلیظ شدن	perişan	پریشان	پریشان، خراب، پراکنده
peterin	پترین	شیره انگور، دوشاب	perişan etmek	پریشان کردن، خراب کردن	پریشان کردن، خراب کردن
peltek	پلتک	شنل	perşembe	پرشمبه	پنجشنبه
pembe	پمبه	کسی که لکت زبان دارد	pestil	پستیل	لواشک
pens	پنس	رنگ صورتی	peş	پش	دنبال، عقب، پشت سر
pepelik	پیلیک، پهپلیک	پنس، گیره	peşin	پشین	قبلی، از قبل، پول نقد یا پیشکنی

peşin para	پشین پارا	چشمہ
	پول نقد، پول پیشکی	پیرنلدااماک
peşkes	پشکش	درخشیدن، نور دادن، برق زدن
	پیشکش	پیرنل پیرنل
peşpeşe	پش پشه	خیلی براق، براق براق، روشن
	بی در پی، پست سر هم	پیرنلتن
peştamal	پشتامال	درخشش، نورانی
	لنج حمام	پیرلانتا
peştamallık	پشتامالنک	برلیان، الماس بی رنگ و شفاف
	سرقلی مغازه	پیرنلنک
peşte	پشته	پاره پوره
	بوداپست پایتخت مجارستان	پیسیرنک
peştuca	پشترجا	آدم ضعیف، بی سر و زبان، آدم زبون
	زبان پشتوىی	پیچ
petek	پنک	حرامزاده
	کندوی عسل	پیچلشمک
petrol	پترول	ازحالات اصلی درآمدن و فاسد شدن
	نفت	پیده
peygamber	پیغمبر	نان پیده که انواع پنیردار و قیمه دار دارد
	پیغمبر، رسول	پیژاما
peynir	پینیر	پیزاده
	پنیر	پیل
pezeta	پزتا	باطری (باطری قلمی و....)
	پزاناتا واحد پول اسپانیا	پیلاو
pezevenk	پزوئنک	پلو
	قرمساق، جاکش، دبوث	پلیچ
pihti	پنجهن	جوچه بزرگ، مرغ یا خروس یک ساله
	خون دلمه	پیلوت
pihtlaşmak	پنجهن لاشماک	هوانورد، خلبان
	دلمه شدن خون	پینکلنمک
pınar	پنمار	چرت زدن، حالت چرت زدگی

pinti	پیتنی	خسیس، بخیل	بازار، منطقه بازار
pintilik	پیتنیلیک	خساست	پیاز خرد کرده کنار کباب یا همراه غذا
piro	پیرو	پپ، چینق	پلاکا
pire	پیره	کک (حشره کک)	پلان
pirinç	پیرینچ	برنج	طرح، نقشه، برنامه
pis	پیس	کشیف، بد، مردار	پلانلاما
pist	پیست	پیشت که برای راندن گریه گفته می شود	پولیس
pişik	پیشیک	سوختگی کشاله ران یا زیر بغل بر اثر گرمای عرق سوز	پولیتیکا
pişirmek	پیشیرمک	پختن	سیاست
pişman	پیشمان	پیشمان، نادم	پولیتیکاجن
pişmaniye	پیشمانیه	پشمک	سیاستمدار، باسیاست
pişmanlık	پیشمانلیک	پشمیانی	پومات
pişmek	پیشmek	پشمک	پومپا
piyango	پیانگو	پخته شدن، با تجربه شدن در کاری، عرق سوز شدن	پورسلن
piyasa	پیاسا	بخت آزمایی	ظروف چینی
			پورسیون
			پرس غذا
			پورسونک
			چین و چروک دار
			پورتاکال
			پرتقال
			پوسا
			تفاهه
			پوسشیک
			سیبل کلفت

posta	پوستا	اداره پست	pul	پول
postacı	پوستاجچی	پستچی	pullu	پولکنور
postalamak	پوستالاماک	پست کردن	pulsuz	بولکدار، تمبردار
postane	پوستانه	پستخانه، اداره پست	puluç	پولکسوز
poz	پوز	طرز ایستادن در موقع عکسبرداری	puslu	بدون پولک، بدون تمبر
pratik	پراتیک	عملی، قابل عمل	pusula	پولکچ
prim	پریم	سود سهام، پاداش، حق بیمه	put	بیت
problem	پروبلم	مسئله، اشکال	putperest	بیت پرسن
program	پروگرام	برنامه	püskül	پوسکول
protesto	پروتستو	اعتراض	püskürmek	منگوله
prova	پرووا	بروب لباس		پوسکورمک
puan	پوآن	نمره‌ای که برای خوب یا بد بودن چیزی با کسی می‌دهند		پاشیدن
pudra	پودرا	پودر، گرد		
pudralamak	پوئرالاماک	پودر زدن		
puf	پوف	چیز نرمی که پف کرده باشد مانند بالش		

		ماه رمضان
R, r	ر	
	ر، بیست و یکمین حرف الفبای ترکی	
radyocu	رادیوچو رادیوساز، تعمیر کار رادیو	وعده ملاقات
raf	راف	گزارش
	رف، قفسه	گزارش دهنده
rafineri	Rafineri تصفیه خانه نفت و شکر و غیره	راپور
raigmen	raigmen راخمن	راپورتر
	علی رغم	راپتیه
rahat	راحت	پونز
	راحت، آسان	راست گله
rahathik	Rahatlık آسایش، راحتی	تصادفی، اتفاقی
rahatsız	Rahatsız ناراحت، مریض، ناخوش	راست گلمسک
rahim	Rahim رحم، زهدان زن	جو ر آمدن، راست آمدن، شانس
rahmet	Rahmet رحمت، احسان	راستلاتن
rahmetli	Rahmetli مرحوم	تصادف، برخورد
rakam	Rakam رقم، عدد	راسیونل
rakip	Rakip رقیب	معقول، منطقی
ramazan	Ramazan رمضان	رای
		دبل، خط آهن
		راضی
		خشنود، راضی
		مرد
		رچه نه - رچه
		نسخه پزشک
		رده اتمک
		رد کردن، قبول نکردن
		رفاح
		آسایش، رفاه
		رهیف
		رهن، گرو

rehine	رهینه	گروگان	عکس گرفتن، عکس انداختن
rekabet	رکابت	رقابت، همچشمی	رسیملی
rekât	ركات	ركعت	رسیملدار، نقشهدار
reklam	رکلام	آگهی تجاری	رسیملیک
rekor kırmak	رکور کشیدن	رکورد شکستن	قابل عکس، جای عکس، آلبوم
rektör	رکتور	رئیس دانشگاه	رسم
rektörlük	رکتورلوک	ریاست دانشگاه	رسمی
rende	رنده	رنده	رسمی، دولتی
rendelemek	رنده‌نمک	رنده کردن	رستوران
renk	رنگ	رنگ	رستوران
renkkörlüğü	رنگ کثیرلوغو	کوررنگ	افتضاح، بی‌آبرویی، آبرویزی
renklemek	رنگ‌نمک	رنگ کردن	رزرو/اسیون
renksiz	رنگ‌سیز	بدون رنگ	رزروجا
resim	رسیم	عکس، رنگ رسم، نقاشی	رزیل
resimci	رسیمچی	عکاس، نقاش	رزیل، رسوا، بی‌آبرو
resim çekmek	رسیم چکمک	رسیم چکمک	رزیلilik
			پست، رسوا، بی‌آبرو
			پستی، رسوایی
			ریختم
			بارانداز
			ریجا
			خواهش، تمبا
			روماتیزما
			رماتیسم
			روتا
			مسیر یا راه کشی
			روبله
			روبیل (واحد پول روسی)
			روح
			روح، روان، جوهر

ruhsal	روح سال	رتبه‌دار، دارای مقاک
	روانی، روحی، مربوط به روح	
ruhsuz	روح‌سوز	رویا، خواب
	بی روح، کنایه از تبلیغ و سستی	
Rum	روم	خواب دیدن، رویا دیدن
	اتباع یونانی مقیم ترکیه، روم شرقی	
Rumca	رومجا	روزگار
	زبان یونانی	باد نسیم
Rumeli	رومیلی	باددار، دارای باد
	قسمت اروپایی کشور ترکیه	
Rumen	روممن	
	رومانتی	
Rumence	رومچه	
	زبان رومانی، به زبان رومانی	
rupye	روپیه	
	روپیه، واحد پول هند و پاکستان	
Rus	روس	
	روس	
Rusça	روسجا	
	زبان روسی	
Rusya	روسیا	
	روسیه	
rutubet	روطوبت	
	رطوبت	
rüşvet	روشوت	
	رشوت	
rüşvetçi	روشوتچی	
	رشوتگیر	
rütbe	روتبه	
	رتبه، مقام	
rütbeli	روتبه‌لى	

S

S, s	س	س، ص، ث، پیست و دومین حرف الفبای
saat	ساعت	ترکی ساعت
saatçi	ساعتچی	ساعت ساز، ساعت فروش
sabah	ساباخ	صبح، بامداد
sabahlamak	ساباخلاماک	شب را به صبح رساندن (کتابه از نخوایدن)
sabahleyin	ساباخ لین	طرف های صبح
sabika	سابیکا	سوء سابقه
sabıkalı	سابیکالی	سابقه دار
sabır	سابر	صبر، بردباری
sabırlı	سابیرلی	صبور، باصبر و حوصله
sabırsız	سابیرسیز	بی صبر، کم صبر، عجول
sabırsızlanmak	سابیرسیزلانماک	بی صبری کردن، بی طاقتی، بی حوصلگی
sabırsızlık	سابیرسیزلیک	سابیرسیزی

sabretmek	سبر اتمک	بی صبری، بی طاقتی
sabun	صابون	صابر کردن
sabunlamak	صابون لاماک	صابون
sabunluk	صابون‌لوك	با صابون شستن
saç	ساج	جا صابونی
saçılmak	ساجنلماک	موی سر، گیس، ورق آهن
saçkıran	ساقچکران	پراکنده شدن، پاشیده شدن
saçma	ساقچما	موخوره
saçmalamak	ساقچمالاماک	ساقچمه، سخن بی معنی و بیهوده، چرت و پرت
sadaka	ساداکا	سخن مزخرف و بیهوده گفتن
sadece	سادجه	صدقة
sadelik	سادلیک	نقط، به طور ساده
sadık	صادیک	سادگی، ساده بودن
saf	صف	صادق، درستکار، وفادار
safa	صفانی	ساده، پاک، صاف

safalı	صفا، روشنی، خوشی صفالىن	محکم، صحیح، مطمئن، درستکار ساغلاماک
safha	صفحا صفحه	تامین کردن، به سمت راست جاده رفتن ساغلنجاکلا
saflık	صفلیک صفی، ساده بودن، ساده‌لوحی	با سلامتی، با دل خوشی (در مورد مسافرت کردن یا لباس نو پوشیدن گفته می‌شود)
safran	سافران زعفران	سالم، قوی، تنمند ساغلشک اولسون
sağ	ساغ سالم، زنده، سمت راست	سلامتی باشد، جانت سالم باشد
sağalmak	ساغالماک سالم شدن، بهبود یافتن	ساغلشک ستر مریض احوال، ضعیف البینه
sağanak	ساغاناک باران شدید، باران رگبار	ساغماک دوشیدن
sağçı	ساغچی دست راستی، طرفدار حزب راستی	ساغمال شیرده
sağcılık	ساغچیلیک محافظه کاری	ساغمال اینک گاو شیرده
sağdıcı	ساغدیچ ساقدوش، کسی که سمت راست عروس یا	ساحا میدان
sağımlı	ساغیملی حیوان دوشیدنی، شیرده	صاحاف فروشنده کتاب‌های کهنه و قدیمی
sağır	ساغیر کر	ساحی واقعاً، حقیقاً، صحیح، راستی
sağırlaşmak	ساغرلاشماک کر شدن	ساحیجی حقیقی، حقیقت‌گو، واقعی
sağırlık	ساغرلیک کری	ساحیدن حقیقتنا، واقعاً
sağlam	ساغلام	ساحیل

sahip	صاحب، کنار دریا	sakınca	ساکینچا
sahipsiz	صاحب‌رسان، سرپرست، حامی	sakıncalı	اشکال، مانع، محذور
sahte	بی‌صاحب، بی‌سرپرست	sakǐngan	ساکینچالی
sahteci	ساخته	sakǐnmak	اشکال دار، مانع دار، محذوردار
sahtekâr	متقلب، حیله گر	sakıntı	ساکینچان
sahur	ساحر	sakız	احتیاط کار، پرهیز کار
sair	سحری	sakin	ساقن
sakal	سایر	sakinleşmek	اجتناب کردن، پرهیز کردن، خودداری
sakallı	سایر، غیره، دیگر	sakıntı	ساکینچه
sakalsız	ساقاکلی	saklamak	احتیاط، حزم
sakat	ریش	saklambaç	ساکن
sakatlamaç	ساقاکلی	saklanmak	ساکن، آرام
sakatlamak	بدون ریش، بی‌ریش، ریش تراشیده	saklı	ساکن‌نمای
sakatlanmak	ساقاکلماç	saksı	ساکن شدن
sakın	معیوب، عیب‌دار، نقص‌دار	گلدان	محفوظ، مخفی، مستور
sakınca	ناقص کردن کسی، شکستن اعضای بدن	salak	ساکسی
sakınca	کسی	salam	احمق، ابله، کم عقل
sakınca	ساکن‌نمای	salata	سلام
sakınca	ناقص شدن، شکسته شدن دست یا پا یا		کالباس
sakınca	غیره		سالاتا
sakınca	زاپا		
sakınca	زنهار، مبادا		

		کاهو	sallamak	سالاماک
salatalık	سالاتانک	خیار		آویختن، تکان دادن
salça	سالچا	رب گوجه	sallanmak	سالانماک
salçalı	سالچالی	ربدار	salma	آویزان بودن یا شدن، تکان خوردن
saldırgan	سالالدرغان	متجاوز، حمله کننده، سگ یا گربه‌ای که بی خودی به انسان حمله کرده و گاز می‌گیرد	salmak	سالمک
saldırı	سالالدری	تجاوز، تعرض، حمله		گذاشتن یا انداختن چیزی
saldırmak	سالالدرماک	حمله کردن، تجاوز کردن، هجوم کردن	salon	سالون
salgı	سالقی	ترشح غده‌های بدن، تراوشات غده‌ای	salya	سالیا
salgın	سالقشن	مسری، بیماری ساری، واگیر	salyangoz	بzac، آب دهان
salı	سالئی	سه شنبه	saman	سامان
salıncak	سالنچاک	تاب	samimi	سامیمی
salınınım	سالنیشم	نوسان، تکان خوردن، اهتزاز	samur	صمیمی، خودمانی
salivermek	سالنورمک	آویزان کردن، ول کردن، رها کردن	sanat	کاه
salkım	سالکشم	خوش	sanatçı	حلزون
salkım söğüt	سالکشم سویوت	بیدمجنون	sanayi	صمام
			sanayileştirmek	صنعت، هنر
			sanayişlentirmek	صنعتکار
			sancı	صاناتچی
			sancılanmak	صانایی
				دان

sancılı	درد گرفتن سانچئنی	saphı	سابلئی دسته دار، گیره دار
sandal	دردنگ ساندال	sapmak	سپماک راه را کج کردن، به راه بد افتادن
sandalye	قایق کوچک پاروئی ساندالیه	sapsarı	ساپساری کاملاً زرد
sandviç	صدلی، مقام، پست ساندویچ	saptamak	ساپتا ماک ثبت کردن، ثبیت کردن
sanık	سانشک متهم، مضمون	saptırmak	ساپتیرماک از راه به در بردن، منحروف کردن
sanki	سانکئی گویا، مثل این که	sara	صارا مرض صرع
sanlı	سانلئی معروف	sararma	سارارما زرد شدن
sanmak	سانماک تصور کردن، فرض کردن	sarartmak	سارارتیماک زرد کردن، به رنگ زرد درآوردن
santimetre	سانتمیتره سانثی مترا	saray	سراي، کاخ سرای، کاخ
sap	ساب نخ سوزن، دسته، ساقه	sargı	سارقئی باند، باند پیچی
sapasağlam	ساپاسا غلام کاملًا سالم و تندرست	sarhoş	سارحوش مست
sapık	سپیک گمراه، آدم غیرنرمال، دیوانه	sarı	سارئی زرد
sapıtmak	سپیتماک دیوانه شدن، عقل را از دست دادن	sarık	سارئنک عماده
sapkın	سپکشن گمراه، از راه در رفته	sarılık	سارئنلیک زردی، یرقان
saplamaک	سپلاماک کارد یا چاقو را به بدن کسی فرو بردن	sarılmak	سارئنلماک در آغوش گرفتن، بغل کردن
		sarımsak	سارئنمساک

sarımsı	سارتئمسى	سیر	فروشنده
	مايل به زرد		ساتاشکان
sarışın	سارتئشن		مردم آزار، کسی که سر به سر دیگران می گذارد
	در مورد دختران سفیدرو یا مایل به زرد که کتابه از زیبایی است به کار می رود		sataşkan
sarkıntı	سارتکشتنی		sataşmak
	سر به سر گذاشتن، حرف پرانی		ساتاشماک
sarmak	سارماک		satıcı
	پیچیدن، محاصره کردن		ساتچیچئ
sarmal	سارمال	حلزونی	فروشنده
sarmaşık	سارماشیک	پیچک (گیاه)	saticılık
			ساتچیچئلیک
sarnıcıç	سارتئچ	آب انبار، مخزن آب	satılmak
sarraf	صاراف	صراف	فروخته شدن، فروش رفتن
sarraflık	صارافلیک	صرافی	satın almak
			ساتن آلماسک
sarsılmak	سارسلماک	لرزیدن، تکان خوردن	satır
			خریداری کردن، خریدن
sarsıntı	سارتئشتنی	لرزه، تکان، حرکت شدید	satış
sarsıntılu	سارتئشتلئی	لرزه دار، دارای حرکت و تکان	ساتئش
sarsıntısız	سارتئشنسیز	بدون لرزه و تکان، محکم، ثابت	satmak
sarsmak	سارسماسک	تکان دادن، لرزاندن	ساتن آلماسک
satan	ساتان		satranç
			ساطرانچ
			savaş
			ساقوش
			savaşçı
			جنگ، دعوا
			savaşmak
			ساواشماک
			savcı
			ساوجئن
			savcılık
			دادستان

	دادستانی		سابقئلی	
savmak	ساوماک			با احترام
	از سر باز کردن، دور کردن			سایپنئستر
savruk	ساوروک			بی ادب، بی نزاکت
	حوالس پرت، بی حواس			سایپنئسٹرلشک
savrulmak	ساورولماک			بی احترامی، بی ادبی
	پراکنده شدن، باز داده شدن			سابیر
savsak	ساوساک			عدد، شماره
	سرهم بندی کننده			سایچجی
savsaklamak	ساوساکلاماک			شماره کننده
	سرهم بندی کردن، امروز فردا کردن			سایپلیشن
savunma	ساورونما			شمرده شده، معین، محدود
	دفاع، مدافعه			سایپلماک
savunmak	ساورونماک			شمرده شدن، شمارش شدن، محترم شمرده
	دفاع کردن، مدافعه کردن			شدن
savunucu	ساورونچو			سایپیم
	دفاع کننده، مدافعه			سرشماری
savurgan	ساوروقان	ولخرج		سایپین
				محترم
say	سای			سایپسیز
	پیشمار			بی شمار، نامحدود، فراوان
sayaç	ساباق			سایپشتای
	کنتور (آب و برق و گاز وغیره)			دیوان محاسبات
sayfa	صاپفا			سایپماک
	صفحه (صفحه کتاب، دفتر وغیره)			شمردن، به حساب آوردن، احترام کردن
saygı	سایقی			سایپماماک
	احترام			حساب نکردن، نشمردن، احترام نکردن
saygideğer	سایقی دیر			سایپمامازلشک
	محترم			بی احترامی، بی حرمتی
saygı göstermek	سایقی گئورسترمک			سایپیان
	احترام کردن، احترام گذاشتن			سایپان

saz	ساز	ساز	انتخاب کردن، سوا کردن
sebep	سبب	ساز، نی، تار	سوایر، آزاد بودن در انتخاب و سوا کردن میوه و غیره
sebepli	سبلی	سبب	سچملی
sebpsiz	سبسیز	باسبب، باعلت	سوایر، آزاد بودن در انتخاب و سوا کردن میوه و غیره
sebze	سبزه	بی سبب، بی علت	انتخاب کننده
sebzeci	سبزه‌جی	سبزیجات	صدف
seccade	سجاده	سبزی فروش	صلد
secede	سجده	سباده، جانمایی	صلد
seçici	سچیچی	سباده	سلدیر
seçik	سچیک	انتخاب کننده	مبل بزرگ چند نفری، سربر
seçilmek	سچیلمک	آشکار، روشن، مشخص	سلدیر
seçilmiş	سچیلمیش	انتخاب شدن	برانکارد
seçim	سچیم	انتخاب شده، منتخب	صفا، خوشی
seçkin	سچکین	انتخابات	صفا، خوشی
seçme	سچمہ	برگزیده، متمایز	سفالات
seçmek	سچمک	انتخابی، سوا کردن	بدبختی، ذلت، تنگدستی
			سفلربرلیک
			بسیج عمومی، آمادگی نیروی انتظامی
			سفیل
			سپمار، عیاش، ولخرج
			سچپا
			سه پایه، میز کوچک
			سکی - سه کسی
			سکو
			سکرتیر
			منشی، سکرتیر
			سکترور
			بخش، قسمت، واحد
			سل
			سیل
			سلام

	سلام	sepet	سپت - سهپت
selâm almak	سلام آلماك		سبد
	جواب سلام دادن	sepi	سپی
selâm vermek	سلام ورمک		دیاغی
	سلام دادن	sepmek	سپمک
semaver	سماور		پاشیدن، پخش کردن
	سماور	seramik	سرامیک
sembol	سمبول		سفالی، گلی
	علامت، نشان	serbest	سریست
semere	سمر		آزاد، خلاص
	پالان	serçe	سرچه
semere	ثمره		گنجشک
	ثمر، نتیجه، فایده	serdümén	سردومن
seminer	سمینر		سکاندار کشتنی
	سیمینار	sergi	سرگی
sen	سن		نمایشگاه
	تو (ضمیر دوم شخص مفرد)	sergilemek	سرگیلیمک
sendika	سنديکا		به نمایش گذاشتن، نمایش دادن
	سنديکا، اتحادیه صنفی	sergin	سرگین
sene	سنہ		گسترده، پهن کرده شده
	سال	serili	سریلی
senelik	سنلیک		گسترده، پهن شده
	سالیانه	serin	سرین
senet	سنت		خنک
	سنند، مدرک	serinkanlı	سرین کانانی
senetli	ستلى		خونسرد
	باسند، دارای مدرک	serinlemek	سرین لمک
senetsiz	ستسیز		خنک شدن
	بدون سنند، بی مدرک	serinlik	سرین لیک
sentez	ستنز		خنکی
	ترکیب	sermaye	سرمايه

		سرمایه	sessizlik	سسیزلیک
sermek	سرمک	پهن کردن، گستردن	sevap	سکوت، بی سر و صدایی
serom	سرفم		sevda	ثواب
		سرم		سودا
sersem	سرسم	گیج، سراسام، ابله	sevdalanmak	سود/الاتماک
sersemlemek	سرسلسلمک	سرگیجه گرفتن، گیج شدن	sevdalı	عاشق شدن
serseri	سرسری	ولگرد، آواره، اوپاش	sevgi	سوگی
sert	سرت	سخت، سفت، محکم	sevgili	عشق، محبت، علاقه
sertifika	سرتیفیکا	گواهینامه	sevilmek	سرویمک
sertlenmek	سرتلئنیمک	سخت شدن، سفت شدن، محکم شدن	sevimli	دوست داشته شدن
servet	ثروت	ثروت، مال و منال	sevimsiz	سویمسیز
servi	سرروی			بی مزه، بی نمک، کسی که دوست داشتنی نیست
		سرو		
servis	سرویس	سرویس، خدمات عمومی	sevinç	سوینچ
ses	سس	صدا	sevinçli	شوچلی
seslenmek	سسلنیمک	صدا کردن، کسی را صدا زدن	sevindirmek	خوشحال، شاد، شادمان
sesli	سسلى	صدادار، با صدا	sevinmek	سوینمک
sessiz	سسیز	بی صدا، ساکت، آرام	sevişmek	عشق بازی کردن

seviye	سوییه	صفر
	ردیف، رتبه، تراز	
sevk	سوک	پناهگاه
	ارسال، ارائه، روانه	
sevk etmek	سوک ائمک	پناه بردن
	فرستادن، ارسال کردن	
sevmek	سوmek	گاو نر
	دوست داشتن، عشق ورزیدن	
seyir	سیر	گل گاوزبان
	نگاه، نظر، تماشا، گردش	
seyirci	سیربر جی	جا شدن، به زور جا گرفتن
	نگاه کننده، تماشاگر، بیننده	
seyretmek	سیربر ائمک	جا دادن، چاندن
	نگاه کردن، تماشا کردن	
seza	سزا	جا شدن، جا گرفتن
	جزا، پاداش، مزد	
sezmek	سزمک	سک
	حس کردن، حدس زدن، ملتفت شدن	نزدیک به هم، کم فاصله
sıcak	سنجاق	ستکنلن
	گرم	سفت، سفت کشیدن، سخت
sıcakkanlı	سنجاق کانلی	ستکنچن
	خون گرم، خوش معاشرت	دلتنگ کننده، غصه آور
sıçan	سنجان	ستکنچان
	موش	خجالتی، کم رو
sıçanotu	سنجان اوتو	ستکنلمامک
	مرگ موش	فشار داده شدن، حوصله سر رفتن، دلتانگ
sıçmak	سنجمامک	شدن، خجالت کشیدن
	رویدن	ستکنلماز
sıçramak	سنجراماماک	پررو، بی حیا
	پریدن، جهیدن	ستکنچتی
sıfır	صفر	دلتنگی، ناراحتی، غم و غصه، مشقت
		ستکنچتلن

sıkışmak	پرژهمت، سخت، پرمشت سکشتماک	sınırsız	سیزئرسیز نامحدود
sıkıştırmak	فسرده شدن، در فشار قرار گرفتن سکشتریشماک	sınmak	سنتماک شکسته شدن، خراب شدن، پریشان شدن
sıkıyonetim	فشار دادن، تحت فشار قرار دادن سکی یونتیم	sır	سر
sıklaşmak	حکومت نظامی سکلاشمایک	sıra	سر، راز سرا
sıkmak	پی در پی، فاصله کم شدن سکماک	sıralamak	ردیف، نوبه، نیمکت‌های کلامی سیرالاماک
sınav	فشار دادن، فشردن، ناراحت کردن سنتاور	sıralanmak	ردیف شدن، پشت سر هم قرار گرفتن سیرالانماک
sınav vermek	امتحان دادن سنتاورمک	sıralı	مرتب، ردیف شده سیرالانی
sınıf	امتحان دادن سینتف	sırasız	نامنظم، بی ترتیب، ردیف نشده سیراسیز
sınıflamak	کلاس، دسته، طبقه سنتفلاماک	sırdaş	سنداش همراز
sınır	طبقه‌بندی کردن، دسته‌بندی کردن سئنتر	sırf	شرف
sınırdaş	سرحد، مرز سنترداش	sırılıklam	فقط، صرف، خالص سیرلی سکلام
sınırlamak	هم مرز سنترلاماک	sırıtkan	کاملاً خیس، خیس خیس سیرتکان
sınırlı	محدود کردن سنترلی	sırnaşmak	آدم بیمار که دائم خنده می‌کند سیرناشماک
	محدود	sirt	سیرت
		sırtlamak	پشت، کول سیرتلاماک
		sıcka	کول گرفتن، پشت گرفتن سیسکا

sitma	ضعیف، لا غر مردنی، خیلی ضعیف	sigortacı	بیمه، فیوز برق
sıvalamak	ستمما تب نوبه، تب و لرز سوالاماک روکشی کردن روی دیوارها	sigortalamak	سیغورتاجن مامور بیمه
sıvi	سیوئی مایع	sigortahı	سیغورتالان بیمه کردن
sıvışmak	سیویشماک چسبناک شدن، فرار کردن، جیم شدن	sihir	سیحیر سحر، جادو
sıviyağı	سیوئی باغض روغن مایع	sihirbaz	سیحیر باز جادوگر، حقه باز
siyirmak	سیئیرماک خراسیدن، پاک کردن ته دیک یا بشقاب با نان	sihirli	سیحیرلى جادوشده، سحر شده
sızdırılmak	سیزدیریمماک ترشح کردن، نشت کردن	sikmek	سیکمک کردن، قاییدن
sizi	سیزئی درد خفیف، سوزش	siktir	سیکتیر برو گم شو (به طور بی ادبانه)
sızılıtı	سیززنتیں شکایت، شکوه	silâh	سیلاح سلاح
sızıntı	سیززنتیں تراوش، نشت	silahlandırmak	اسلحه
sidik	سیدیک شاش، ادرار	silahlanmak	سیلاحلاندیرماک مسلح کردن
siftah	سیفتاخ دشت، سفته (بول حاصل از اولین فروش)	silahlı	سیلاحلى مسلح شدن
sigara	سیگارا سیگارا	silâhsız	سیلاحسنر مسلح
sigara içmek	سیگارا / یچمک سیگار کشیدن	silasızlanmak	بدون اسلحه سیلاحسنرلانماک
sigorta	سیغورتا		خلع سلاح شدن

sildirmek	سیلدریمک	پاک گردانیدن	sinek	سینک	هضم
silecek	سیلچک	پاک کننده، دست پاک کن، برف پاک کن	sinir	سینیر	مگس
silgi	سیلگی	مداد پاک کن	sinirlendirmek	سینیرلندیرمک	عصب
silgiç	سیلچیج	برف پاک کن ماشین	sinirlenmek	سینیرلنمه	عصبانی کردن
silici	سیلیچی	پاک کننده، تمیز کننده	sinirli	سینیرلی	عصبانی شدن
silik	سیلیک	پاک شده	sinmek	سینمک	به گوشاهی خزیدن، پنهان شدن
silinmek	سیلینمک	پاک شدن، محو شدن	sinsi	سینسی	زیرزیرکی، پنهانی، آب زیر کاه
silkelemek	سیلکه‌لمک	تکان دادن، تکان دادن لباس و غیره	sinüzit	سینوژیت	سینوژیت
silkelenmek	سیلکه‌نمک	خود را تکان دادن و پاک کردن	sipariş	سیپاریش	سفارش، کار سفارشی
silkinmek	سیلکینمک	خود را تکان دادن به منظور پاک کردن	sipariş almak	سیپاریش آلماك	کار سفارشی گرفتن، دریافت سفارش
silmek	سیلمک	پاک کردن، تمیز کردن	sipariş vermek	سیپاریش ورمک	سفارش دادن
simge	سیمگه	علامت، اشاره، رمز	sipsivri	سیپ سیوری	کاملاً نک تیز، خیلی نک تیز
simit	سیمیت	نان حلقه‌ای کنجدار	sirk	سیرک	سیرک
simsiyah	سیم سیاح	کاملاً سیاه، سیاه سیاه	sirke	سیرکه	سرکه
sincap	سینچاپ	سنچاپ	sis	سیس	
sindirim	سینکیریم				

		سیز	siz
		شما	شما
sislenmek	پیدا می شود	sizlere ömür	سیزلرہ اؤمۇر
	سیسلنیمک	ھنگام مرگ کسی بے بازماندگان آنها گئنە	
	مد آلود شدن، مد گرفتن ھوا	می شود بە معنی: عمر شما زیاد باد، سر شما سلامت	
sisli	سیسلی		
	مددار		
sistem	سیستم	Skandinav	اسکاندیناو
	سیستم، قاعدة، روش		اسکاندیناوی
sistemli	سیستملى	slogan	سلوگان
	بانظم و اصول، باقاعدە و منظم		شعار
sistemsiz	سیستم سیز	soba	سوپایا
	بى نظم، بى قاعدة، بى سیستم		پخاری
site	سېتە	sobaci	سوپایاجى
	ردیف ساختمان‌ها، بلوک‌های کنار ھم		پخاری ساز، پخاری فروش
	آپارمانی	sofra	سوپۇرا
sitem	سیتم	soğan	سوغان
	سرزنش، گله		سفره
sivil	سوپایل	soğanlı	سوغانلىق
	سوپایل، غیرنظمی		پیازدار
sivilce	سوپایچە	soğuk	سوپیوک
	جوش صورت (با بدنه)، جوش جوانی		سرد
sivri	سیورى	soğuk almak	سوپیوک آلماك
	نوک تیز، نک تیز		سرماخورددن
sivrisinek	سیورى سینک	soğukkanlı	سوپیوک كانلىق
	پشه مالاریا		خونسرد
siyah	سیح	soğuklamak	سوپیوک لاماک
	سیاه		سرماخوردگى
siyasal	سیاساسال	soğuklaşmak	سوپیوک لاشماک
	سیاسی		سرد شدن، رفتار بە سردی گرانیدن
siyaset	سیاست	soğukluk	سوپیوک لۆك
	سیاست		

		سردی، برودت	soluk aldırmamak
soğumak	سوئیمماک	سرد شدن	مجال نفس کشیدن به کسی ندادن
soğutkan	سوئیوتکان	سرد کننده، خنک کننده	soluk soluğa سوئلرخا
soğutmak	سوئیوتماک	سرد کردن، خنک کردن	نفس نفس زنان، لهه کان
sokak	سوکاک	کوچه، کوی	solunum سوئلوئوم
sokak çocuğu	سوکاک چوچو-غۇر	بچه ولگرد، بچه خیابانی	تنفس
sokak kadını	سوکاک کادائىش	زن ولگرد، زن خیابانی	somak سوئماک
sokmak	سوکماک	وارد کردن، داخل کردن، گزیدن	somun سوئمۇن
sokulgan	سوکولغان	خونگرم، تودلېر	مهره (پیچ)
sokulmak	سوکولماک	خود را جا کردن، خود را نزدیک کردن	somurtkan سوئمۇرتکان
sol	سوئل	چپ	عبوس، بداخشم، ترش رو
solak	سوئلاس	چپ دست	somut سوئمۇت
solcu	سوئلچو	دست چپی، چپی (از نظر سیاسی)	son سوئن
solgun	سوئلقۇن	پژمردە، رنگ رو رفته، رنگ پریده	پایان، آخر، نهایت، انتها
solmak	سوئلمماک	پژمردە شدن، رنگ پریدن	sonbahar=güz سوئن باھار - گوزر
soluk	سوئلوك	نفس، پژمردە، رنگ پریده	پائیز، خزان
			sonra سوئنرا
			بعد، پس
			sonradan سوئنرادان
			بعداً، سپس
			sonraki سوئنراکى
			بعدي
			sonraları سوئنراالارنى
			بعدها
			sonrası سوئنراسىن
			بعدش
			sonsuz سوئن سوئز
			بى نهایت، نامحدود
			sonsuzluk سوئن سوئزلوک

		ابدیت، نامتناهی بودن	sorun	سُورُون
sonuç	سوْتُرُج	نتیجه	soruşturma	سُورُوشتُورُما
sonuçlanmak	سوْتُرُچَلَانِماك	به نتیجه رسیدن	soruşturmak	سُورُوشتُورُماك
sopa	سوپا	چماق، چوب کلفت	sis	سُوسِيس
sopalamak	سوپالاماک	کتک زدن با چماق	sosyal	سُوسِيال
sopa yemek	سوپایمک	کتک خوردن، چوب خوردن	sovyet	سُوويٰت
sorgu	سوْرُغُ	بازپرس، استطانتا	soy	سُويٰ
sorguya çekmek	سوْرُغُيا چكمک	پرسیدن، سوال کردن	soyadı	سُويٰ آدئى
sormak	سوْرُماك	پرسیدن، سوال کردن	soygun	سُويٰقُون
soru	سوْرُو	سوال، پرسش	soyguncu	سُويٰقُونچو
sorulmak	سوْرُولاماک	پرسیده شدن	soylu	سُويٰلىڭ
sorum	سوْرُقۇم	مسئوليّت	soymak	سُويٰماك
sorumlu	سوْرُولۇمۇڭ	مسئول، جوابگو	soysuz	سُويٰ سُوز
sorumluluk	سوْرُولۇلۇك	مسئوليّت	soyulmak	سُويٰپولاماک
sorumsuz	سوْرُومسُوز	غيرمسئول	soyunmak	سُويٰپولىماك
sorumsuzluk	سوْرُومسُوزلۇك	بیمسئوليّت، عدم مسئوليّت		

		لخت شدن	
soyut	سوئیوت		سُفُولِمک
	مجرد، مطلق، ضد somut		فحش شنیدن، دشنام شنیدن
sögüt	سوئیوت		سُوْووشِمک
	بید		به همدیگر فحش دادن
sökmek	سُوكِمک		سُئِیلمک
	شکافتن، کندن		گفتن، بیان کردن
sökük	سوکُوك		سُويَلِنیلمک
	شکافته‌گی		گفته شدن، بیان شدن
sökülmek	سوکولِمک		سُويَلِتی
	شکافته شدن، تبغ خوردن		حرف، بیان، روایت
sömester	سوئیستر		سُويَلیش
	ترم، بخش‌های ۶ ماهه تحصیلی در دانشگاه		گفته، حرف، بیان
sömürge	سوئورگه	مستعمره	سُوز
			حرف، کلام، سخن
sömürgecilik	سوئورگه‌جیلیک	استعمار	سُوز آچماک
			سر حرف را باز کردن
sömürgen	سوئورگن	مستعمره کننده	سُوز آلماساک
			قول گرفتن
sömürmek	سوئورمک	استثمار کردن، مکیدن	سُوز بیرلیغی
			اتفاق کلام، وحدت کلام
sömürücü	سوئوروچو	استعمار کننده، استثمار کننده	سُوز جو
			کسی که به نام دیگری صحبت می‌کند
söndürmek	سوئندورمک	خاموش کردن	سُوز جوک
			کلمه
sönmek	سوئنمک	خاموش شدن	سُوز گلیشی
			به فرضمثال، فرضاً، همین طوری
sönük	سوئنونک	خاموش، کم نور	سُوز لشمه
			قرارداد، مقاوله
sövmek	سوئومک	فحش دادن، دشنام دادن	سُوز لشمهک
			قرارداد بستن، با هم قرار گذاشتن
			سُوزلو

هر یک از دختر یا پسری که برای ازدواج قول داده‌اند		مرتکب جرم یا گناه شدن
sözlük سوژلوك	suçlama سوچلاما	سوچلاما
کتاب فرنگی‌لغت	suçlamak سوچلاماک	سوچلاماک
söz vermek سوژورمک	suçlanmak سوچلانماک	سوچلانماک
قول دادن		متهم کردن، گناه کار شمردن
spiker سپیکر		متهم شدن، مقصود شدن
گوینده رادیو یا تلویزیون	suçlu سوچلۇ	سوچلۇ
spikerlik سپیکرلیک		مقصر، گناه کار، مجرم
گویندگی (رادیو یا تلویزیون)	suçsuz سوچسۇز	سوچسۇز
spor سپور	suçüstü سوچ اوستۇ	سوچ اوستۇ
ورزش		حین ارتکاب جرم
sporcu سپورچو	Sudan سوادان	سودان
ورزشکار		
sterlin استرلین		
استرلینگ، نام واحد لیره انگلیس	suikast سوایکاست	سوایکاست
stok ستوک		سوء‌قصد
ستوک - استوک	sulama سولاما	سولاما
انبار، مال انبار شده	sulamak سولاماک	آبیاری، آب پاشی، آب دادن
su سو		آبیاری کردن، آب پاشی کردن
		آبکی کردن، پرآب کردن
suaygırı سوایغیری	sulandırmak سولاندیرماک	آبکی کردن، پرآب شدن، آبیاری شدن
اسب آبی		
subay سوبای	sulanmak سولانماک	
		آبدار شدن، پرآب شدن، آبیاری شدن
sucuk سوچوک	sultan سویلطان	سلطان، پادشاه
نوعی کالباس قیمه‌ای پرادویه نیمه‌خشک	sulu سوکلۇ	سوکلۇ
suç سوچ		آبدار
گناه، تقصیر	suluboya سوکلۇبۇيا	سوکلۇبۇيا
suçiçegi سوچچیچه بی		آبرنگ
آبله‌مرغان		
suç işlemek سوچ ایشلمک		

sulusepken	سولو سپکن باران مخلوط با برف	آب دادن به حیوان
sumak	سوئمک سماق	راه آب
sunî	سوئنی مصنوعی	دروني، ذاتي، باطنی
sunmak	سوئنمک تقدیم کردن، عرضه داشتن	سوکلوم پوکلوم خجل و شرمنده، سرافکنده
sunulmak	سوئنولماک تقدیم شدن	سولاھ اصل و نسب، نسل
surat	صوّرات صورت، سیما، ترشیوه	سنبل
surat asmak	صوّرات آسمک ترشیوه کردن	سوسموسک بی بو و بی خاصیت، ابله
susam	سوئسام کنجد	سومورک آب بینی، خلط بینی
susamak	سوئساماک تشنه شدن، به چیزی میل شدید داشتن	سوموکلو کسی که دائم آب دماغش بیرون است
susatmak	سوئساتماک تشنه کردن	سوئنگر اسفنج
susmak	سوئسمک ساکت شدن، حرف نزدن	سوئنگرسی اسفنج مانند
sus payı	سوئس پایی حق سکوت	سوئنگرتاشن سنگ پا
susturmak	سوئستورماک ساکت کردن، بی سر و صدا کردن	سوئنگو سرنیزه
susuzluk	سوئسوزلوك تشنگی، بی آبی	سوئنت ختنه
sutyen	سوئین کرست، پستان بند	سوئنت جی ختنه کننده
suvarmak	سوئوارماک	سوئنت دویونو ختنه سوران

sünnet etmek	سونت اتمک	تبیید
	ختنه کردن	
sünnet olmak	سونت اوْلماک	سرمه
	ختنه شدن	
sünni	سونی	راندن، کشیدن، دست زدن، طول کشیدن
	سنی، اهل تسنن	
süpürge	سوپورگه	خبر یا واقعه غیرمنتظره که به طور ناگهانی
	جارو	انسان را خوشحال یا مفموم می‌سازد
süpürmek	سوپورمک	سورتمک
	جارو کردن، پاک کردن	مالیدن، مالش دادن
sürahi	سوراحی	سورترک
	تنگ آب، کوزه	زنی که بیشتر در بیرون از منزل و جلوی در
sürdürmek	سوردورمک	با خانه بوده یا اینور و آنور می‌رود
	طول دادن، مالاندن	سورتولمک
süre	سوره	مالیده شدن
	مدت، مهلت، زمان	سورتۇشمك
süre aşımı	سوره آشىمى	بە ھم دىيگر مالىدە شىدەن، بە ھم دىيگر مالىدەن
	مرور زمان	سورو
süreç	سورچ	گله، رمه، گروه یا دسته حیوانات
	راه و روشن، طریقه، طرز عمل	سوروجو
sürekli	سورکلى	راننده درشكه یا ماشین
	متندادی، طولانی	سوروكلمک
süreksiz	سوركسىز	روى زمين کشیدن
	غیرمتندادی، وقت، گوتاه مدت	سوروملى
süreli	سورلى	جنسی که زیاد به فروش می‌رود، پرجریان
	مدت دار، دارای مدت	سورومسوز
süresiz	سورسىز	راکد، جنس کم فروش، بدون جریان
	بدون مدت، برای مدت نامعلوم	سوروندورمک
sürgü	سورگو	معطل کردن، به تاخیر انداختن، طولانی
	کلوندر، کشو یا زبانه در	کردن
sürgün	سورگون	سورونچىلر

خزندگان	sütlac	سوت لاج
surunmek سورومنک	sütlü	شیربرنج
خزیدن، زندگی را به نحوی گذراندن	sütlüce	سوتلو
süs سوس	sütoğul	شیردار
زیست، آرایش، تزئین	sütsüz	سوت لوجه
süslemek سوسلنمک	sütun	نوعی گیاه
زیست دادن، آرایش کردن، تزئین کردن	süßük	سوت اوغول
süslenmek سوسلننمک	süt	پسر رضاعی
آرایش کردن، خود را زینت کردن	süßüz	سوتسوز
süslü سوسلو	sütana	بدون شیر، کم شیر
تزئین شده، مزین، آرایش شده	sütbejaz سوت بیاز	سوتون
süssüz سوس سوز	sütçecik	ستون، رکن
بی زینت، بی آرایش، بی تزئین	süt	سوزک
شیر	süzgeç= süzgül سوزگچ - سوزگو	صافی، فیلتر
sütana سوت آنا	süzgün سوزگون	صافی، فیلتر، آب پاش
زنی که بهجه دیگری را شیر می دهد	sütbeyaz سوت بیاز	صاف شده، ضعیف شده، لاغر شده
sütçocuğu سوت چوچوچو	süzmek سوزمک	صاف کردن، ورانداز کردن
بهجه شیر خوار	süzülmek سوزولمک	صاف شدن، از صافی گذشتن
sütçü سوتچو	süzüntü سوزونتو	ته مانده بعد از صاف شدن چیزی، لرد
شیر فروش		
sütçülük سوت چولوک		
شیر فروش، لبیاتی		
sütdışı سوت دیشی		
دندان شیری		
sütkardeş سوت کاردش		
برادر رضائی		
süt kesilmek سوت کسیلمک		
بریده شدن شیر، قطع شدن شیر		

Ş

ş, §	ش		şakadan	شاکادان
	ش، بیست و سومین حرف الفبای ترکی			روی شوختی، از روی شوختی
şaban	شابان	ابله، خل، ساده لوح	şakak	شاکاک
şafak	شافاک	شفق	şakalaşmak	شاکالاشماک
şah	شاه	شاه، پادشاه	şakasız	شاکاسائز
şahadet parmağı	شامادت پارماگنی	شامادت پارماگنی	şakımak	شاکیماک
		انگشت شهادت	şakir şakır	چهجهه زدن
şahane	شاهانه	شاهانه، عالی	şakırı	شاکیرتی
şahdamarı	شاهداماری	شاهرمگ	şakşak	صدای شرشر یا طرق طرق
şaheser	شاه اثر	شاهکار	şakşakçı	شاک شاک
şahit	شاهیت	شاهد، گواه	şakşakçı	جنبجه
şahitlik	شاهیت لیک	شهادت، گواهی	şakşakçı	شاک شاکچن
şair	شایر	شاعر	şakul	متملق، کسی که همه اش تعریف می کند
şaka	شاکا		şakul	شاکول
şakacı	شاکاچنی	شوختی، مزاح	şalak	شاغول
		شوخ طبع	şalak	شا لاک
			şalgam	کالک، هندوانه کوچک
			şalvar	شالوار
			şamata	شالقام
			şamdan	شلوار گشاد محلی
			şampanya	شاماتا
				سروصدا، قیل و قال
				شامدان
				شمعدان
				شامپانیا

şampiyon	شامپاین شامپیون	şapşal	شاپشال
şampiyona	قهرمان بازی یا ورزش شامپیوننا	şarabî	شمارابیْ
şampiyonluk	مسابقات قهرمانی شامپیونلوك	şarap	شراب
şampuan	قهرمانی، قهرمان بودن شامپوان	şarbon	شاربون
şangır şungur	شانتر شونتھور صدای جرنگ و جرونگ	şarkı	شارکیْ
şangırkı	شانترتری صدای جرنگ ظروف	şarkıcı	آواز، نغمه، سرود، ترانه
şanzuman	شانزومان جمعبه دنده اتومبیل	şarkı söylemek	شارکی سوییلمک
şanlı	شانلی معروف، مشهور، صاحب شان و شرف	şart	شرط، تراویح، ضروری
şans	شانس شانس، بخت، طالع	şartlamak	شارتلاماک
şantaj	شانتاز هوچی گری، کلامبرداری	şartlaşmak	متقابلًا شرط گذاشتن
şantiye	شانتیه کارگاه، محل کار ساختمانی یا مکانیکی	şartlı	شارتلیْ
şapırdamak	شانپرداماک صدای ملوچ ملچ درآوردن	şartsız	مشروع، شرط دار
şapır şapır	شانپیر شانپیر ملچ ملوچ، شاپ شاپ	şasalamak	شارتسئز
şapka	شاپکا کلاه	şaşılık	بدون شرط
şapkacı	شاپکاجیْ کلاهدوز، کلاه فروش	şaşılık	چشم چپ، لوج
		şaşılmak	شاشلماک

متغير شدن، مبهوت شدن	şeker	شکر
şAŞırmak	شاشترماک	آبنات
متعجب شدن، حیران شدن، گیج شدن، اشتباه کردن	şeker hastalığı	شکر حاستالنگن
şAŞırtmak	شاشترتماک	مرض قند
متعجب کردن، گیج کردن، حواس پرت	şekerkamışı	شکر کاماشن
کردن	şekerlenmek	نیشکر
şaşkıN	شاشکن	شکر ک زدن مریا و غیره
متغير، متعجب، گیج، حواس پرت	şekerleşmek	شکرلشمک
şaşmak	شاشماک	شیرین شدن یا دوست داشته شدن بچه
متغير شدن، تعجب کردن	şekerli	شکرلی
şayet	شايت	شکردار، شیرین
شاید، اگر، به احتمال	şekerlik	شکرلیک
şef	شف	شکردان، قندان
متصدی، مستول، رئیس	şekersiz	شکرسیز
şeFkat	شفکات	بی شکر، بدون شکر
مهربانی، محبت، نرم دلی	şekil	شکل
şeFkatlı	شفکاتلى	شكل، عکس، نقش
مهربان، پامحبت، باشققت	şekilsiz	شکلیسیز
şeFkatsız	شفکاتسیز	بی شکل، نامنظم
بی رحم، بی انصاف، بی محبت	şelale	شلال
şeftali	شفتالى	آبشار
هلو، شفتالو	şema	شما - شهدا
şehit	شهیت	شکل
شهید، کشته شده در راه خدا	şemsiye	شمسیه
şehlâ	شہلا	چتر
کسی که چشمش کمی چپ باشد	şemsiyeci	شمسیه جی
şehriye	شهریه	چترساز، چتر فروش
روشنه فرنگی	şen	شن
şehvet	شهوّت	خوشحال، شاد
شهوت، میل جنسی	şenlendirmek	شلنندیرمک

şenlik	خوشحال کردن، شاد کردن شلیک	şık	شک
şerbet	شادی، خوشحالی، جشن شربت	şikirti	شیکرتیْ
şerbetçi	شربتچی	şiklaşmak	صدای به هم خوردن فلزات و غیره شناکلاشماک
şeref	شرف	şımarık	شیک شدن
şereflendirmek	شرف‌گذبیرمک	şımarmak	لوس، بی‌مزه، پررو
şereflili	شرف‌لی	şırmarmak	شئمارماک
şerefsiz	باشرف، باآبرو	şırtıltı	لوس شدن، رودار شدن
şeriat	شریعت	şırtıltıltı	شئارتیْ
şerit	شریعت، دین، قوانین دینی	şırıldamak	صدای به هم خوردن شیشه و غیره
şevk	شریت	şırıltı	شترنلاداماک
şevket	نوار، رشته	şırıltıltı	شورش کردن آب
şey	شوک	şırınga	شترنلما
şeyh	شوکت	şia	سرنگ (آمپول)
şeytan	شوکت، جاه و جلال	şiddet	شیعه
şeytanî	شیشی - شئیشی	şiddetlenmek	شیدت، خشنوت، سختی
	شئی، چیز	şiddetlenmek	شیدت‌لئمک
	شیخ	şifa	شدید شدن، تندر شدن
	شیخ	şifa bulmak	شیفا
	شیطان	şifre	شیفرا
	شیطانی		شیفرا یافتن
	شیطانی		شیفره

şifreli	شیفرلی	رمز	متورم، باد کرده، بالا آمده، سیخ
şıir	شییر	رمذار	شیشه، بطري
şikayet	شیکایت	شعر	پرباد کردن، غلو کردن، باد داخلش کردن
şikayetçi	شیکایتچی	شکایت، ناراحتی (پزشک هنگام پرسیدن بیماری یا ناراحتی بیان می دارد)	شیشکو
şilep	شیلپ	شکایت کننده، شاکی	شیشمانلاماک
şiling	شیلینگ	کشتی باری	چاق شدن
şimdi	شیمدی	شلینگ، واحد پول اتریش	شیشمانلیک
şimdiden	شیمیدیدن	حالا، اکنون، الان	چاقی
şimdiki	شیمدیکی	از حالا، از همین حالا	شیشمک
şimşek	شیمشک	حالابی، چیزی که همین الان بود	باد کردن، پرباد شدن
şipşak	شیپ شاک	صاعقه، رعد و برق	شیوه
şirin	شیرین	فوراً، چابک	لهجه، طرز تلفظ
şirk	شیریک	بانمک و دوست داشتنی	شیولی
şirket	شیرکت	شرک	عشه‌گر، باعشوه و ناز
şiş	شیش	شرکت	شوک
			شوک
			شوشہ
			راه شوسه
			شوفور
			شوفر، راننده
			شوفورلوک
			رانندگی، شوفری
			شوهرت
			شهرت
			شئولن
			ضیافت، مهمانی

söyle	شئیله			شربت
	این طوری، اینجور			شوت
şöylesine	شئیله سینه			شوت در بازی فوتبال
	این طور، اینجوری			شوعور
şu	شو	این		شمور، عقل
				باشعور، باعقل
şubat	شوبات			شوکران
	ماه شباط، دومین ماه ترکی			تشکر، امتنان
şube	شوبه			شوکر انمک
	شعبه، بخش			شکر کردن، سپاسگزاری
şuna	شوتنا	به این		شوکور
				شکر، سپاس
şunca	شوتچا	اینقدر		شوپه
				شك، شيهه، گمان
şunda	شوندا			شوپهانمک
	در این، توی این، داخل این			شك کردن، شبهه کردن
şundan	شوندان			شوپهانلى
	از این			مشکوک، مظنون
şunlar	شونلار			شوپهانسىز
		از این		بى شک، بدون شک، يقين، بى تردید
şunu	شونو			
		اين را		
şura	شۇرا			
		اينجا		
şuracık	شوراجىڭ			
		همينجا		
şuralı	شۇرالىنى			
	اينجانى، اهل اينجا			
şurası	شۇراسىن			
	اينجايش			
şurup	شۇرۇپ			

تعییر

T

T, t	ت - ت - (ط)	ت، بیست و چهارمین حرف الفبای ترکی
ta	تا	تا، الی
taahhüt	تاآهوت	تعهد، عهدهدار شدن
taahhütlü	تاآهوتلۇ	نامه سفارشی
tabak	تاباک	بنشاقاب، نعلبکى
tabaka	تاباکا	طبقه
taban	تابان	کف پا، کف زیر کفش، کف
tabanca	تابانجا	طپانچه
tabansız	تابانسیز	بدون کف، ترسو
tabela	تابلا	تابلو
tabelaci	تابلاجىنی	تابلونویس
tabiat	تابیات - طبیعت	تابیات - طبیعت
tabip	طابیپ	طبیعت، خوی، خلق
tabir	تابیر	پرشک، طبیب

tabla	تابلا	طبق فروشنندگان، زیرسیگاری
tablet	تابلت	قرص (قرص دارو و غیره)
tableo	تابلو	تابلوی نقاشی، منظره
tabu	تابو	تحريم شده، قدغن
tabur	تابور	گروه، دسته، گردان (نظمی)
taburcu	تابورچو	مرخص شدن از بیمارستان
tabut	تابوت	تابوت
tacil	تاجیل	عجله کردن، شناختن
taciz	تاجیز	اذیت، مزاحمت
tahakkuk	تاختاکوک	تحقیق، حقیقت پیدا کردن
tahammül	تاختارول	تحمل، بردازی، شکیبایی
taharet	تاخارت	طهارت، پاکیزگی
taharetlenmek	تاخارتلتیمک	طهارت گرفتن، خود را پاک کردن
tahavvül	تاخاوتول	منقلب شدن، دگرگون شدن
tahlil	تاخالیل	حل کردن، آزمایش خون یا غیره

tahliye	تاخلیه	تقدیم، اعطاء	
	تخلیه، خالی کردن		
tahmin	تاخمین	تقدیر، مقدرات، سرنوشت	
	تخمین، حدس، گمان		
tahminen	تاخمینین	قدس شمردن	
	تخمینی، به طور تخمینی، تقریبی		
tahrik	تاخیریک	هدایه عروس از قبیل انگشت، گوشواره و سنجاق سینه و گردنبند و غیره	
	تحریک کردن، برانگیختن		
tahrip	تاخیریپ	تاكیلمک	
	تخرب، خراب کردن	نصب شدن، سر به سر گذاشتن	
tahrir	تاخیریر	تاكیم	
	تحریر، نوشتن	دسته، گروه، دست لباس، سرویس ظروف	
tahsil	تاخصیل	تاكیم تاکلایوات	
	به دست آوردن، تحصیل علم و معرفت	ابزار آلات	
tahsis	تاخصیص	تاكیناکلی	
	اختصاص دادن، تخصیص دادن	اشکال دار، مانع دار	
taht	تاخت	تاكینماک	
	تخت	چیزی را به سر و سینه نصب کردن	
tahta	تاختا	تاكینتی	
	تخته	گیر، مانع، گرفتاری	
tahtakurusu	تاختاکوروسو	تاكیشماساک	
	ساس	گلاویز شدن، با هم دعوا کردن، به هم گیر	
tahtirevan	تاختی روان	تاكین	کردن
	تخت روان		
takanak	تاكاناک	takip	تاكیپ
	انگل، مانع، دین		تعقیب، دنبال کردن
takas	تاكاس	takla	تاكلا
	معامله پایاپایی		معلق، معلق زدن در پرش شنا
takbih	تاكبیح	taklavat	تاكلایوات
	مدمت کردن، بدگویی		ابزار آلات
takdim	تاكدیم	taklit	تاكلیت
			تقلید

taklit yapmak	تاكليٰيت يابيماك	tamah etmek	تماه اتمك
	تقلید کردن		طبع کردن، دل خواستن
taklitçi	تاكليٰيتچى	tamahkâr	تاماھكار
	مقلد، تقلیدکننده		طبعكار
takma	تاكما	tamam	تامام
	عمل نصب يا انداختن، عاريه		تمام، کامل، خوب، باشه (در پاسخ به سوال)
takmak	تاكماک	tamamen	تامامن
	نصب کردن، جا انداختن، زبورآلات به سر و سينه نصب کردن		کاملاً، به کلى، تماماً
taksit	تاكسيٰت	tamamlamak	تاماھالاماک
	اقساطي، قسط		تمام کردن، خاتمه دادن، به انجام رساندن
taksitle	تاكسيٰتلە	tamamlanmak	تاماھالانماک
	اقساطي		تمام شدن، پایان یافتن
taktuk	تاك توک	tamir	تاميٰر
	صدای توق توق، صدای تاق توق		تعمير
takvim	تاكوييم	tamirat	تاميٰرات
	تفوييم		تعميرات
talebe	تالبە	tamirci	تاميٰرجى
	دانش آموز، دانشجو		تعميركار
talep	تالب - طالب	tamsayı	تام سايٰن
	تقاضا، خواهش، درخواست		عدد صحيح
talih	طاليٰح	tan	تان
	طالع، بخت		سپيده صحيح، فجر
talimat	تاليمات	tandır	تاندئر
	دستورات، اوامر		تور
talimat vermek	تاليمات وئيرىك	tane	تانه
	دستور دادن، امر دادن		دانه، عدد
tam	تام	tanelemek	تانه لمك
	تمام، تمام و كمال، كامل		دانه دانه کردن مانند دانه کردن انار
tamah	تاماه	taneli	تانلى
	طبع، آز، حرص		دانه دار

tanıdık	تائشدنگ	خدابی، الهی
	آشنا، شناس، دوست	
tanık	تائشک	خداشناس
	شاهد، گواه	
tanıklamak	تائشکلاماک	فشارخون
	با شاهد اثبات کردن	
tanım	تائشم	دیدبه و کبکه، جلال و شکوه
	تعریف، توضیح	
tanımkar	تائتماک	معبد
	شناختن، قبول کردن حق	
tanımlamak	تائشلاماک	معبد، عبادتگاه، پرسشگاه
	تعریف کردن، تشریح کردن	
tanınmak	تائشنماک	پرسش کردن، عبادت کردن
	شناخته شدن، شهرت یافتن	
tanınmış	تائشنمیش	پرسیدن
	شناخته شده، شهرت یافته	
tanış	تائشش	تازه و نازه، خیلی تازه
	شناس، دوست، آشنا	
tanışmak	تائشماک	قباله ملک و خانه و غیره
	با هم آشنا شدن	
tanıştırmak	تائششترماک	قباله کردن، به ثبت رساندن در دفتر استناد
	به هم معرفی کردن، آشنا کردن	رسمی
tanıt	تائنت	تاراف - طاراف
	دلیل، برهان	طرف، سمت، جهت
tanıtıcı	تائشتجین	تاراک
	معرفی کننده، معرف	شانه
tanıtlamak	تائشلاماک	تارالى
	اثبات کردن	شانه کرده، شانه زده
Tanrı	تائرنی	تاراماک
	خدا، خداوند	شانه زدن، شانه کردن
tanrısal	تائرنیسال	تارانماک

tarçin	تارچین	جستجو شدن، وارسی شدن	tartılmak	تارتیلماسیک
		دارچین		وزن شدن
tarhun	تارحون	ترخون	tartısız	تارتیسیز
		تارئم		وزن نشده
tarım	تارئم	کشاورزی، زراعت	tartışma	تارتیشما
tarımcı	تارئمچی	کشاورز، زارع	tartışmak	مشاجره، بگومگو، مناقشه
tarımsal	تارئمسال	مربوط به کشاورزی	tartmak	مشاجره کردن، بگومگو کردن
tarif	تاریف	تعریف، توضیح	tas	تارماک
tarih	تاریخ	تاریخ		وزن کردن، کشیدن
tarihî	تاریحی	تاریخی	tasa	تاس
tarihöncesi	تاریخ اونجه‌سی	ماقبل تاریخ	tasa çekmek	غم و غصه، درد و غم
tarihsiz	تاریحسیز	بدون تاریخ		تاسا چکمک
tarikat	طاریکات	طریقت، سلک درویشی		غم خوردن، فکر و خیال کردن
tarla	تارلا	مزروعه، کشتزار	tasadduk	ناصداوتک
tarla faresi	تارلا فاره‌سی	تارلا		تصدق، صدقه دادن
tartı	تارتی	موش صحراوی	tasarı	تاساری
tartılı	تارتیلی	ترازو، توزین	tasarılmak	تصویر، طرح
		وزن شده	tasarım	ناصارانم
			tasarlamak	ناصارلاماک
			tasarruf	تصویر کردن، طراحی کردن
			tasarruflı	ناصاروف
			tasasız	تصرف، در کاری به میل خود تغییر دادن، مالک شدن، صرف جویی
			tasavvuf	ناساسیز
				بی درد و غم
				تصویفی، درویشی، تصوف

tasavvur	تاصاویر	taşımacı	تاششماجیْن
	تصور، در نظر مجسم کردن		موسسه حمل و نقل، حمل و نقل کننده
tasdik	تاصدیک	taşımak	حمل و نقل کردن، حمل کردن
	تصدیق، گواهی کردن		تاششماک
tasdikli	تاصدیکلی	taşınmak	اسباب کشی کردن، نقل مکان کردن
	تصدیق شده، گواهی شده		تاششتماک
tasdiksiz	تاصدیکسیز	taşırtmak	لبریز کردن، سبب سر رفتن شدن
	گواهی نشده، تصدیق نشده		تاششت
tashih	تاصحیح		واسطه نقلیه
	تصحیح، اصلاح کردن، غلطگیری کردن		
taslak	تاسلاک	taşıyıcı	تاششیچیْن
	پیش‌نویس، مینوت		خبرچین، سخنچین، دو بهم زن
taslamak	تاسلاماک	taşkömür	زغال‌سنگ
	ظهور کردن، پز دادن، وانمود کردن		تاشلاماک
tasnim	تاصمیم		سنگ انداختن، سنگ زدن
	تصمیم، عزم		تاشلاشمماک
taş	تاش	taşlaşmak	به حالت سنگ در آمدن
	سنگ، نگین		تاشلسیْن
taşak	تاشاک	taşlı	سنگ‌دار، نگیندار
	خایه، تخم		
taşaklı	تاشاکلی	taşlık	تاشلیک
	خایه‌دار، جسور، شجاع		سنگلاخ، سنگدان پرندگان
taş atmak	تاش آنمایک	taşma	تاشما
	سنگ انداختن		طبعان
taşçı	تاشچیْن	taşmak	تاشماک
	سنگ تراش، کسی که در معدن سنگ کار می‌کند		سر رفتن، لبریز شدن، طغيان کردن
taşeron	تاشرۇن	taşocağı	تاش اوْجاغۇن
	پیمان کار یا مقاطعه کار دست دوم		معدن سنگ
taşıl	تاششل	taşpamuğu	تاش پاموغۇ
	فسیل، سنگواره		پشهنسوز، آبیست
		taşyürekli	تاش بورکلى

		سنگدل، بی رحم		بی مزگی، بی طعمی
tat	تات		taun	تاون
		طعم، مزه، لذت		طاعون
Tatar	تاتار	تاتار، قوم تاتار		تابو
		تاتاریکات		تابه، ماهی تابه
tatbikat		مانور نظامی، کارآموزی		طاوف، دور چیزی گشتن
tatil	تاطیل	تاطیل	tavan	تاوان
		تعطیل		سقف
tatlandırmak	تاتلاندیرماک	خوشمزه کردن، شیرین کردن، بالذت کردن	tavır	تاویر
tatlanmak	تاتلانماک	خوشمزه شدن، شیرین شدن، لذیذ شدن	tavla	طرز، جور، نوع
tatlı	تاتلی	شیرین، شیرینی، بانمک	tavla atmak	تاولا آتماک
tatlı belâ	تاتلی بلا	بلای مطلوب، چیزی که هم دردرس داره هم خوبه		تخته بازی کردن
tathlaşmak	تاتلی لاشماک	خوشمزه شدن، شیرین شدن	tavlamak	تاولا لاماک
tathımsı	تاتلئیمسی	قدرتی شیرین	tavlanmak	گول زدن
tatmak	تاتماک	چشیدن، مزه کردن	tavsiye	گول خوردن
vatmin	تاتمین	خاطر جمع، راحتی خیال، اطمینان	tavşan	تاویسیه
tatsız	تاتسیز	بی مزه، کم شیرین، بدطعم	tavşanlık	تاوشنائیک
tatsızlaşmak	تاتسیزلاشماک	بی مزه شدن، بدطعم شدن	tavuk	کنده کاری، منبت کاری روی تخته
tatsızlık	تاتسیزلیک		tavukçu	تاوروک
			tavukçuluk	مرغ فروش، مرغ نگهدار
				تاوروکچیلیک
				مرغ داری، پرورش مرغ

tavus	تاووس	طاووس	tecavüz	تجاوز
tayfa	تایفا	جاشو، ملوان، کارگر کشی		تجاوز، از حد گذشت
tayfun	تایفون	طوفان، تدباد	tecil	تجیل
tayin	تایین	انتصاب، تعیین پست یا خدمت، انتقال اداری	tecrübe	تجربه، عقب انداختن، به بعد موکول کردن
taze	تازه	تازه، نو، جدید، تر و تازه	tecrübeli	تجربه‌الی
tazelemek	تازه‌لئمک	نو کردن، تازه کردن، عوض کردن	tecrübesiz	تجربه‌سیز
tazelenmek	تازه‌لنیمک	تازه شدن، نو شدن		بی تجربه
tazi	تازی	سگ تازی	tedarik	تداریک
tazilaşmak	تازیلاشمک	لاغر شدن، ضعیف شدن		تدارک، آماده کردن، مهیا کردن
tazim	تازیم	تعظیم	tedarikli	تداریک‌لی
tazmin	تازمین	تضمین، ضمانت	tedariksiz	آماده، حاضر، مهیا
tazminat	تازمینات	خسارت، پرداخت خسارت	tedavi	بدون تدارک، غیرآماده، بدون آمادگی
tebeşir	تبشیر	گچ برای نوشتن روی تخته سیاه	tedavü'l	تداوی
tebrik	تبریک	تبریک، تهنیت	tedbir	راجح بودن، در جریان
tebşir	تبشیر	بشرت دادن، مژده دادن	tedbirli	تدبیر
			tedbirsiz	تدبیر، توجه کردن به کاری، دقت و احتیاط
			tedbirli	باتدبیر، بادقت و احتیاط
			tedbirگین	بی تدبیر، بی دقت، بی احتیاط، بی فکر
			teessüf	دلخور، اوقات تلغی
			teessüf etmek	تنهایی
				تاسف

teftiş	تائیش	متاپل شدن، تاسف کردن	tekerli	تکریلی	چرخیدن، دور خوردن
teğmen	تیمن	تفتیش، بازرگانی، کنترل	teker teker	تکر تکر	چرخ دار
tehacüm	تهاجم	ستوان سوم	tekil	تکیل	نک نک، یکی یکی
tehlike	تهلیکه	تهاجم، حمله	tekir	تکیر	فرد
tehlikeli	تهلیکلی	خطر	tekliif	تکلیف	گربه پلنگی
tehlikesiz	تهلیکه سیز	خطروناک	tekliif etmek	تکلیف ائمک	پیشنهاد
tek	نک	بی خطر	tekliifli	تکلیفلی	پیشنهاد کردن
tekbaşına	نک باشتنا	نک، تنها	tekliifsiz	تکلیفسیز	رسمی، تشریفاتی
tekdüzen	نک دوزن	به تنها بین	teklik	تکلیک	خودمانی، مهمانی غیررسمی
tekel	پی در پی، یکریز، پشت سر هم نک آن - نکل	انحصار، انحصاری	tekme	تکمه	یگانگی، یکی بودن، واحد بودن
teker	نکر		tekmelemek	تکمه لمک	لگد، پشت پا
tekerlek	تکرلک	چرخ	tekmil	تکمیل	پشت پا زدن، لگد زدن
tekerleme	تکرلمه	چرخ، مدور	teknik	تکنیک	تکمیل، کامل، بی نقص
tekerlemek	تکرلمک	حرفهای پوچ و بی معنی، حرفهای قالی تکراری	teknisyen	تکنیسین	فن، تکنیک
tekerlenmek	تکرلنیمک	چرخاندن، دور گرداندن	tekparça	تک پارچا	تکنیشن
					یک پارچه، یک نکه

tekrar	تکرار	tellemek	تلمک
	تکرار، مجدداً		تور گرفتن به پنجه یا جای دیگر
tekrarlamak	تکرارلاماک	telli	تلکی
	تکرار کردن		سیم‌دار
tekstil	تکستیل	telsiz	تله‌سیز
	بافندگی، بافت		بی‌سیم
tel	تل	temaruz	تماروز
	سیم، کابل، نخ، تار		خود را به مریضی زدن
telâş	تلاش	tembel	تمبل
	هیجان، دستیاچگی، تلاش		تنبل
telâşa düşmek	تلاشا دوشمک	tembellilik	تنبل شدن
	دستیاچه شدن، به تلاش افتدان		تنبلی
telâşlanmak	تلاشلانماک	tembih	تمبیه
	دستیاچه شدن، به هیجان افتدان		تبیه، هشیار کردن، آگاه کردن
telaşlı	تلاشلنی	tembih etmek	تمبیه/اتمک
	دستیاچه، پرهیجان		تبیه کردن، پرحدز کردن
telâşsız	تلاشسیز	temel	تعل
	بدون هیجان، خوسرد		پایه، اساس، بن، بنیان
telef	تلف	temelleşme	تمکشمه
	از بین رفتن، نابود شدن		بی گرفتن، محکم و استوار شدن
telefon	تلفن	temelli	تمکی
	تلفن		اساسی، اصلی، محکم
telefoncu	تلفوتجو	temelsiz	تملسیز
	تلفنچی، مأمور تلفن		بی اساس، بی اصل، بی پایه
telefonlaşmak	تلفوتلاشماک	terminat vermek	تمینات وئرمک
	با تلفن تماس گرفتن، به همدیگر تلفن کردن		خطار جمع کردن، مطمئن کردن، ضامن دادن
tellâk	تلایک	temiz	تمیز
	دلک حمام		تمیز، پاک
tellâl	تلال	temizlemek	تمیزلمک
	دلال، جارچی		

پاک کردن، از بین بردن، تمیز کردن		تَنْزِيلات	تُنْزِيلات
temizlenmek تمیزلئمک			تُخْفِيف
تمیز شدن، پاک شدن، از بین رفتن		تَنْزِيلاتلىنْ	تُنْزِيلاتلىنْ
temizletmek تمیزلئمک			بَا تَخْفِيف
تمیز کردن یا پاک کردن به وسیله دیگری		تَنْفُورم	تُنْفُورم
temizleyici تمیزلیجی	پاک کننده، تمیز کننده		قَضِيَه هندسی
temizlik تمیزلیک	تمیزی، پاکی	تَنْفُوري	تُنْفُوري، نظریه
temsil تمثیل	تمثیل	تَهْ	تَه، قله، فرق، بالا
	شیوه کردن، نمایندگی، نمایش	تَهْجيك	تَهْجيك
temsilci تمثیلچی	نماینده		تَهْ كُوچُك
temsilcilik تمثیلچیلیک	نمایندگی	تَهْيمك	تَهْيمك
temyiz تمیز	تمیز و تشخیص دادن	تَهْيمَدَن	از روی عصبانیت پا به زمین کویدن
temyiz mahkemesi تمیز ماحکمه‌سی	محکمه تمیز	تَهْير	تَهْير
ten تن	تن، بدن	تَهِيشمك	غربال
tencere تنجره	دیگ، قابل‌مه	تَهِيشمك	به جان هم افتادن، سیزه کردن با یکدیگر
teneke تنکه	حلبی، پست حلبی	تَهِيشمك	تَهِيشمك
tenekeci تنکچی	حلبی ساز	تَهِيشمك	عکس العمل، واکنش
tenezzül تنزول	پست شدن، پائین آمدن	تَهِيشمك	عکس العمل نشان دادن
tenzil	تنزیل	تَهِيشمك	تَهِيشمك
	پائین آوردن، پست کردن	تَهِيشمك	لگد زدن، پس زدن
		تَهِيشمك	به حرکت آمدن، تکان خوردن
		تَهِيشى	تَهِيشى
		تر	سینی
		تراس	عرق

terazi	تراس، ایوان، پشت پام ترازی	تمام کردن دوره سربازی، ترخیص از سربازی
terbiye	تریبیه	ترک، ول کردن
terbiyeli	تریبیلی	ترکیب، مخلوط کردن
terbiyesiz	تریبیسیز	ترلمک
terbiyesizlik	تریبیسیزلیک	عرق کردن
tercih	ترجیح	ترلتیچی
tercüman	ترجمومان	عرق آور
tercümanlık	متراجم	ترلتیمک
tercüme	ترجمه	عرق آوردن، به زحمت انداخن
tere	تره	ترلی
tereddüüt	تره تیزک	ترلیک
tereke	ترکه	درپایی، کفش سربایی، عرقچین
tereyağı	میراث	ترمال
terfi	تره یاغنی	محل آب‌های گرم معدنی
terhis	کره، روغن حیوانی	ترموفور
	ترنیش	کیسه آب گرم لاستیکی
	ترفعیع، ترقی، بالا رفتن	ترموس
	ترحیص	فلاسک
		ترس
		وارونه، معکوس
		ترسلیمک
		حرف خشن زدن، اوقات تلخی کردن
		ترسلیک
		عصبانیت، خشونت، اوقات تلخی
		ترس بوز
		وارونه، معکوس، پشت چیزی
		ترتمیز

		پاک و پاکیزه		تثییت	
tertibat	ترتیبات	آمادگی، تهیه			ثبت کردن
tertip	ترتیب	ترتیب، ردیف، منظم			تست، امتحان
tertiplemek	ترتیب‌المک	مرتب کردن، منظم کردن، ردیف کردن			اره دستی
tertipli	ترتیپ‌الی	منظم، باردیف، ردیف شده، مرتب			کوزه، سبو
tertipsiz	ترتیب‌سیز	نامنظم، نامرتب، بی‌ترتیب			تشکر
terzi	ترزی	خیاط			تشکر اتمک
terzilik	ترزیلیک	خیاطی			تشکر کردن
teselli	تسکی	تسلي			تشکیلات
teselli bulmak	تسکی بولماک	تسلى یافتن			تشویق
teselli etmek	تسکی اتمک	تسلى دادن			آوردن
teslim	تسليم	تحویل دادن، تسليم، گردن نهادن			تبلیغ
teslim almak	تسليم آلماک	تحویل گرفتن			تبلیغ
teslim etmek	تسليم اتمک	تحویل دادن، تسليم، گردن نهادن			تبلیغ
teslim olmak	تسليم اولماک	تسليم شدن، گردن نهادن			تبلیغ
tespih	تسپیح	تسپیح			طبی، پزشکی
		تسپیح			تکماماک

tıkanık	تکانشک	پاندن، بند آوردن، چیاندن	tipki	تیپکیُ	تاتی تاتی کردن بچه
tkanmak	تکانماک	بندآمده، گیرکرده، تپانده شده	tıraş	تراش	مطابق، عیناً، مانند
tkilmak	تکشلماک	تپانده شدن، بند آمدن، گیر کردن	tıraş etmek	تراش اتمک	تراش، اصلاح موی سر یا صورت
tkılmak	تکشلماک	پر شدن، پانده شدن	tıraşçı	تراشچیُ	تراش شدن، اصلاح کردن سر و صورت
tkır tkır	تکشتر تکشتر	به طور مرتب، پشت سر هم، پی در پی	tıraşlı	تراشسلیُ	پر حرف، پرچانه
tkılım tkılım	تکشتم تکشتم	لبال، لبریز، پر	tıraşsız	تراشسیز	اصلاح شده، تراشیده شده
tkmak	تکماک	با زور و فشار جا دادن، تپاندن	turmalamak	ترمالاماک	اصلاح نشده، تراشیده نشده
tkırmak	تکسیرماک	عطسه زدن	tırmanmak	ترمانماک	چنگ انداختن، چنگ زدن با ناخن
tk tik	تک تک	صدای تق تق	tırnak	ترننک	بالا رفتن به کمک چنگ انداختن
tımarhane	تئمارحانه	دیوانه خانه	tırnak	ترننک	شن کش، جای چنگ یا ناخن که روی بدن
tnmak	تننمای	چیگ زدن	tırnaklamak	ترننکلاماک	با صورت یاقی می ماند
tnmamak	تننمایماک	چیگ نزدن، صدا در نیاوردن	tırnaklamak	ترننکلاماک	چنگ زدن، پنجول کشیدن
tip	تیپ	طب، پزشکی	tırpan	ترپان	نوعی داس بزرگ که دستهای بلند دارد
tipatıp	تیپاتیپ	شبیه هم، مطابق هم، عین هم، عیناً	ticaret	تیجارت	تجارت، بازارگانی
tipırdamak	تیپرداماك	صدای پا، صدای ضربان قلب، تک تک ساعت	tifo	تیفوُ	تیفو
tipış tipış	تیپش تیپش		tiftiflenmek	تیف تیفلنیمک	حسبه

tiksindirici	تیکسیندیریچی	ریش ریش شدن	tiyatrocu	تیاترچو
tiksinmek	تیکسینمک	چندش آور، مشمنز کننده	tohum	توحوم
tiksinti	تیکسینتی	دل به هم خوردن، چندش شدن	tok	بذر، تخم گیاه، دانه
tilki	تیلکی	نفرت، تنفر	toka	توک
timsah	تیمساح	روباء	tokat	دست دادن
tip	تیپ	تمساح	tokatlamak	به هم دست دادن
tipik	تیپیک	نیپ، نوع	tokatlanmak	تیپیک
tiryak	تیریاک	نمونه، نمونه‌ای، شبیه	tokatlamaک	سیلی زدن، چک زدن
tiryakî	تیریاکنی	تیریاک	tokatlanmak	سیلی خوردن، چک خوردن
titiz	تیتیز	معتاد، عادت کرده	tokluk	تیکلوك
titizlik	تیتیزلیک	حساس، دقیق	tokmak	سیری، سیر بودن
titrek	تیتریک	دقیق بودن، حساس بودن	tokurdamak	تیکوردمامک
titremek	تیترمک	لرزان، لرزه دار	tombul	غل غل کردن، صدای جوشیدن آب
titretmek	تیترتمک	لرزیدن، تکان خوردن	tokusmak	تیکوشماک
tiyatro	تیاترچو	لرزاندن	tomurcuk	شاخ به شاخ شدن، به هم افتادن، به هم خوردن
		تئاتر	tomurcuklanmak	تیکورچو کلانماک
				جوانه زدن، غنچه کردن

ton	تۇن	toplaşmak	تۇپلاشماك
	تن (هزار کیلو)، تن صدا		جمع شدن، گرد آمدن
tonga	تۇنقا	toplu	تۇپلۇ
	تلە، گىر		دسته جمعی، جمع و جور
tongaya düşmek	تۇنقايا دوشىمك	topluiğne	تۇپلواينه
	بە تله افتادن، گىر افتادن		سوزن تەگىد
top	تۇپ	toplum	تۇپلۇم
	توب بازى، توب جىنگى، توب پارچە، كروى شكل		جمعيت، مردم، علت، اجتماع
topal	تۇپال	toplumsal	تۇپلۇمىسىل
	چلاق، لىڭ		اجتماعىي، عمومى
topallamak	تۇپالاماك	toprak	تۇپراك
	لېنىدىن		خاک، زمين، خىشكى، اراضى
toparlamak	تۇپارلاماك	topraklamak	تۇپراكلاماك
	جمع و جور كردن، مرتب كردن		با خاک پوشاندىن
toparlanmak	تۇپارلانماك	topraklı	تۇپراكلى
	جمع و جور شدن، قدرى بېتى شدن		خاکى، خاک دار، داراي اراضى
topçeker	تۇپ چىكىر	topraksız	تۇپراكسىز
	كىشتى كۆچك جىنگى كە توب حمل مى كىند		بدون زمين، بدون اراضى
topcu	تۇپچۇر	toptan	تۇپتان
	توبىچى		بە طور عمده، يك جا
toplamlamak	تۇپلاماماك	toptancı	تۇپتاجىچى
	جىع		عمده فروش
toplamlamak	تۇپلاماماك	toptancılık	تۇپتاجىلىك
	جىع بىستن، جمع كردن، چىدين		عمده فروشى
toplantı	تۇپلاتىنى	topuk	تۇپورك
	دور هم جمع شدن، جلسه كردن		پاشنه پا، پاشنه كىفس
toplardamar	تۇپلاردا مار	topuklu	تۇپوكلۇ
	جلسە، جمع شدن عدهاي دور هم		پاشنەدار
	سياهرگ، ورىيد	torba	تۇرپا
			تۇپيرە، كىسە
		torna	تۇرۇنا

tornacı	چرخ خراطی، دستگاه تراش	törpölemek	تُورپولمِک
tornacılık	تُورناجنچی	tövbe	سوهان زدن، سائیدن، سوهان کردن
tornavida	تراشکار، خراط	tövbeli	تُوبه
torpil	تُورپیل	trahom	تُوبه کرده
tortu	بارتی، حامی باقفوذ	trampa	تراخوم
torun	تُورتو	trampa etmek	تراپما
toz	رسوب، لرد، پس مانده	transfer	مبادله، عوض بدل
tozlanmak	تُورزنامک	travers	ترامپا اتمک
tozlu	گرد و خاکی شدن، گرد بلند شدن	tren	مبادله کردن، عوض بدل کردن
tozşeker	گرد، پودر، گرد و خاک	tropikal	ترانسفر
tömbeki	تُورزشکر	travers	انتقال
töre	دارای گرد و خاک	travers	تراورس
tören	تُورمکی	tren	تراورس، تخته‌های زیر ریل آهن
töresel	تُورمه‌سل	tropikal	ترن
törpö	مریبوط به رسم و عادت	tuğamiral	ترن، قطار
	تُورپ	tuğbay	ترنیپکال
	سوهان	tuğgeneral	منطقه حاره، منطقه گرمیز
		tuğla	تُوغ آمیرال
		tuğlacı	دریادار (سرتیپ نیروی دریایی)
		tuh	تُوغباي

		نف، نفو	turp	تورپ
tuhaf	تُوْحَاف	عجب، غریب، مضحک	turuşu	تورشو
tuhafiye	تُوْحَافِيَّة	توحافیه		ترشی
		خرابی		تورشو کورماک
tuhaflaşmak	تُوْحَافِلَاشْمَاك	توحافلاشماک	turuşuk	سیزیجات یا میوه جات مناسب برای ترشی
		عجب و غریب شدن، عوض شدن	turuncu	تورونچو
tuhaflık	تُوْحَافِلِك	توحافلشک		نارنجی
		عجب بودن	turunç	تورونچ
tuluk	تُولُوك	خبک (پنیر یا کره)	tutak	توتاک
tulum	تُولُوم	خیک، تیوب خمیر دندان و کرم و غیره		گیره، دسته ظروف، پارچه‌ای که ظروف داغ را بر می‌دارند
tulumba	تُولُومْبا	تلعبه دستی آب، تلعبه لاستیک بادکن	tutam	توتام
tulumba tathısı	تُولُومْبا تاتلۇمْسىن	تولومبا تاتلیمیسین بامیه (شیرینی)		یک مشت از هر چیزی، به اندازه یک مشت
tuman	تُوْمَان	زیرشلوار گشاد و کوتاه	tutanak	توتاناک
tunç	تُونْچ	تونچ		صورت جلسه، صورت مجلس
		برنز	tutar	توتار
tur	تُور	دور، گشت، گردش	tutarlı	توتارلى
turaç	تُوراچ	توراچ		متناسب، جمع و جور
		دراج (پرنده)	tutarsız	توتارسیز
turgay	تُورقَى	تورقاى		بی تناسب، بی نظم
		چکاوک	tutku	توتکو
turist	تُورِىست	توریست		رغبت، میل سرشار
		توریست، جهانگرد، سیاح	tutkun	توتکون
turna	تُورْنَا	تورنما		دل بسته، پای بند
		درنا	tutmak	توتماک

گرفتن، به دست گرفتن، طرفداری کردن، جور آمدن، مبتلا شدن، گرفتن نهال یا پیوند	tuz	توالت، آرایش
tutsak	tuzak	توز
توتساک	tuzak	نمک
اسیر	tuzak	توزاک
tutuk	tuzcul	تله، دام، بند
توتوک	tuzcul	توزجول
کم حرف و خجول	tuzla	گیاهانی که در نمکزار می‌رویند
tutuklamak	tuzla	توزلا
توتوکلاماک	tuzlamak	معدن نمک
بازداشت کردن، توقيف کردن	tuzlak	توزلاک
tutuklu	tuzlamak	نمکزار
توتوکلوک	tuzlamak	نمک زدن، توی نمک گذاردن
بازداشت شده، توقيف شده، محبوس	tuzlanmak	توزلانماک
tutukluk	tuzlu	نمک زده شدن، توی نمک گذارده شدن
توتوکلوک	tuzlu	نمک دار، شور
محجویت، لکت داشتن	tuzluk	توزلوك
tutukluluk	tuzsuz	نمکدان، جای نمک
توتوکلوک	tüberküloz	توزسوز
حالت بازداشت، توقيف	tüccar	بی نمک، کم نمک
tutulma	tüfelek	توبیرکولوژ
توتولمما	tüfelek	مرض سل
گرفنگی، عمل گرفتن	tüfelekçi	توبخار
tutulmak	tüfelek	تاجر
توتولمماک	tüfelekçi	تفنگ
گرفته شدن، گیر کردن، لکت زبان	tüfelek	تفنگچی
tutulu	tüfelek	تفنگدار، تفنگ ساز، تفنگ فروش
توتولو	tüfeleklik	تفنگلیک
مال رهنه، رهن شده	tüfeleklik	جای تفنگ در سربازخانه
tutum		
توتولوم		
حالت، وضعیت		
tutunmak		
توتوونماک		
دست خود را به چیزی گرفتن		
tutuşmak		
توتوشمماک		
به هم گیر کردن، به جان هم افتادن، آتش		
گرفتن		
tutuşturmak		
توتوشورماک		
به هم گیر دادن، آتش گیراندن، به جان هم		
انداختن		
tuvalet		
تووالت		

tüh	تۇح	تۇح	استقرا، از جز به کل رسیدن
tükenmek	تۈكىنىڭ	تۇخىنىڭ	تۇخىنىڭ
	تمام شدن، از بین رفتن، خالى شدن		تۇخىنىڭ
tükenmez	تۈكىنmez	تۇخىنىڭmez	تۇخىنىڭmez
	تمام نشدنی، خود کار (برای نوشتن)		تۇخىنىڭmez
tükenmez kalem	تۈكىنmez كالم	تۇخىنىڭmez قلم	تۇخىنىڭmez
	قلم خود کار، خود کار		تۇخىنىڭmez
tüketicى	تۈكىتىجى	تۇخىنىڭ	تۇخىنىڭ
	صرف کىنده		تۇخىنىڭ
tüketim	تۈكىتىم	تۇخىلاڭ	غىدە، غىدە سرطانى
	استهلاک		تۇخىلاڭ
tüketmek	تۈكىنmek	تۇخىنىڭ	تۇخىنىڭ
	تمام کردن، مستهلاک کردن		تۇخىنىڭ
tükürmek	تۈكۈرمek	تۇخۇرمك	تۇخىنىڭ
	تف کردن		تۇخىنىڭ
tükürük	تۈكۈرۈك	تۇخۇرۇرۇك	پىزى
	تف، آب دهان		پىزى
tükürük bezi	تۈكۈرۈك بىزى	تۇخۇرۇرۇك بىزى	پىزى
	غىدە بىزان		پىزى
tül	تۈرل	تۈرل	تۈنل
		تۈرل	
tüm	تۇرم	تۇرم	تۇنل گچىمك
	تمام، کامل، همهاش، بىكارچە		فکر و حواس كسى جاي دىيگر بودن
tümamiral	تۇرم آميرال	درىابان	تۇر
			نوع، دسته، تىرە، طور
tümbek	تۇمبىك	تېبىك	تۇرېبىه
			ترىبت، آرامىگا، مقبرە
tümen	تۇمن	تۇمن	تۇرېدار
	ئودە بىزىگ، لشکر بىابر دە هزار نفر		متولى ياخادم ترىبت
tümevarım	تۇمەوارىم		تۇرېبارىيىس
			نوعى آلوچە شىرىن

türbin	تُوربین			پخور دادن
türdeş	تُوردش	تُوربین		توتون
türel	تُورل	هم جنس، هم نوع		مو، موی، پر
türetici	تُوره تسبیجی	حقوقی		مو در آوردن، مودار شدن، پشم در آوردن
türetmek	اختراع کننده، به وجود آوردن			مودار، پردار، پشم دار
türev	تُورتمک			تُویسوز
	تولید کردن، به وجود آوردن	مشتق		بی مو، بی پشم، بدون پر
Türk	تُورک			تُوزل
Türkçe	ترک، قوم ترک			حقوقی
	تُورکچه			تُوزل کیشی
	ترکی، به زبان ترکی			شخصیت حقوقی
türkçeleştirme	تُورکچه لشییرمک			تُوززوک
	ترکی کردن، به زبان ترکی در آوردن			آئین نامه، نظام نامه
türkleşmek	تُورک کاشمک	ترک شدن		
türklük	تُورکلورک			
		ترک بودن، ملت ترک		
türkmen	تُورکمن			
		ترکمن، ترکمان		
türkü	تُورکو			
		سرود ترکی، آواز ترکی، ترانه ترکی		
türlü	تُورلور			
		متتنوع		
tütmek	تُورتمک			
		دود کردن، دود پس زدن		
tütsülemek	تُورتسولمک			

U

U او - او

او، بیست و پنجمین حرف الفبای ترکی

ucuz اوچورز

ارزان

ucezcu اوچورزجو

ارزانفروش، کسی که دنبال چیزهای ارزان است

ucuzlamak اوچورلاماک

ارزان شدن

ucuzlatmak اوچورلاتماک

ارزان کردن

ucuzluk اوچورزلوک

ارزانی

uç اوچ

لک، سرقلم، کنار، انتهای

uçak اوچاک

هوایپما

uçaksavar اوچاک ساور

توب ضد هوایپما، ضد هوایی

uçar اوچار

پرنده، پرواز کننده

uçkur اوچکور

بند تبان

uçlu اوچلو

نکدار

uçmak اوچماک

پرواز کردن، پریدن، تغیر

uçsuz اوچسوز

بی انها، بی نهایت، بی نک

uçsuz bucaksız اوچسوز بوجاکسوز

بی سر و ته، لایتاهمی

uçuk اوچوک

تب خال، رنگ پریده

uçuklamak اوچوکلاماک

تب خال زدن

uçurmak اوچورماک

پراندن، هوا کردن، پرتاپ کردن

uçurtmak اوچورتماک

پرواز دادن، هوا کردن به وسیله دیگری

uçurum اوچوروم

پر تگاه، دره

uçuş اوچوش

پرواز

uçuşmak اوچوشماک

پرواز دسته جمعی، با هم پرواز کردن

uf اووف

اف

ufacık او فاجنیک

مقدار کمی، کوچولو

ufak او فاک

کوچک، کم

ufak para او فاک پارا

پول خرد

ufalamak او غالاماک

خرد کردن، ریز کردن

ufalanmak او غالانماک

خرد شدن، ریز شدن

ufalmak او غالماک

koçuk شدن، ریز شدن (از لحاظ اندازه)	ukalâ	اوکالا
ufaltmak اوغلاتماک		فضول، ظاهر به عقل
ریز کردن، خرد کردن، کوچک کردن	ukalâhk	اوکالانک
uflamak اوغلاماك		فضولی، نادانی، ظاهر به عاقلی
اف اف گفتن	ulan	اولان
ufuk اوفوک		پسر (حالت تحیر)
افق	ulaşım	اولاشیم
uğramak اوغراماک		ارتباط، رابطه
سر زدن، پیش کسی رفتن	ulaşmak	اولاشماساک
uğraşı اوغراشی		رسیدن، واصل شدن
سرگرمی، مشغولیت	ulaştırma	اولاشتarma
uğraşmak اوغراشماک		ارتباطات، نقلیات
مشغول شدن، سر به سر گذاشتن	ulaştırmak	اولاشتىرماک
uğraştırmak اوغراشتىرماساک		واصل کردن، رساندن
مشغول کردن، وقت تلف کردن	ulu	اولو
uguldamak اوغولداماک		بزرگ، عظیم
صدای غرش، پیچش صدا در گوش	ulumak	اولوماک
uğultu اوغولتو		زووزه کشیدن
صدای غرش	ulus	اولوس
uğur اوغور		ملت
یمن، شگون، سعادت	ulusal	اولوسال
uğur böceği اوغور بوجیسی		ملی
کفش دوزک	uluslararası	اولوسلار آراسىن
uğurlamak اوغورلاماک		بین المللی
مشاپعت کردن، سفر به خیر گفتن	umdurmak	اومدورماک
uğurlu اوغورلو		امیدوار کردن
باشگون، خوش یمن، بابرک	ummak	اوتماک
uğursuz اوغورسوز		امید داشتن، توقع داشتن
بدیمن، بدشگون	umursamak	اومورساماساک
uğursuzluk اوغورسوزلوك		مهم شمردن، اهمیت دادن
بدیمنی، بدشگونی	umursamamak	اومورساماماک

ahmetitندادن، مهم نشمردن	اوساندیرماک
umursamazlık اومنورسامازلیک	به سته آوردن، به جان آوردن، خسته کردن
بی اعتمایی	اوساناماك
umut اووموت	به سته آمدن، به تنگ آمدن، خسته شدن
امید، انتظار	اوسلانماک
umutlandırmak اومنورتلاندیرماک	آرام شدن، بازیبیت و بالادب شدن
امیدوار کردن	اوسلو
umutlanmak اومنوتلانماک	آرام، ساکت، مودب
امیدوار شدن	اوسلو دورماک
umutlu اووموتلو	آرام و بالادب نشستن، اذیت نکردن
امیدوار	اوستال
umutsuz اووموتسوز	منطقی، عقلانی
نامید، قطع امید	اوستا
umutsuzluk اومنوتسوزلوك	اوستا
نامیدی	اوستا باشن
un اوون	سر اوستا
آرد	اوستالیک
unlamak اوونلاماک	استادی، مهارت
آردی کردن، به آرد آغشته کردن	اووصول
unutkan اوونوتکان	اصول، راه و رسم، طرز
فراموشکار	اووصول جاجنک
unutkanlık اوونوتکانلیک	بی سر و صدا، بیواشکی، آهسته و آرام
فراموشی، بی حواسی	اووصول سوز
unutmak اوونوتاماک	غیراصولی، نامربوط، بی قاعده
فراموش کردن، از یاد بردن	اووصول اووصول
unutulmak اوونوتولماک	آرام آرام، بی سر و صدا
فراموش شدن، از خاطر رفتن	uşak
upuzun اوپ اووزون	خانه شاگرد، نوکر، شاگرد
کاملاً دراز، دراز دراز	utanç
usandırıcı اوساندیرچی	اوتنانچ
کسل کننده، خسته کننده	خجالت، شرم
	اوتناندیرماک

utangaç	خجالت دادن اوستانماج	uygarlık	اویغارلیک
utanmak	خجلول، خجالتی اوستانماک	uygulama	اویقولا‌ما
utanmaz	خجالت کشیدن، شرم کردن اوستانماز	uygulamak	اجرا، کار عملی اویقولا‌ماک
uyanmak	بی شرم، بی حیا، بی آبرو، کسی که خجالت نمی کشد اویاندیرماک	uygulanmak	اجرا کردن، عمل کردن اویقۇلانماک
uyandırmak	بیدار کردن اویاندیرماک	uygulayıcı	اجرا شدن، عمل شدن اویقۇلايچى
uyanık	اویانشک		مجري، اجرا کننده اویقۇن
uyanmak	بیدار، هشیار، زرنگ اویانماک	uygun	مناسب، جور، بجا
uyar	بیدار شدن، هشیار شدن، جان گرفتن اویار	uygunluk	اویقۇنلۇك
uyarıci	مطابق اویارئچى	uyku	نامناسب، ناجور اویکو
uyarım	بیدار کننده، هشیار کننده اویارئیم	uykulu	خواب اویکولۇ
uyarlamak	تبیه، بیدار کردن حس اویارلاماک	uykusuz	خواب آلدود اویکوسوز
uyarma	تطبیق دادن، منطبق کردن اویارما	uykusuzluk	بی خواب، کم خواب اویکوسوزلۇك
uyarmak	تبیه، اخطار، هشدار اویارماک	uymak	بی خوابی اویماک
uydurmak	اخطرار کردن، هشدار دادن اویدورماک	uyruk	موافق شدن، اطاعت کردن اویرۆک
uygar	جور کردن، منطبق کردن، دروغ گفتن، از خود در آوردن	uyruklu	تبعه اویرۆکلى
	متمند	uysal	تابعیت اویسال

عاقل، آرام، خوش اخلاق	مرض گری، مرض خارش دار
uyuklamak اویوکلاماک	uzak اوزاک
چرت زدن	دور، بعید
uyum اویوم	uzaklaşmak اوزاکلاشماسک
هم آهنگ، تطابق	دور شدن، فاصله گرفتن
uyumak اویوماک	uzaklaştırmak اوزاکلاشتیرماک
خوابیدن، خفتن، غفلت کردن	دور کردن
uyumlu اویوملو	uzaklık اوزاکلیک
جور، مطابق	دوري، فاصله، مسافت
uyumsuz اویومسوز	uzamak اوزاماسک
ناجور، عدم تطابق، مطابق نبودن	دراز شدن، طول کشیدن
uyuntu اویونتو	uzanmak اوزانماک
حالت خواب آلود، بی حالی	دراز کشیدن، طول کشیدن، دراز شدن
uyur اویور	uzatmak اوزاتماک
خوابیده، به خواب رفته	طول دادن، دراز کردن، تمدید کردن
yuşkan اویوشکان	uzay اوزای
دارای اخلاق ملايم	فضا، جو
uyuşmak اویورشماسک	uzlaşmak اوزلاشماسک
خواب رفتن یکی از اعضای بدن نظیر دست	توافق کردن، مصالحه کردن، سازش کردن
یا پا، بی حسن شدن، جور درآمدن	uzlaşmazlık اوزلاشمازلیک
uyuşturmak اویوشتورماک	عدم توافق، اختلاف
بی هوش کردن، بی حسن کردن، جور آوردن	uzman اوزمان
uyuşturucu اویوشتوروجو	کارشناس، متخصص
مواد مخدره، بی حسن کننده، بی هوش کننده	uzmanlık اوزمانلیک
uyuşuk اویوشوک	کارشناسی
بی حسن، خواب رفته، بی حرکت، تنبل	uzun اوزون
uyutmak اویوتماک	دراز، طویل
خواباندن	uzunluk اوزونلیک
uyutucu اویوتوجو	درازا، طول
خواب آور	
uyuz اویوز	

مادری که بچه سه قلو دارد، سه جانبی، سه
تکه

Ü

Ü	او - و	او، بیست و ششمین حرف الفبای ترکی
ücret	اوجرت	دستمزد
ücretli	اوجرتلى	دستمزد بگیر، بادستمزد
ücretsiz	اوجرتسیز	بدون دستمزد، مجانی
üç	اوج	سه
üçgen	اوجگن	مثلث
üçgül	اوج گول	بونجه وحشی، بونجه سه پر
üçkâğıtçı	اوج کاتچی	حقه باز، دروغگو
üçlü	اوجلو	سه تایی
üçleme	اوج لمه	سه تا کردن، سه لایه کردن
üçlü	اوج لو	سه تایی، دسته موسیقی سه نفره
uçuz	اوج چوز	سه قلو
üçüzlü	اوج اوزلۇ	

üflemek	اورفلمک	فوت کردن، دمیدن
üfürmek	اورفورمک	دمیدن، وزیدن
üfürük	اورفورورک	فوت، دمیدن، وزش
ülgülç	اورلگوج	تیغ سلمانی
ülke	اولکه	کشور، مملکت
ülker	اولکر	ثریا، مجموع چند ستاره شبیه گردنبند
ülkü	اولکو	مطلوب، ایدهآل، هدف عالی
ülser	اولسر	زخم معده
ümít	اومیت	امید
ümítlendirmek	اومیتلندیرمک	امیدوار کردن، امید دادن
ümítlenmek	اومیتلنمک	امیدوار شدن
ümítli	اومیتلی	امیدوار
ümitsiz	اومیتسیز	نامید
ümitsizlik	اومیتسیزلیک	نامیدی
ümmet	اورمت	

ün	اون	امت، پیروان یک دین یا مذهب	üroloji	اورولوژی
üniforma	اوئنیفورما	شهرت، شان	ürpermek	اورپرمک
ünite	اوئنیته	اوئنیفورم	ürpertى	سېخ شدن مو بر بدن
üniversite	اوئنیورسیته	واحد	ürün	سېخ شدن مو بر بدن
ünlü	اوئنلو	دانشگاه	üryan	اوریان
ünsüz	اوئنسوز	مشهور، معروف	üs	محصول
üre	اوره	غیرمشهور، غیرمعروف	üsderi	عربیان، برهنه
üretici	اورهتیجى	اوره	üssubay	بالا، فوق، ماقوق
üretim	اورهتیم	تولیدکننده	üst	اوسلدرى
üretmek	اورهتمک	تولید	üstat	رویه، پوسته، بشره
ürkek	اورکک	تولید کردن	üsteğmen	افسر ارشد (از سرگرد تا سرهنگ)
ürkme	اورکمک	ترسو، خجالتى	üsteleme	اوسته، بشره
ürküntü	اورکونتو	رم کردن، ترسیدن از جا پریدن	üstelemek	بالا، رو، رویه، ماقوق
ürkütmek	اورکوتىمک	ترس، وحشت	üstelik	اوسته، دوست، رفیق
ürkütme	ترساندن، رم دادن	ترساندن، رم دادن	üstün	عالی، فوق العاده
üroloğ	اورولوچ	متخصص مجاری ادرار	üstünde	اوسترنلە

		بالای آن، روی آن	نایسی، نادختری
üstünlük	اوستونلورک	اعضو	üye
	ما فوق بودن، بالاتر بودن	اویه‌لیک - اوبلیک	üyelik
üşenmek	اوشننک	عضویت	üzengi
	حوصله نداشتن، حالش را نداشتن	اورزنجک	رکاب
üşümek	اووشومک		üzere
	احساس سرما کردن	براساس، به موجب، بتایب، در حین	üzerek
üşütmek	اووشوتمک	اورزولیک	überlik
	سرماخوردن		اسپند
ütü	اوتو	اورزون	üzün
	اطو	غمگین، محزون، رنجیده	ütücü
	اوتروجو	رنجاندن، ناراحت کردن، غمگین کردن	ütülemek
	اطوکش	اووزمک	ützemek
	اطو کردن	اووزره	üzre= üzere
ütülenmek	اوتوئنیمک	براساس، برحسب، به موجب، در حالت، در	
	اطو شدن	حين	
ütülü	اوتوولو	اووزوجو	ütülcü
	اطوکرده، اطوشده،	ناراحت کننده، محزون کننده، غمگین شده	
ütüsüz	اوتوسوز	اووزولمک	ützülmek
	بی اطو، اطونشده، اطونکرده	ناراحت شدن، غمگین شدن، متأثر شدن	
ütüv	اوتوو	اووزوم	ütüm
	دستگاه ضدغوفنی	انگور، کشمش	
üvey	اووی	اووزونتو	ütüntü
	اندر (مانند، مادراندر، پدراندر)	دلتنگی، حزن، تاثیر	
üvey anne	اووی آنه	اووزونتولو	ütüntülü
	نامادری	دلتنگ کننده، حزن آور، غمگین کننده	
üvey baba	اووی بابا	اووزونتسوز	ütüntüsüz
	نایدری	بی غم، بدون غم و غصه	
üvey evlât	اووی اولات		

V

v	و، بیست و هفتین حرف الفبای ترکی
vacip	واجبیه
vade	واجب، ضروری، لازم واده
vadesi gelmek	مدت، مهلت، سرسید وادسی گلمسک فرارسیدن و عده
vadeli	واده‌الی
vadesiz	مدت دار، برای مدت معین واده‌سیز
vadi	بدون مدت، موقت واهدی
vagon	دره، گشادگی میان دو کوه یا تپه واگون
vah	واه
vaha	واه، وای، آه، ای واحاحا
vahamet	آبادی کوچک در صحراء
vahamet	واحامت
vahit	وحامت، سختی، خطر واحیت
vahiy	یگانه، واحد، یکتا واحیه
vahyi	وحی، آنچه از جانب خدا به پیغمبران الهام می شود

vahşet	واحشت
vahşî	وحشت، ترس واحشی
vahşilik	وحشیگری، متمن نبودن واحشی‌لیک
vâz	وآخر
vaka	وعظ، پند، نصیحت واکا
vakîf	حادثه، پیش آمد، واقعه واکنف
vakîfname	وقف واکنف‌نامه
vakıt	وقوفنامه واکیت
vakıt geçirmek	وقت، زمان، مهلت، فرصت واکیت گچیرمک
vakıt kazanmak	وقت گذراندن واکیت کازانماک
vali	به دست آوردن زمان، از وقت استفاده کردن والی
valide	والی، استاندار والیه
valilik	مادر، والدہ والیلیک
valiz	استانداری والیز
vals	چمدان (چمدان کوچک) والس
vanilya	نوعی رقص اروپایی وانیلیا

		وانیل	وارساپیم	وارسایش
vapur	راپور	کشتی	varsayılmak	فرضیه
var	وار	هست	varta	وارتا
varak	واراک	ورق، ورقه، برگ	varyemez	جای خطرناک، خطر، مهلهک
varaka	واراکا	ورقه، برگ، کاغذ نوشته شده	vasif	خسیس، بخلی
varan	واران	رسیده، واصل شده	vasıflandırmak	واصف، توصیف
vardacı	وارداجنی	کسی که در کشتی کشیک می دهد	vasıflanmak	توصیف کردن، تعريف کردن
vardırmak	واردیرماک	رساندن، واصل کردن	vasıl olmak	تعريف شدن، توصیف شدن
vardiya	واردیبا	نگهبان کشتی، نوبت کاری، شیفت	vasıta	واسطه، اویلماک
var etmek	واراتمک	بوجود آوردن، انشا کردن	vasıtılı	واسطه، میانجی
varış	وارتش	طرز ورود، ورود	vasıtısız	باواسطه
varışlı	وارئشلی	عارف	vasıtalı	بیواسطه، بدون واسطه
varıl	واریبل	بشکه	vası	واسی
varis	واریس	واریس، تورم رگها در ساق پا	vasiyet	وصی، مجری و صیحت
varlık	وارلیک	هستی، دارایی	vasiyetname	وصیت
varmak	وارماک	وارد شدن، رسیدن	vaşak	واسیک
				سیاه گوش، حیوانی است وحشی درنده از جنس یوزپلنگ

vat	وات	خدا حافظی کردن
	وات، واحد نیروی برق	و دالاشماک
vatan	واتان	با هم خدا حافظی کردن
	مهن، وطن	وفا
vatandaş	واتانداس	وفا، صداقت و دوستی
	هم وطن، هم میهن	وفالی
vatandaşlık	واتان داشلیک	باوفا، وفادار
	هم وطن بودن، هموطنی	وفاسیز
vay	وای	بی وفا
	وای، ای وای	وفات
vâzetmek	واز اتمک	وفات، فوت شدن
	وعظ کردن	وکالت
vazgeçmek	واز کچمک	وکالت، وکیل بودن
	منصرف شدن	ولوله
vazife	واظیفه	ولوله، جار و جنجال
	وظیفه، تکلیف	ورجک - وترجک
vazifelendirmek	واظیفه لتدیرمک	بدھی، قرض
	موظّف کردن	وئرجکلى
vazifeli	واظیفه لی	بدھکار، مفروض
	موظّف، وظیفه دار	ورم
vaziyet	واضیت	ورم، سل
	وضعیت	ورملی
vazo	وازو	مسلسل
	گلدان	ورلن
ve	و	دهنده
		ورثه
veba	وبایا	وارث
	وبایا	ورسیه
veda	ودا	نسیه
	خدا حافظی، وداع	ورنگى
veda etmek	ودا اتسک	مالیات، عوارض، موهبت الہی

vergilendirmek	وئرگیلندیرمک	مشمول مالیات کردن	وسیله، واسطه
vergili	وئرگیلی	دست و دل باز، بخشنده	وسوسه
veri	وئری	داده، اطلاعات اولیه	دامپزشک
verici	وئریجیس	دهنده، تادیه کننده، پرداخت کننده	ویا
verilmek	وئریلمک	داده شدن	صدوق (دریافت یا پرداخت پول)
verim	وئریم	حاصل، عایدات	صدوق دار
verimli	وئریملی	پرحاصل، پرمحصول، پرفایده	صدوق دار
verimlilik	وئریملیلیک	پرفایده بودن، بهرووری	ورور کردن
verimsiz	وئریمسیز	بی فایده، کم محصول	ورور، پرحرفی
veriş	وئریش	طرز دادن یا پرداختن	وئز
vermek	وئرمک	دادن، پرداخت کردن، واگذار کردن	صدای ویز مانند صدای مگس
vermemek	وئرممک	ندادن	وئرگلمک
vernik	وئرنیک	روغن جلا، لعاب، صیقل	بی اهمیت بودن، ساده و آسان بودن
verniklemek	وئرنیکلمک	صیقل دادن، مالیدن	صدای «ویز» درآوردن مثل صدای زنبور
vesika	ویسیکا	وثیقه، دلیل، برهان	ویزگلتی
vesile	وسیله		صدای «ویز» مثل صدای زنبور
			ویجدان
			ویجدانی
			با وجودان، بالانصاف، بامروت
			ویجادان
			بی وجودان، بی انصاف، بی مرودت

vicdansızlık	وجداً منزليك بـى وجـانـى، بـى اـنـصـافـى	وـيـلـونـزـن
vida	ويـدا	ويـزـه
vidalamak	بيـجـ: بيـجـ مـيـخـ ويـدـالـاـمـاـك	ويـزـيـتـ، حقـ مـعـاـيـنـهـ دـكـترـ، عـيـادـتـ دـكـترـ
vilâyet	بيـجـ زـدـنـ، باـ بيـجـ مـحـكـمـ كـرـدـنـ ويـلاـيـاتـ	ويـكـالـ وـيـكـالـ
vinç	ويـنجـ جرـثـيلـ	صـوـتـ، فـهـمـانـدـنـ مـوـضـوـعـيـ توـسـطـ صـدـاـ وـ آـواـزـ
viraj	ويـراـزـ	وـوـلـيـبـولـ
viran	بيـجـ وـ خـمـ جـادـهـاـ وـ رـاهـاـ ويـرانـ	والـيـالـ
virane	ويـرانـهـ	وـوـكـوـرـ
virgül	ويـرـگـوـلـ	وقـوعـ، وـاقـعـ شـدـنـ
visal	ويـصالـ	وـوـرـدـوـمـ دـوـيـماـزـ
visamiral	وصـالـ، بهـ هـمـ رسـيدـنـ ويـسـ آـمـيرـالـ	بيـ عـلـاقـهـ، بـىـ فـكـرـ
vişne	ويـشـنهـ	وـوـرـقـوـنـ
vites	آـبـالـلوـ ويـتـسـ	عاـشـقـ، سـرـكـيسـهـ، پـولـ مـفـتـكـىـ
vites değiştirmek	دـنـدـهـ (ـاتـومـيـلـ) ويـتـسـ دـيـشـتـيرـمـكـ	وـوـرـقـوـنـ جـوـ
viyaklamak	دـنـدـهـ عـوـضـ كـرـدـنـ ويـيـاـكـلـامـاـكـ	كـسـيـ كـهـ مرـدـ رـاـ سـرـكـيسـهـ مـىـ كـنـدـ، مـحتـكـرـ
viyolonist	ونـگـ وـنـگـ، گـرـيـهـ بـچـ شـيـرىـ ويـيـوـلـوـتـيـسـتـ	وـوـرـمـاـكـ
vize		زـدنـ، كـوـيـدـنـ
vizite		وـوـرـولـماـكـ
vokal		زـدـهـ شـدـنـ، كـشـتـهـ شـدـنـ، عـاـشـقـ شـدـنـ
voleybol		وـوـرـوـشـ
vuku		تـپـشـ، ضـربـانـ، نوعـ زـدـنـ يـاـ كـوـيـدـنـ
vurguncu		وـوـرـشـماـكـ
vurgun		زـدـ وـ خـورـدـ كـرـدـنـ، دـعـواـ كـرـدـنـ
vurmak		
vurulmak		
vuruş		
vuruşmak		

Y

Y ی - ی-

ی، بیست و هشتمنی حرف الفبای ترکی	
ya	با
yaban	بایان
yabancı	بیان، سر کوه، وحشی
yabancılık	بیگانه، اجنبی، ناشناس
yabanî	بیگانگی، ناشیگری
yabansı	وحشی، کوهی، بیابانی
yad	باد
yad etmek	غیرعادی، عجب
yadırgamak	غیریب، بیگانه
yadigâr	باد اتمک
yadsımk	باد کردن، به خاطر آوردن
yag	بادگار
yagbezi	نفی کردن، انکار کردن، قبول نداشتن
	روغن، چربی
	باغ بزی

غده چربی

yağçi	یاغچه
yağcılık	روغن فروشی، چاپلوس
yağdırmaç	روغن فروشی، چاپلوسی
yağdırmaç	مثل باران ریختن، روی سر مردم پاشیدن
yağış	بارش (برف و باران)، مقدار باران باریده
yağlışlı	یاغشله
yağlamak	هوای برف و بارانی
yağlanmak	روغن مالی کردن، روغن کاری، تملق کردن
yağlı	روغن کاری شدن، چربی دار شدن
yağlıboya	یاخلمی بوزیا
yağmacı	رنگ روغنی، رنگی نشوید (هنگام عبور با عجله)
yağma	یاغما
yağmacı	یغما، چپاول، غارت
yağmak	غار تگر
yağmur	بازمک
yağmurca	باریدن، فراوان ریختن
	یاغمور
	باران
	یاغمورجا
	بز کوهی

yağmurlamak	باغمۇرلاماڭ	پاخومۇرلاماڭ بارانى شدن ھوا	قرون اخیر، معاصر، از انقلاب فرانسه بە بعد ياكتەن دۇغۇر
yağmurlu	باغمۇرلو	پاخمۇرلو بارانى، ھواي بارانى، باراندار	خاور نزدیک ياكتەن لاشماڭ
yağmurluk	باغمۇرلۇك	پاخمۇرلۇك پالتوبارانى	نزدیک شدن، دوستى حاصل شدن ياكتەن لاشتىرماك
yağsız	پاسىز	بى روغن، كم روغن، بى چىرى	نزدیک کردن، سبب دوستى شدن ياكتەن لىنك
yahu	باھو	ياھو، آھاي، نگاه كن	نزدیکى ياكتەن لىنك دۈيمىڭ
yahut	باھوت	يا، يا اين كە	نزدیکى حس کردن ياكتەن لىنك
yaka	باكا	يەقە، سمت دىيگر، طرف دىيگر دريا	نزدیکى يا دوستى نشان دادن ياكتەن ماڭ
yakacak	پاكاچاڭ	موادسوختى، سوخت	نالە و زاري کردن، از چىزى گلايدە كردن ياكتەن ساڭ
yakalamak	پاكالاماك	دستگىر كردن، گرفتن، به چىڭ آوردن	نزدیکىكتىنده، متىم كىزكتىنده ياكتەن شىشكەن
yakalanmak	پاكالانماڭ	دستگىر شدن، گرفтар شدن، به چىڭ افادان	شايىته، لايق، موافق، مناسب ياكتەن شىشكەن اولماك
yakalatmak	پاكالانماڭ	دستگىر كردن به وسیله دىيگرى	برازىنده بودن، مناسب بودن ياكتەن شىشكەنى
yakalık	پاكالانك	روى يەقەي، پارچەي كە روى يەقە مىزىندى	خوشىگلى، زىبىا ياكتەن شىشكەنى سىزىر
yakıcı	پاكىچىن	آتش زا، سوزانىنده	نامناسب، غير مربوط، بى جا ياكتەن شىشكەن
yakılmak	پاكىتلماڭ	مالىدە شدن، سوختە شدن، روشن شدن	مناسب بودن، لايق بودن، برازىنده بودن ياكتەن شىشكەن
yakın	ياكتەن	نزدیك، قوم و خويش	ياكتەن
yakınçağ	ياكتەن چاغ	نزدیك، قوم و خويش	سوخت ياكتەن لاشماڭ

yaklaşma	پاکلاشما نزدیکی، نزدیک بودن	تقریباً، تخميناً تذہب کاری کردن، آبکاری کردن با طلا و نقرہ، ظاهرسازی کردن
yaklaştırmak	پاکلاشترماک به هم نزدیک کردن	yaldızlı بالدىزلى
yakmak	پاکماک سوزاندن، روشن کردن، کسی را از عشق سوزاندن	آب طلادار، آب نقره دار، آب طلا داده شده yalı بالى
yakut	پاکوت یاقوت	ویلا یا قصر در ساحل دریا yalınayak پائش آیاک
yalamak	پالاماک لیسیدن	پایرت کان عایق (در مقابل هادی)
yalan	پالان دروغ، کذب	yallah پالاه - پالاح پااش، برو، حرکت کن
yalancı	پالانجین دروغگو	yalnız پالنتر نتها، فقط
yalancıktan	پالانچنک تان به دروغ، غیر جدی	yalnız başına پالنتر باشتنا نتک و نتها، یکه و نتها
yalancılık	پالانچنک دروغگویی	yalnızlık پالنترلیک نهایی
yalandan	پالاندان به دروغ، ساختگی	yalpalamak پالپلاماک تلوتلو خوردن
yalanlamak	پالانلاماک تکذیب کردن	yaltak پالاتاک متملق، چاپلوس
yalatmak	پالاتماک لیساندن، وادر به لیسیدن کردن	yaltaklanmak پالاتاکلارماک تملق، چاپلوسی، چاپلوسی کردن
yalçınkaya	پالچن کایا کوه های سنگی پرشیب	yalvarmak پالوارماک خواهش کردن، تمنا کردن
yıldız	پالدىز آب طلا یا نقره، چیزی که آبکاری شده باشد	yalvartmak پالوارتماک به عجز و لابه و اداشتن، به تمنا کردن و اداشتن
		yama پاما

yamaç	ياماچ دامنه کوه، کنار، دامنه تپه	وصله، پینه yaması دامنه کوه، کنار، دامنه تپه	yandas	يانداش طرقدار
yamak	ياماک وردست، پادو	ياماک وصله کردن yamalamak	yangı	يانقۇ ماده التهاب، چرك زخم yangın
yalamlamak	يامالاماک وصله کردن	yanıbaşında	يانقىتىن آتش سوزى، حرائق yanık	يانىك بالاي سر كسى بودن، نزد كسى بودن سوختىگى
yalaklı	ياماڭلى وصله دار	yanıkara	يانىكىارا سياهز خم	yanıkara يانىك سياهز خم
yaman	يامان عجب، مدهش، حيرت بخش	yanılıgı	يانلىقۇ اشتباه، غلط	yanılıgı يانلىقۇ اشتباه، غلط
yarı yumru	ياسىرى يومرو كچ و كوله	yanılmak	يانلىماک اشتباه کردن، گول خوردن	yanılmak يانلىماک اشتباه کردن، گول خوردن
yamrulmak	يامرولماک كچ و كوله شدن	yanıltı	يانلىنى اشتباه، سهو	yanıltı يانلىنى اشتباه، سهو
yamuk	ياموك يك وري، به يك طرف خم شده	yanıltmak	يانلىت ماڭ به اشتباہ انداختن، گچ كردن	yanıltmak يانلىت ماڭ به اشتباہ انداختن، گچ كردن
yamyassi	يام ياسىئى كاملاً صاف و هموار	yanısırı	يانىشرا پهلوى هم، به موازات هم	yanısırı يانىشرا پهلوى هم، به موازات هم
yan	يان طرف، سمت، نزد، فرعى	yanıt	يانىت پاسخ، جواب	yanıt يانىت پاسخ، جواب
yanak	ياناك گونه، رخ	yanıtlamak	يانىتلاماک جواب دادن، پاسخ دادن	yanıtlamak يانىتلاماک جواب دادن، پاسخ دادن
yanardağ	يانارداغ کوه آتششان	yani	يانى يعنى	yani يانى يعنى
yanaşık	ياناشىك نزديك شده، نزديك به هم	yanchesici	يانكىسيچى جيسبير	yanchesici يانكىسيچى جيسبير
yanaşılmak	ياناشىلماک نزديك شدن، پهلو گرفتن	yankı	يانكى يانكى	yankı يانكى يانكى
yanaşmak	ياناشماک نزديك شدن، پهلو گرفتن			

انعکاس، عکس العمل، تأثیر yankılanmak	پانکلارناماک	yapımcı	با پژمچنی
انعکاس یافتن yanlış	پانلش	yapışık	سازنده فیلم به هم چسبیده، متصل به هم
اشتباه، غلط yanlışlıkla	پانلش لئکلا	yapışkan	با پېشکان چسبنده، چسبناک، آدم سمجح
به اشتباه، به غلط، اشتباه yanmak	پانماک	yapışkanlık	با پېشکانلىك چسبندگی، چسبناک بودن
سوختن، آتش گرفتن، روشن شدن yansımak	پانسماک	yapışmak	با پېشمماک چسبیدن
منعکس شدن، انعکاس یافتن yansıtmaک	پانسیتماک	yapıştırmak	با پېشتیرماک چسبانیدن، چسباندن
منعکس کردن yansız	پانسیز	yapış yapış	با پېش با پېش چسبناک، چسبناک شدن دست با شیره و
بی طرف yansızlık	پانسیزلىك	yapıt	با پېت شیرینی
بی طرفی yapayalnız	با پا بالىز	yapıtaşı	آثار، ابنيه، اثر با پېن تاشىئ
تک و تنها، یکه و تنها yapı	با پېن	yapmak	سنگ ساختمان ساختمان، کردن، نمودن، انجام دادن
ساختمان، بنا، بنیه، وجود yapıcı	با پېجچنی	yaprak	با پېراک برگ، ورق، برگ درخت
سازنده، درست کننده yapıcılık	با پېچنلىك	yapraklanmak	با پېراک لانماک برگ در آوردن درختان
سازنده، کار بنایی yapılış	با پېلش	yapraklı	با پېراکلىي برگ دار، دارای برگ
طرز ساختن، بنیه yapılmak	با پېلمماک	yapraksız	با پېراک سىزىر بى برگ، بدون برگ
ساخته شدن، بنا شدن yapım	با پېشم	yaptırma	با پېتىرمما اجرا گردانیدن، اجرا به وسیله دیگری
عمل ساختن			

yapayalnız	با پا بالشتر	خفاش
	یکه و تنها، تک و تنها	
yara	بایرا	متناسب، لایق بودن، جور آمدن
	زخم، جراحت	
yaradan	بایرادان	خالق، پروردگار، آفریدگار
	خالق، پروردگار، آفریدگار	
yaradılış	بایرادنلیش	آفریننده، مبتکر، خلاق
	خلقت، فطرت، طبیعت	
yarak	بایراک	مخلوق
	آلت، سلاح، آلت رجولیت	
yaralamak	بایرالاماک	یاراتلماک
	زخمی کردن، مجروح کردن	خلق شدن، آفریدن، ایجاد شدن
yarananmak	بایرارانماک	یاراتماک
	زخمی شدن، مجروح شدن	خلق کردن، آفریدن، ایجاد کردن
yarahi	بایرالائی	یاربای
	مجروح، زخم دار	سرهنگ دوم، نایب سرهنگ
yaramak	بایراماک	yarda
	به درد خوردن، به کار آمدن	یارد، واحد طول انگلیسی برابر ۹۱/۴۴ سانتی متر
yaramaz	بایراماز	yardım
	به درد نخور، بی فایده، شیطان، شرور	کمک، مساعدت
yaramazlık	بایرامازلیک	yardımcı
	شیطنت، شرارت	کمک کننده، معاون
yarar	بایرار	yardımlaşmak
	فایده، سود، بدربدبخور	یاردمیم لاشماک
yararlanmak	بایرارلانماک	yardımsever
	استفاده کردن، فایده یا سود بردن	تعاون، به هم دیگر کمک کردن
yararlı	بایرارلی	yarlı
	سودمند، مفید، بدربدبخور	خیرخواه
yararsız	بایرارسیز	yargı
	بدربدبخور، بی فایده	حکم، قرار
yarası	بایراسا	yargıcı
		بارقنج
		حاکم، قاضی، دادرس
		yargılık
		بارقنجچیلیک

		قضاءوت	yarın	پارسون
yargılama	یارقنلاما	دادرسی، محاکمه	yarışsaydam	فردا، روز بعد یارئی‌سایدام
yargılamak	یارقنلاماک	محاکمه کردن، دادرسی کردن	yarış	نیمه‌شفاف نیمه‌شفاف
yargılanmak	یارقنلاماک	محاکمه شدن، دادرسی شدن	yarışçı	مسابقه یارئچی
yargıtay	یارقنتای	محکمه عالی تمیز	yarışma	مسابقه کردن کسی که در مسابقه شرکت می‌کند یارئشما
yarı	پارئن	نصف، نیمه، نیم	yarışmacı	مسابقه، رقابت یارئشماجی
yarıçap	پارئن جاپ	شعاع دایره، نصف قطر	yarışmak	مسابقه کردن کسی که در مسابقه شرکت می‌کند یارئشماک
yarık	پارئنک	ترکدار، شکافدار، زمین شکافته	yarmak	مسابقه گذاشتن، در مسابقه شرکت کردن پارماک
yarıküre	پارئن کوره	نیمکره	yarpuz	شکافتن، نیمه کردن، چاک دادن پارپوز
yarıtlamak	پارئن لاماک	نصف کردن، به نیمه رساندن	yas	پونه
yarıtlanmak	پارئن لانماک	نصف شدن، نیمه شدن	yasa	یاس
yarylmak	پارئنلماک	شکافته شدن، ترک خوردن	yasak	یاسا
yarım	پارئنم	نصف، نیم، ناقص	yasaketmek	قانون
yarımada	پارئنم آدا	شیه‌جزیره	yasaklamak	منوع، قدغن
yarımayı	پارئنم آی	نصف ماه، قرص ماه پانزدهم	yasalı	یاساک ائمک
yarıtlamak	پارئن لاماک	نصف کردن، نیمه کردن، به نیمه رساندن	yasama	قدغن کردن، منوع کردن یاسالی

قانون گذاری	yasamak	یاساماک	yaşantı	باشانش
قانون گذاردن، منظم کردن			yaşarmak	طرز زندگی
یاساما کمرولو	yasama kurulu	پارلمان، تشکیلات قانون گذاری	yaşatmak	یاشارماک
گل یاسمن	yasemin	یاسمن	yaşatmamak	تر شدن، نمناک شدن، اشکآلود شدن
یاسلاماک	yaslamak	تکیه دادن، لم دادن	yaşatmak	زندگی کسی را تأمین کردن، زنده نگه داشتن
یاسلانماک	yaslanmak	تکیه کردن، عزاداری کردن	yaşat	یاشت
یاسلئن	yashlı	عزادار، ماتم زده	yaşlanmak	هم سن
یاسماک	yasmak	پهن کردن، گستردن، صاف کردن	yaşlı	پیر شدن، رو به پیری گذاشتن
یاسسی - یاسسی	yassi	پهن، صاف، هموار	yaşlı başlı	یاشلی باشلی
یاستلاشمماک	yassılaşmak	پهن شدن، صاف و هموار شدن	yaşılık	مسن و محترم
یاستلماک	yassılmak	صاف و هموار شدن، پهن شدن	yat	پیری، سالخوردگی
یاستشک	yastık	بالش، متکا	yatak	کشتی کوچک مخصوص سیر و سیاحت
یاش	yaş	سن، سال، اشک، تر، خیس، نم	yataklı	یاتاک
یاشما	yaşa	زنده باد، سلامت باش	yataklı	رختخواب، بستر، بستر رودخانه
یاشام	yaşam	زندگی، حیات، عمر، معیشت	yataklı	تختخواب دار
یاشاماک	yaşamak	زنده گردان، زیستن، کیف کردن	yataklı	یاتاکلیک
			yatay	یاتای
			yati	یاتئن
				افقی
				مهمازی شب خواب

yatık	باتک	yavru	باورو
	به پهلو خواییده، خواییده، جنس فروش		طفل، بچه
	نرفته		باوروجوک
yatılı	باتلئے		طفلکی
	شبانه روزی، مدرسه شبانه روزی		باورولا ماک
yatırım	ياتریم		بچه گذاشتن، بچه کردن، زانیدن حیوانات
	سرمایه‌گذاری، سپرده‌گذاری		باوروز
yatırımcı	ياتریمچی		بی‌باک، تند، خشمناک، عالی، خوب، زیبا
	سرمایه‌گذار، سپرده‌گذار		yay
yatırmak	ياتریماک		کمان، آرشه ویولون
	خوابانیدن، خواباندن، واریز کردن پول		پایا
yatışmak	باتشماک		پیاده، پیاده رو (شخص)
	آرام شدن، از شدت افاذان، ساکن شدن		يayan
yatıştırıcı	باتشترنجی		به طور پیاده، با پای پیاده، بی علم، جاهل
	مسکن، آرام بخشن، آرام کننده		يaydırmaک
yatkın	باتکن		منتشر کردن، پراکنده کردن
	جنس فروش نرفته، روان بودن دست به		yaygara
	انجام کاری		داد و فریاد بی خودی، جیغ و داد بی خود
yatmak	باتماک		يayaracı
	خوابیدن، دراز کشیدن، در بستر بودن، زندان		دعوا کردن، هوچی، پرداد و فریاد
	کشیدن، به یک طرف کج شدن		yaygı
yatsı	باتسی		زیرانداز، هر چیزی که روی زمین انداخته و
	عشاء، شامگاه، اول شب		روی آن می‌نشینند.
yatsı namazı	باتسی نامازی		yaygın
	نماز عشاء		شایع، منتشر شده، متداول، پخش
yavaş	ياواش		يayılmak
	آهسته، آرام، بواش، کم سرعت		منتشر شدن، انتشار یافتن، شیوع یافتن
yavaşça	ياواش‌چا		yayım
	بواشکی، کمی بواش، به آرامی		انتشارات، نشریات
yavaşlatmak	ياواش‌لانماک		yayımcı
	آرام کردن، از سرعت کاستن، آهسته کردن		ناشر، نشر کننده

yayınlamak	پاینملاماک نشر کردن، انتشار دادن، پخش کردن	نوشته، نامه، مقاله، کار نوشتی بازنجهنی
yayın	پاینهن نشریات، انتشارات	کاتب، محرر بازنجهنی
yayinevi	پاینهن اوی مرکز چاپ و نشر، مطبوعات	مشاطه، زنی که عروس را آرایش می کند بازنجهنی کادئن
yayla	پایلا بیلاق، محل مرتفع و وسیع	نویسنده‌گی، کاتبی، مشاطه‌گری بازنجهنی
yaylak	پایلاک چراگاه حیوانات	افسوس، حیف بازنکلانماک
yaylamak	پایلاماک تابستان را در بیلاق به سر بردن	تاسف خوردن، افسوس کردن بازنکلار اویلسون
yaylı	پایبلن فردار	افسوس باد، حیف باد بازنکلی
yaylım ateş	پایلشم آتش آتش کردن چند ثغیر در یک لحظه	نوشته شده، کتبی بازنلمامک
yaymacı	پایماجنی خرده فروش کنار پیاده رو	نوشته شدن، ثبت نام کردن بازنزن
yaymak	پایمماک پهن کردن، گستردن، انتشار دادن، نشر کردن	در فصل تابستان بازنیشماک
yaz	پاز تابستان	مکاتبه کردن، به هم نامه نوشن بازنیت
yazar	پازار نویسنده، دیر، ادیب	سنگ نبشته، حک شده روی سنگ بازلاماک
yazarlık	پازارلیک نویسنده‌گی	تابستان را به سر بردن بازنلیک
yazdırmaç	پازدئرمامک نوشتن توسط دیگری	تابستانی، مخصوص تابستان بازنماک
yazgı	پازمغن سرنوشت، تقدیر، مقدرات	نوشتن، ثبت نام، آرایش دادن روی عروس بیدک
yazı	پازئ	بیدک، اضافی، ذخیره

yedeksubay	پدک سویایی	باد زدن با بادبزن یا هر چیز دیگر
	افسر احتیاط	
yedirmek	پدیرمک	محل پرباد، هوای بادی
	خوراندن، تحمل کردن	
yeğen	بین	زن پست، زن سبک، بوالهوس
	برادرزاده، خواهرزاده	
yeğin	بین	بادبزن، بادزن
	باسرعت، تندر، شدید، سریع	
yeginleşmek	بینشمک	دمدمی مزاج، بی تصمیم
	تنددشن، سرعت گرفتن	
yeğlemek	بیلمک	غذای حیوانات، طعمه، دان
	برتر شمردن، ترجیح دادن	
yeğlik	بیلیک	خوردن، غذا، طعام، خوراک
	رجحان	
yekpare	یک پاره	غذاخوری، نهارخوری
	یک پارچه، یک تکه	
yel	بل	سوگند، قسم
	باد، رماتیسم	
yele	بله	یمین
	بال	
yelek	یاک	سوگندیاد کرده
	جلقه، شاه بال پرندگان	
yeleli	یلکی	یملمک
	بالدار	طعمه یا غذا را در تله یا دام گذاشتن
yeleme	یلهمه - یلمه	یمیشیل
	غیرجدی، بی بند و بار	سبز و خرم، سرسبز
yelken	یلکن	ینگه
	بادبان کشته	خرچنگ
yelkenli	یلکنلى	بنی
	کشته بادبانی	نو، جدید، تازه
yellemek	یلمک	بنیچاغ
		عصر جدید

yeniden	پنی دن	بجا، شایسته، سزاوار
	از نو، از سر، مجدداً، از اول	
yenik	پنیک	بجاگش، به عوض
	سائیده شده، خورده شده	
yenilemek	پنی لمک	جا گرفتن، جا به جا شدن، مقیم شدن در جای
	تازه کردن، تجدید کردن	
yenilenmek	پنی نمک	برلشتمک
	تازه شدن، نو شدن	جای دادن، ساکن کردن
yenilgi	پنیلگی	برلشتمک
	مغلوبیت، شکست	جایی، محلی، ساخت داخل
yenilmek	پنیلمک	برلشتمک
	مغلوب شدن، شکست خوردن، باختن	هر چیزی در جای خود بودن
yenmek	پنمک	برسل
	مغلوب کردن، غالب شدن، بردن در بازی	محلی، مربوط به یک محل مخصوص
yepyenİ	پهپاشی	برسچانمی
	نوونو، کاملاً نو، کاملاً تازه	موش کور
yer	پیر	برسیز
	جا، محل، مکان، زمین، رد، اثر	بی جا، بی محل، نابجا
yer açmak	پرآچماک	پریزو رو
	جا باز کردن، جا دادن	روی زمین، سطح زمین
yer altı	پرآلتی	پشتمک
	زیرزمینی	روئیدن، سبز شدن
yerçekimi	پرچکیمی	پشتری
	جادیه زمین	سبزه زار
yerdeğistirmek	پردیشتمک	پشترمک
	جا عوض کردن	سبز کردن، رویانیدن
yerel	پرک	پشیل
	محلي، مخصوص یک محل	سبز، سبزرنگ، تازه
yerfistiği	پرنشستنمی	پشیلننمک
	بادام زمینی	سبز شدن، روئیدن
yerinde	پریندنه	پشیلیک

yetenek	سبزه‌زار، سبزی، سبزیچان پتک	yetkilendirmek پتکی‌لندیرمک صلاحیت دادن، وکالت دادن
yeter	قابلیت، استعداد پتر	yetkili پتکی‌لی اختیاردار، صلاحیت دار
yeterince	کافی است، بس است پترینجه	yetkin پتکین کامل، رسیده
yeterli	به قدر کافی، به قدر کفايت پترلی	yetkisiz پتکیسیز بی صلاحیت
yetersayı	بالاستعداد، باکفايت پترسایی	yetmek پتمک کافی بودن، کفايت کردن
yetersiz	حدنصاب، عدد یا عده حدنصاب پترسیز	yevmiye پومنیه یومیه، اجرت روزانه
yetersizlik	بی کفايت، بی اطلاع پترسیزلیک	yevmiyeci پومنیه‌جی روزمزد‌بگیر، کارگر روزمزد
yetim	بی‌پتیم پتیم	yıgılmak پئنتماک جمع شدن، گرد آمدن
yetinmek	پتینمک اکفا کردن، کفايت یافتن	yığın پئنعن توده، انبوه
yetirmek	پتیرمک رساندن، ابلاغ کردن، به انتهاء رساندن	yıgıntı پئغشتنی جمع شدگی، تجمع
yetişkin	پتیشکین رسیده، کافی	yığışık پئغششک تجمع، ازدحام کرده، دور هم جمع شده
yetişmek	پتیشمک رسیدن، وصل شدن، رسیدگی کردن	yığışmak پئغشماک دور هم جمع شدن، گرد آمدن
yetişmiş	پتیشمیش رسیده، کامل شده	yıgmak پئنماک جمع کردن، گرد آوردن
yetiştirmek	پتیشتیرمک رساندن، کامل کردن، تربیت کردن	yıkanmak پئکانماک شستن
yetki	پتکی اجازه، اختیار، صلاحیت	yıki پتکن استحمام، شستشو کردن، خود را شستن

yıkıcı	خرابه، ویرانه پشکچیج	yılginlık	پلچنلشک
yıkık	خراب کننده، ویران کننده پشکچک	yıllanmak	ترس، وحشت، هراس پلآنماک
yıkılmak	خرابه، ویرانه، خراب شده پشکلماک	yıllık	یک ساله شدن، کهنه شدن پلئشک
yıkıntı	خراب شدن، از بین رفتن، منهدم شدن پشکتیش	yıpranmak	سالیانه، سالنامه، یک ساله پیپرانماک
yıkmak	با قیمانده ساختمان‌های خرابه پشکماک	yıpratmak	پاره پوره شدن، پیسر و پاتمال شدن، از پا افتدان، از بین رفتن پیپراتماک
yıl	خراب کردن، از پا انداختن پل	yırtıcı	درنده، وحشی پیرتیشک
yılan	سال پللان	yırtık	ماره، دریده، پررو پیرتیک
yılanbalığı	مارمه‌ی پللان بالنفعی	yırtık pırtık	پاره پوره پیرتیک پیرتیک
yılbaşı	یتل باشی سال نو، روز اول سال نو	yırtılmak	پیرتلماک
yıldırım	پلددیزیم صاعقه، رعد و برق، آذربخش	yırtmak	پیرتماک پاره کردن، دریدن
yıldırımkıran	پلددیزیم کشان برق گیر	yiğit	بیغیت
yıldız	پلددیز ستاره	yiğitlik	دلیر، شجاع، جوانمرد بیغیت لیک
yıldızböceği	پلددیز بیچیجی کرم شبتاب	yne	دلیری، شجاعت، جوانمردی بینه
yıldönümü	پل دنیومو سالگرد، سرسال	ynelemek	دوباره، بازهم، بیاز، مجدداً بینه لمک
yılgın	پلچن ترسیده، وحشت‌زده	yitik	تکرار کردن بیتیک
			گم شده، تلف شده، ضایع شده

yitirmek	بیتیرمک	احوال پرسی شدن، سراغ گرفته شدن
	گم کردن، ضایع کردن	بیوْکلوك
yiyecek	بییهچک - بییچک	نیستی، فقدان، فقر، تنگدستی
	خوراکی، خوردنی، غذا	بیوْکسا
iyici	بیی چیز	وگرن، مگر، آیا، یا این که
	پرخور، شکمود، رشوه خور	بیوْکسول
iyiyinti	بیی بیی تھی	فقیر، بی چیز، مسکین، بی بضاعت
	خوراکی، خوردنی	بیوْکسولاشماک
yobaz	بوباز	فقیر شدن، بی چیز شدن
	متucht، کسی که به نام دین در کار مردم	بیوْکسوگلوک
	مداخله می کند	فقیری، بی چیزی، بی نوابی، بی بضاعتی
yoğun	بیوغون	بیوْکسون
	غلیظ، سفت	محروم، بی بهره
yoğunluk	بیوغونلوك	بیوْکسونلوك
	غلظت، وزن مخصوص	محرومیت
yoğurmak	بیوْغورماک	yokuş
	خمیر کردن، زواله کردن	بیوْکوش
yoğurt	بیوْغورت	سربالابی
	ماست	بیوْکوش آشاغی
yoğurt çalmak	بیوْغورت چالماک	سرازیری، شبب
	ماست زدن	yol
yoğurtlu	بیوْغورتلو	بیوْل
	ماستدار	راه، جاده، روش، طریق، دفعه، مرتبه
yok	بیوک	yol açmak
	علامت نفی، نه، نخیر، نیست، ندارم	بیوْل آچماک
yok etmek	بیوک اتمک	راه باز کردن، باعث شدن، منجر شدن
	نیست کردن، معحو کردن، از بین بردن	yol almak
yoklamak	بیوکلاماک	بیوْل آلماك
	سراغ گرفتن، جستجو کردن، احوال پرسی	طی طریق کردن، راه قطع کردن
	کردن	yolak
yoklanmak	بیوْکلانماک	بیوْلاک
		کوره راه، راه مال رو
		yol bilmek
		بیوْل بیلمک
		بلد بودن، راه را دانستن، راه انجام چیزی را
		دانستن
		yol bulmak
		بیوْل بولماک

راه پیدا کردن، چاره جستن	yoluk	بۇلۇك
yolcu بولجىچى مسافر، طفلى که انتظار تولدش مى رود	yonca	بۇقىچا
yolcu etmek بولجىچى ئاتىك مسافر را راه انداختن	yonmak	بۇقىماك
yolcu salonu بولجىچى سالۇتو سالن مسافرین	yontmak	بۇقىتماك
yolculuk بولجىلۇك مسافرت، سفر	yorgan	بۇرگان
yoldaş بولداش رفیق راه، همراه	yorgu	بۇزۇقۇ
yol göstermek بولگۈسترىمک راه را نشان دادن، راهنمایی کردن	yorgun	بۇزۇقۇن
yol kesici بولكسىچى راهزن	yorgun argın	بۇزۇقۇن آرىگىن
yol kesmek بولكسىمك راهزنی کردن	yorgunluk	خستىگى
yollamak بولگاماك فرستادن، ارسال داشتن	yormak	بۇرماسى
yollanmak بولغانماك فرستاده شدن، ارسال شدن	yorulmak	خستە كىردىن
yolu بولۇر راه را، داراي خط، خط خط	yorum	بۇرۇم
yolluk بولۇك توشه راه، غذای راه مسافر، هدیه‌ای که به	yorumcu	تىپىر، تفسىر
مسافر داده مى شود، خرج سفر		تىپىرلىكىننەدە و قابىع سىاسىي، مفسىر
yolsuz بولىسۇز ئىرا، جايىي که راه نداشتە باشد	yorumlamak	تىپىر كىردىن، تىپىر كىردىن
yolsuzluk بولىسۇزلىك نبودن راه، سوءاستفاده، درآمد از راه	yosma	بۇسما
نامشروع	yosun	بۇسۇن

خزه	محلى، وابسته و مربوط به يك محل يا منطقه
yozlaşmak بیزلاشماک	yörünge بیرونگه
پس رفتن، عقب رفتن، پست شدن	yudum بودوم
yön پیون	yudumlamaک بودوملاماک
سمت، طرف، جهت	yudumluk بودوملوک
yöndaş پیون داش	yuf بیوف
هم جهت، هم سو	اف که در حالت نفرت بیان می شود (او)
yönləmek بیونلەمک	yufka بیوفکا
به سمتی متوجه شدن، توجه کردن.	نان لواش، نان نازک، هر چیز نازک و ترد
yönerge بیونرگه	yufka yürekli بیوفکا بیورکلی
مقررات، دستورات	نازک دل، رحم دل، خوش قلب
yönetici بیونتیجي	yuh بیوح
اداره کننده، مدیر	او، هو، مردہ باد (زمان نفرت بیان می شود)
yöneticilik بیونتیجيلىك	yuhalamak بیوحالاماک
طرز اداره، مدیریت	yukarı بیوكاري
yönetilmek بیونه تىلەمک	yumak بیوماک
اداره شدن، مدیریت شدن	yumak بیوماک
yönetim بیونتیم	yummak بیوماك
هیئت مدیره، هیئت اداره	گلوله نخ، نخ لوله شده
yönetmek بیونه تىمک	yummak بیوماك
اداره کردن، مدیریت کردن	بستان، سفت بستان، بستان چشم و دهان
yönetmelik بیونه تىملىك	yumruk بیومروک
نظام نامه، آئین نامه	yumruklamak بیومروکلاماک
yönetmen بیونه تمن	yumruklanmak بیومروکلانماک
مدیر، اداره کننده	مشت
yöntem پیون تم	
اسلوب، راه، روش، طرز	
yöre بیوره	
حوالى، اطراف، حومه	
yöresel بیوره سل	

		مشت خوردن	yurttas	بورت تاش
yumruklaşmak	بومروکلاشماک	همدیگر را با مشت زدن		هم وطن، هم میهنه
yumuk	بوموک	بسه شده، بسته	yusyumru	بوس بومرو
yumurcak	بومورجاک	بچه کوچک شیطان	yusuvarlak	کاملاً گرد، مدور، کروی
yumurta	بومورتا	تخم، تخم مرغ، بیضه	yutak	بوتاک
yumurta aki	بومورتا آکى	سفیده تخم مرغ	yutkunmak	حلق، گلوگاه
yumurtacık	بومورتاجىك	تخمک	yutmak	پوتکونماک
yumurtalık	بومورتالىك	تخمدان	yutulmak	آب دهان را قورت دادن، مردد بودن، تردید
yumurtlamak	بومورتلاماک	تخم کردن، تخم گذاردن	yuva	بلعیدن، قورت دادن، عمل کسی را تحمل
yumuşak	بوموشاك	نرم ملایم، لطیف	yuvak	کردن، حرف کسی را تحمل کردن، مال
yumuşak yüzlü	بوموشاك بوزلۇ	محجوپ، آدم ملایم، کم رو	yuvalamak	کسی را بلعیدن
yumuşaklık	بوموشاكلىك	ملایمت، نرمی، آرامی	yuvar	پوتلماک
yumuşamak	بوموشاماك	نرم شدن، ملایم شدن	yuvarlak	لانه، آشیانه، خانه، جا، سوراخ مار و غیره
yumuşatmak	بوموشاتماک	نرم کردن، ملایم کردن، آرام کردن	yuvarlamak	بووارلاک
yurt	بورت	وطن، کشور، میهن، مملکت، خوابگاه	yuvarlanmak	گلبوی خون
yurtsever	بورت سوئر	وطن پرست، میهن دوست		گرد، مدور، کروی
				غلناتیندن، پیچاندن، به زمین انداخن، بلع
				کردن
				بووارلانماک
				غلنیدن، از مقام افتادن، پرت شدن به دره، سرنگون شدن، ناگهانی مردن
				بووارلاتماک

پرت کردن، پائین انداختن، سرنگون کردن	مکلف، تکلیف شده، موظف، مجبور
yüce بوجه عالی، مرتفع، بلند، بالا بزرگ	yün بیون پشم
yücelik بوجه‌لیک بلند بودن، بزرگ بودن، مرتفع بودن، متعالی بودن	yünlü بیونلر پشمی، پشم‌دار
yücelmek بوجه‌لمک متعالی شدن، صاحب مقام شدن، متعالی شدن، بالا رفتن	yürek قلب، دل، جرات، جسارت بورک چارپن‌تئسی طش قلب، ضربان قلب، ترس، وحشت
yüceltmek بوجه‌لتمک بلند کردن، بالا بردن، مرتفع کردن، مقام دادن	yüreklandırmak دل و جرات دادن بورکانمک
yük بورک بار، محمولة، مسئولیت بار کردن، اتهام زدن، گناه را گردان کسی نهادن	yürekli بورکلی باجرأت، جسور، شجاع، پرداد
yüklemek بورکلمک بار شدن، زیر بار رفتن، مسئولیت پذیرفتن	yüreksiz بورکسیز کم جرات، ترس، جسارت نداشتن
yüklü بورکلو باردار، بار شده، پربار، بابار، گرفتار	yürümek بورومک راه رفتن، پیاده رفتن، قدم زدن
yüksek بورکسک بلند، بالا، مرتفع بلندی، ارتفاع	yürürlük بوروروک در جریان بودن، رایج بودن، جاری بودن
yükseklik بورکسلیک بالا رفتن، بلند شدن، ارتفاع گرفتن، ترقی کردن	yürütmek بوروتمنک راه بردن، حرکت دادن، اجراء قوانین
yükselmek بورکسلمک بالا بردن، بلند کردن، ترقی دادن	yürüyüş بوروبوش طرز راه رفتن، راه رفتن دسته جمعی، راهپیمایی
yükseltmek بورکسلتمک بالا بردن، بلند کردن، ترقی دادن	yüz بوز رو، صورت، چهره، قیافه، سطح، صد
yüksük بورکسوک انگشتانه	yüzbaşı بوزباشی سروان
yükümlü بورکوملو	yüz bulmak بوزبولماک رو پیدا کردن، پررو شدن، لوس شدن
	yüzden بوزدن سطحی، غیرعمقی

yüzdürmek	بوزدورمك	شنا کردن، پوست کندن، پول کسی را کنندن
	شناور کردن، روی آب اندادن	بوزسویو
yüzegelen	بوزه گلن	آبرو، شرف
	اعيان، اشراف، سران قوم	بوزسویو دزکمك
yüzerlik	بوزرلیک	آبرو بردن، آبرو ریختن
	اسپند، استفاده اهانه	بوزسوز
yüzey	بوزی	پررو، بی آبرو، بیمار
	سطح، رویه	بوزسوزلشمک
yüzeysel	بوزی سل	پررو شدن، بیمار شدن
	سطحی	بوزسوزلوک
yüzgeç	بوزگچ	پرروشی، بی آبرویی
	شناگر	بوزرجو
yüzgeçayaklılar	بوزگچ آیاکلشلار	شناگر، پوست کن، کسی که بی خودی پول
	تیره پستانداران دریایی مثل فوک	زیاد می گیرد
yüzgörümlüğü	بوزگوروملوغۇ	بوززوک
	رونماي عروس	انگشت
yüzkarası	بوز کاراسىن	بوزوکوبون
	روسیاهی	دم، رو به زمین
yüzlemece	بوزلمجه	بوزولمک
	تو روی کسی صحبت کردن	شناور شدن، کنده شدن پوست حیوان
yüzlemek	بوزلمک	بوزونجو
	عیب کسی را به رویش گفتن	صدم، صدمین
Yüzleşme	بوزلشمه	بوزوندن
	مواجهه، روپرو	به سبب، به جهت، از بالای کسی
yüzleşmek	بوزلشمک	بوزنیل
	مواجهه شدن، روپرو شدن	صد سال، قرن، عصر
yüzlestirmek	بوزلشتیرمک	بوزنیلشک
	روپرو کردن، مواجهه کردن	صد ساله، صد سالگی
yüzlü	بوزلر	
	رودار، پررو، سطح دار	
yüzlük	بوزلوك	
	صدی، اسکناس صدی	
yüzmek	بوزمک	

Z

Z	ز (ض - ظ - ز)
	ز، بیست و نهمین حرف الفبای ترکی
zabita	زابتا
	پلیس، مأمور آگاهی
zaf	زاف - ضاف
	ضعف، ناتوانی
zafer	ظاهر
	پیروزی، فتح
zahit	زاهیت
	Zahed، متقی، پرهیزگار
zahmet	زاحمت
	زحمت، رنج
zahmet etmek	زاحمت اتمک
	زحمت کشیدن
zahmetli	زاحمتلى
	بازحمت، پرزحمت
zahmetsiz	زاحمتسیز
	بیزحمت
zait	زایت
	زاده، زیادی، بیلزوم
zalim	ظالیم
	ظالم، بیرحم، ستمگر
zalimlik	ظالیم لیک
	ستمگری، ظلم
zam	زام

zaman	زمان
	زمان، وقت، موقع، عهد، موسم
zamanaşımı	زامان آشمنی
	مرور زمان
zanbak	زانباک
	زنبق
zampara	زاصپارا
	زن باره، زنباز
zamyapmak	زام بایپماک
	زياد کردن، افزودن، بالا بردن قیمت‌ها یا دستمزد
zangır zangır	زانچر زانچر
	صدای لرزش مانند دریک دریک
zannetmek	زان آتمک
	تصور کردن، گمان بردن، فکر کردن
zapt etmek	ظاپت اتمک
	ضبط کردن، نگاه داشتن، به زور گرفتن
zaptiyé	زانپتیه
	مأمور پلیس یا آگاهی
zar	زار
	غشاء، ناس (در تخته بازی)
zar tutmak	زار توتماک
	ناس گرفتن در تخته بازی
zarar	زارار - ضارار
	ضرر، زیان
zarar etmek	زارار اتمک
	ضرر کردن، زیان کردن
zarar görmek	زارار گئورمک
	ضرر یا زیان دیدن

zararlı	زارارلى	zehir	زهیر
	مضر، زیان آور، ضرر دار		زه، سم
zararsız	زارارسىز	zehirlemek	زهيرلەمك
	بى ضرر، بدون زیان		سموم كردن، زهرآلود كردن
zarf	زارف - ظارف	zehirlenmek	زهيرلەنمك
	پاکت نامه، پاکت پستى		سموم شدن، زهرناك شدن
zarflamak	زارفلاماک	zehir etmek	زهير اتمك
	پاکت كردن، توى پاکت گذاشتن (پستى)		زهر كردن، تلغى كردن، ناگوار كردن
zarif	زاريف	zehir olmak	زهير اوتماك
	ظريف، حساس		زهر شدن، تلغى شدن، ناگوار شدن
zarta	زارتا	zekâ	زکا - ذکا
	گوز		تیزهوشى، ذکاء، زیرکى
zar zor	زار زور	zekât	زکات
	به زور و زر، به سختى		ذکات
zaten	زانن	zekâvet	ذکاوت
	اساساً، ذاتاً		ذکاوت، تیزهوشى، هوشيارى
zavallı	زاواڭىز	zeki	زکى
	بیچاره، بدبخت، فلکىزدە، عاجز		زیرک، هوشيار، تیزهوش
zayıf	زاينف	zelil	زليل - ڈليل
	ضعيف، لاغر، کم قوت		ڈليل، پست، خوار
zayıflatmak	زاينفلاماک	zembil	زمبيل
	لاغر شدن، ضعيف شدن		زنبل حصيري
zayıflatmak	زاينفلاتماک	zencefil	زنجفيل
	ضعيف كردن، لاغر كردن		زنجبيل
zayıflık	زاينفالىك	zenci	زنجي
	ضعف، لاغرى، ضعيفى، بى قوتى		سياه پوست
zebir	زېبر	zengin	زنگىن
	گورخر		پولدار، توانگر، غنى، ثروتمند
zedelemek	زدله مك	zenginleşmek	زنگىنلىشمك
	صدمه زدن، رنجيده كردن، ضرر زدن		ثروتمند شدن، پولدار شدن

zenginlik	زنجینلیک	zevzeklik	زورزکلیک
	متمول بودن، پولداری، ثروتمندی		پرچانگی، پرحرفی
zenne	زنّه	zeytin	زیتون
	زنانه، مربوط به زن‌ها		زیتون
zerde	زرده		زیتینچیلیک
	شله‌زرد		زیتون کاری، شغل یا تجارت زیتون
zerdeçal	زردهچال	zeytinlik	باغ زیتون، منطقه کاشت زیتون
	زردچوبه		زیتین باختر
zerdüşti	زردوشی	zeytinyağı	روغن زیتون
	زردشتی		زیح
zerzevat	زرزوات	zih	زه، نوار، قبطان
	سبزی، سبزیجات		زیکم
zerzevatçı	زرزواتچی	zikkim	زقوم، خیلی تلغی، زهرمار، بدمزه
	سبزی فروشن		زیلگشت
zeval	زوال	zilgit	سرزنش، نکوهش، توپیخ
	زواں، نابودی، زدوده شدن		زیمبا
zevk	زوک	zimbala	سوراخ کن، منگنه
	ذوق، سلیقه، کیف، حالت خوشی	zimbalamak	زیمبالاماک
zevk almak	زوک آلماس		سوراخ کردن، منگنه کردن
	حظ کردن، خوش آمدن، کیف کردن	zimbalanmak	زیمبالاناماک
zevk etmek	زوک اتمک		منگنه شدن، سوراخ شدن، به هم دوخته
	کیف کردن، حظ کردن، خوشی کردن		شدن
zevkli	زوکلی	zimbali	زیمبالی
	باتشاط، خوش، باذوق، باخوشی		منگنه شده، سوراخ شده
zevksiz	زوکسیز	zimbirdatmak	زیمپیردادناماک
	بی‌ذوق، بی‌سلیقه، بی‌مزه، ناخوشایند		ناشیانه موسیقی نواختن، صدای موسیقی که
zevzek	زورزک		به صورت ناشیانه و غیرموузون نواخته
	پرحرف، پرچانه، رووده دراز		می‌شود
zevezklenmek	زورزکلنمک	zimpara	زیمپارا
	پرحرفي کردن، پرچانگي کردن		

سنگ سمباده	مز خرف، بی معنی
zimpara kağıdı زیمپارا کاغذی	zırvalamak زیر والا ماک
کاغذ سمباده	حرف مز خرف گفتن، چوند گفتن
zindik زندیک	zirzop زئر زوپ
زندیق، ملحد، مرتد	آدم مز خرف، آدمی که حرف بی معنی می زند
zingıldamak زنقتلاداماک	zıt زلت
لرزیدن با صدا، لرزیدن با به هم خوردن	ضد، مخالف، بر عکس
دندانها	zıt gitmek زلت گیتمک
zipçıkçı زیپ چنگی	به سمت مخالف رفتن، بر عکس حرکت کردن
سرزده آمده، کسی که بی خبر وارد می شود	zıtlaşmak زلت لاشماک
zipir زیپر	بر ضد کسی حرکت کردن، برخلاف رفتار کردن
سبک سر، کسی که حرکات نامناسب و بی معنی می کند	ziya زیبا
ziplamak زنپلاماک	زیان، ضرر، فقدان
بالا پریدن، جهیدن، جست و خیز کردن	ziypak زیپیاک
zip zip زیپ زیپ	لیز، لژ
لی لی کردن، جستن و پریدن	zıfaf زیفاف
zıraklı زیردلی	زفاف، به حجله رفتن عروس و داماد
دیوانه کامل، دیوانه دیوانه	zifirî زیفیری
zırh زیرح	تاریکی شدید، سیاهی یا تاریکی شب
زره	zift زیفت
zırhlı زیرحلن	قیر، قطران
زرهدار، زره پوش، کشتن جنگی زرهدار	ziftlemek زیفت لمک
zırıldamak زیرتلاداماک	قیر مالی کردن
زر زر کردن، حرف بی خود زدن	zihin زیهین
zırılıtı زیرنلتی	ذهن، شعور، حافظه، ادراک
زر زر، قیل و قال، جنبال	zihniyet زیهنهیت
zırlamak زیرلاماک	فکر، نظر
زر زر کردن	zikriyem زی کیمیت
zırva زیروا	

گرانبها، گران قیمت، ذیقیمت	زیرا، چونکه
zikir زیکیر	ziraat زیرآلت
ذکر، ورد، دعا و ثنا، یاد کردن، نام بردن	کشاورزی، زراعت
zikzak زیک زاک	ziraatçı زیرآلتچن
زیکزاک، خط منكسر، خط چپ و راست	کشاورز، زارع، مأمور کشاورزی
zil زیل	zirve زیرروه
زنگ، زنگوله	قله، بالای تپه، سر یا نوک هر چیز
zillet زیلت	zirve toplantısı زیرروه توپلاتنتسن
ذلت، بدبخشی، خواری	جلسه سران دول
zilli زیلی	ziya زی یا
زنگدار، زنگولهدار، زن شریر	روشنایی، نور
zina زینا	ziyade زیباده
زنا، عمل نامشروع زن و مرد با هم	فراوان، افزون، زیاد
zincir زینجیر	ziyade olsun زیباده اویلسون
زنجبیر، سلسله	زیاد باشد، پربرکت باشد، خدا زیاد کند
zincirleme زینجیرلمه	ziyafet زیبافت
زنجبیروار، متسلاسل	چشن و مهمانی، ضیافت، مهمانی بزرگ
zincirlemek زینجیرلmek	ziyafet çekmek زیبافت چکمک
زنجبیر کردن، با زنجبیر بستن	مهمانی دادن
zincirli زینجیرلی	ziyan زیبان
زنجبیری، زینجیردار، به زنجبیر بسته شده	ضرر، زیان
zindan زیندان	ziyankâr زیبانکار
زندان، محبس	زیانکار، ضرورسان، خرابکار
zindancı زیندانچن	ziyansız زیبانسیز
زندانبان	بی زیان، بی ضرر، بی عیب
zinde زیندہ	ziyaret زیارت
زنده، تر و تازه، شاداب، باروح، سرحال	ملاقات، دیدار، زیارت، دیدن
zinhar زینهار	ziyaretçi زیارتچن
زنهار، مبادا	ملاقات کننده، دیدار کننده، زائر
zira زیرا	ziyaretgâh زیارتگاه

	زیارتگاه	ظهور، بروز
zinet	زینت	زیوهورات
	زینت، زیور، آرایش	و قایع غیرمنتظره، حوادث ناگهانی
zonklamak	زوتکلاماک	zulmet – ظلمت
	درد زخم و التهاب، درد شدید زخم	ظلمت، تاریکی
zor	زور	zulm etmek ظولم اتمک
	سخت، دشوار، مشکل، فشار، بار	ظلم کردن، ستم کردن
zoraki	زوراکی	zulüm ظلوم – زولوم
	зорکی، بی میل، از روی بی میلی	ظلم، ستم، بی عدالتی
zorba	زوربا	zurna زورنا
	зорго، گردن کلفت	زورنا، سورنا
zorbalık	زوربالیک	zurnacı زورناجی
	گردن کلفتی، زورگویی	سرنا زن، سرناجی
zorla	زورلا	zübde زوبده
	به زور، با زور، با فشار	زبده، برگزیده
zorlamak	زورلاماک	zücaciye زوجاجیه
	فشار آوردن، زور دادن، مجبور کردن	لوازم بلورفروشی مانند استکان، لیوان، بشقاب
zorlanmak	زورلانماک	zücaciyeci زوجاجیه‌جی
	مجبور شدن، وادار شدن	بلورفروش
zorlaşmak	زورلانشماک	zühal زوحال
	سخت شدن، دشوار شدن، مشکل شدن	ستاره زحل، کیوان
zorlu	زورلو	zühre زوهره
	پرزور، قوی، شدید، پرقوت	ستاره زهره، ونوس
zorluk	زورلوک	züht زوهت
	سخنی، زحمت، شدت	زهد، پرهیز کاری
zorunlu	زورونلو	zükam زوکام
	مجبور، ضروری، واجب	زکام، نزله
zorunluk	زورونلوك	zül زول
	ضرورت، اجبار، لزوم	ذلت، بدینه
zuhur	زوهور	

zümre	زومره
	زمرة، دسته، گروه
zümrüt	زومروت
	زمرد
züppе	زوپه
	سبک سر، جلف، لوس
zürafa	زورافا
	ظراف

تبریز - اول خیابان طالقانی ، نشر اختر
تلفن : (+۰۴۱۱)-۵۵۵۳۹۴

ISBN:978-964-517-159-7

9 789645 171597

ناشر برق سال ۸۹